

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030

styczeń 2023 r.

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli.....	2
Podstawowe informacje o opracowaniu	3
CZĘŚĆ ANALITYCZNA	4
1 Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Wojciechowice.....	4
1.1 Sytuacja społeczna.....	5
1.2 Sytuacja gospodarcza	21
1.3 Sytuacja przestrzenna.....	26
1.4 Wnioski z diagnozy	47
2 Określenie cech warunkujących rozwój gminy i społeczności lokalnej	50
2.1 Analiza SWOT.....	50
2.2 Identyfikacja potencjału rozwojowego gminy.....	52
CZĘŚĆ STRATEGICZNA.....	52
3 Wizja, misja i cele Strategii.....	52
3.1 Wizja i misja	53
3.2 Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań.....	56
3.3 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.....	61
4 Założenia wdrożeniowe	69
4.1 Planowane przedsięwzięcia.....	69
4.2 Ramy finansowe i źródła finansowania	70
4.3 System realizacji Strategii	71
Podsumowanie	74
Załączniki	79

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli

1.	COVID-19	–	choroba zakaźna wywołana przez wirusa SARS-CoV-2
2.	Dz.U.	–	Dziennik Ustaw
3.	EBI	–	Europejski Bank Inwestycyjny
4.	EBOR	–	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
5.	EOG	–	Europejski Obszar Gospodarczy
6.	Gmina	–	Gmina Wojciechowice
7.	GOPS	–	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach
8.	GPZ	–	Główny Punkt Zasilający, stacja elektroenergetyczna zasilająca sieć SN
9.	JCWP	–	Jednolita Część Wód Podziemnych
10.	JCWPD	–	Jednolita Część Wód Powierzchniowych
11.	Mg	–	megagram
12.	PKD	–	Polska Klasyfikacja Działalności
13.	REGON	–	Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
14.	S.A.	–	spółka akcyjna
15.	SN	–	linia elektroenergetyczna o średnim napięciu
16.	Sp. z o.o.	–	spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
17.	SWOT	–	analiza SWOT, metoda porządkowania i weryfikowania informacji
18.	UE	–	Unia Europejska
19.	WN	–	linia elektroenergetyczna o wysokim napięciu
20.	zł	–	złoty, podstawowa jednostka monetarna w Polsce

Podstawowe informacje o opracowaniu

Jedną z podstawowych metod zarządzania gminną jednostką samorządu terytorialnego jest planowanie strategiczne rozwoju gminy w dłuższym horyzoncie czasowym. Głównym narzędziem wykorzystywanym w planowaniu strategicznym jest natomiast dokument planistyczny w postaci strategii rozwoju gminy, która stanowi wyznacznik kierunków rozwoju gminy w przyjętej perspektywie czasowej. Horyzont czasowy przedmiotowej Strategii wyznaczono na lata 2023-2030, wskazując tym samym na długofalowy charakter tego dokumentu pozwalający na osiągnięcie wszystkich zakładanych celów oraz realizację przedsięwzięć przeznaczonych do realizacji. Przyjęty okres obowiązywania nowego dokumentu strategicznego wynikał także w dużej mierze z uwarunkowań zewnętrznych wynikających z horyzontów czasowych stosowanych w planowaniu strategicznym w skali regionalnej, krajowej czy w skali całej UE. Strategia obejmuje wszystkie sfery działalności gminy i została podzielona na 3 obszary działania: sferę społeczną, sferę gospodarczą oraz sferę przestrzenną (w tym środowiska i infrastruktury technicznej). W tym zakresie cele i przedsięwzięcia wyznaczone w ramach Strategii odnoszą się jednak nie tylko do zadań i obszarów działania gminy jako samorządu terytorialnego realizowanych przez władze gminy, ale mają swoje odniesienie także do sposobów i kierunków działania wszystkich innych instytucji/podmiotów działających na terenie gminy. Gmina Wojciechowice będzie pełniła rolę instytucji wdrażającej w życie założenia Strategii oraz odpowiedzialnej za jej prawidłową realizację i osiągnięcie założonych celów Strategii. Metodologię opracowania Strategii oparto o powszechnie stosowane metody planowania strategicznego. W pracach nad Strategią kierowano się jednocześnie potrzebą zapewnienia jak najpełniejszego uspołecznionego charakteru Strategii i umożliwienia wpływu na jej kształt na każdym etapie jej przygotowywania i wdrażania społeczności lokalnej. W tym zakresie w trakcie opracowywania Strategii przeprowadzono konsultacje z mieszkańcami dotyczące najważniejszych potrzeb i kierunków rozwoju w gminie. W końcowym etapie Strategii opracowano system jej wdrażania, monitoringu oraz oceny stopnia realizacji jej założeń. Jak wynika z powyższego opisu przedmiotowa Strategia – co jest charakterystyczne dla tego typu dokumentów – ma charakter ogólny, wyznaczając kierunki rozwoju gminy na poziomie celów (strategicznym i operacyjnym) oraz typów przedsięwzięć zmierzających do realizacji tych celów. Nie określano natomiast zamkniętego katalogu konkretnych i szczegółowych projektów do realizacji, które zostaną określone w szczegółowych dokumentach planistycznych gminy. Opracowany w ten sposób dokument będzie stanowił swoistą mapę drogową wytyczającą priorytety rozwoju gminy w perspektywie do 2030 r. Jednocześnie Strategia ma charakter otwarty a metodologia jej wdrażania zakłada możliwość dokonywania zmian i aktualizacji jej zapisów w reakcji na zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne, wyniki okresowych analiz efektów realizacji Strategii czy inne czynniki mogące mieć wpływ na przyjęte założenia. Wszystkie zmiany w tym zakresie będą jednak odbywały się przy udziale i konsultacji ze społecznością lokalną zachowując uspołeczniony charakter tego dokumentu.

CZĘŚĆ ANALITYCZNA

1 Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Wojciechowice

Poniżej przedstawiono podstawowe uregulowania działania Gminy Wojciechowice.

Wójt jest organem wykonawczym. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności:

- opracowywanie strategii i programów rozwoju,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Radni gminy wybierani są w głosowaniu powszechnym przez mieszkańców. Tworzą Radę Gminy. Ich obowiązkiem jest kierowanie się dobrem wspólnoty samorządowej, utrzymywanie stałej więzi z mieszkańcami oraz ich organizacjami, przyjmowanie zgłaszanych przez nich postulatów i przedstawianie ich organom gminy do rozpatrzenia. Radni mają obowiązek brać udział w pracach rady gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których zostali wybrani lub desygnowani. Nadzór nad działalnością gminną (m.in. działalnością Rady Gminy) sprawuje prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych regionalna izba obrachunkowa (art. 86 ustawy). Gmina wykonuje swoje zadania głównie przy pomocy Urzędu Gminy Wojciechowice. Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań zleconych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień. Urząd Gminy Wojciechowice obejmuje swoją strukturą organizacyjną m.in. następujące jednostki:

- Wójt,
- Sekretarz,
- Referat Organizacyjny i Obsługi Rady Gminy,
- Referat Finansowy,
- Referat Spraw Obywatelskich i Kadr,
- Referat Rozwoju Gospodarczego i Rolnictwa,
- Referat Gospodarki Komunalnej.

Ponadto Gmina wykonuje swoje zadania przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych: Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowicach, Gminnej Biblioteki Publicznej w Wojciechowicach wraz z Filią w Bidzinach, Publicznej Szkole Podstawowej w Bidzinach.

Gmina Wojciechowice jest członkiem:

- Lokalnej Grupy Działania Powiatu Opatowskiego w zakresie rozwoju lokalnego,
- Partnerstwa „Ziemia Opatowska” w zakresie wzmocnienia współpracy rozwojowej obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją i małych miast powiatowych w powiecie opatowskim,
- Porozumienia określającego zasady współpracy jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przygotowania i wdrażania Strategii Rozwoju Ponadlokalnego dla Obszaru Strategicznej Interwencji – Dolina Wisły na lata 2021-2030.

1.1 Sytuacja społeczna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji społecznej gminy Wojciechowice. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące demografii i rynku pracy. W dalszej części opisano infrastrukturę społeczną gminy w kontekście oświaty i wychowania, kultury i sportu, ochrony zdrowia, opieki społecznej oraz działalności organizacji pozarządowych. Opisano kwestię bezpieczeństwa publicznego, występujących problemów społecznych oraz cyfryzacji usług publicznych.

Demografia

Poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców gminy Wojciechowice w latach 2016-2021.

Tabela 1 Liczba ludności w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba mieszkańców	4 112	4 064	4 051	4 006	3 988	3 952

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Z powyższej tabeli wynika, że liczba mieszkańców gminy w latach 2016-2021 spadła o 160 osób. Trend ten nie jest spowodowany migracjami, co potwierdzają dane dotyczące salda migracji w latach 2016-2021 w poniższej tabeli.

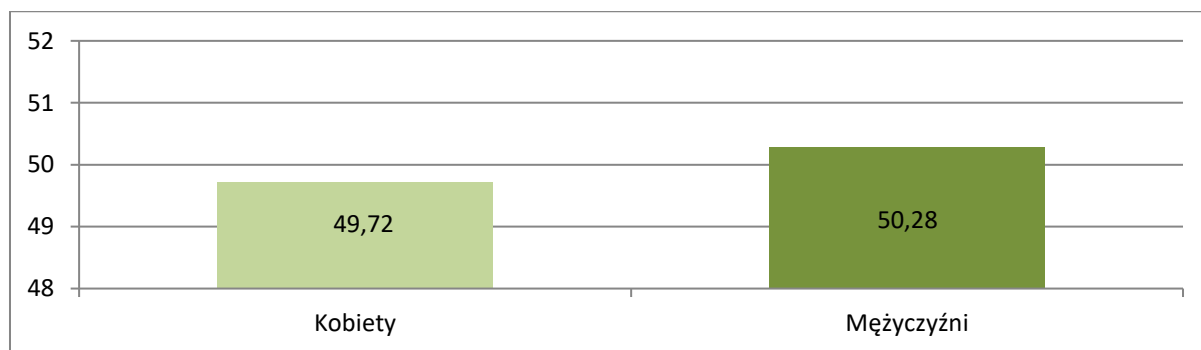
Tabela 2 Saldo migracji w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Saldo migracji wewnętrznych	3	-12	-6	-8	12	-10
Saldo migracji zagranicznych	1	0	-2	-1	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Poniżej przedstawiono strukturę ludności gminy Wojciechowice w podziale na płeć.

Wykres 1 Ludność gminy Wojciechowice w podziale na płeć w 2021 r.(%)

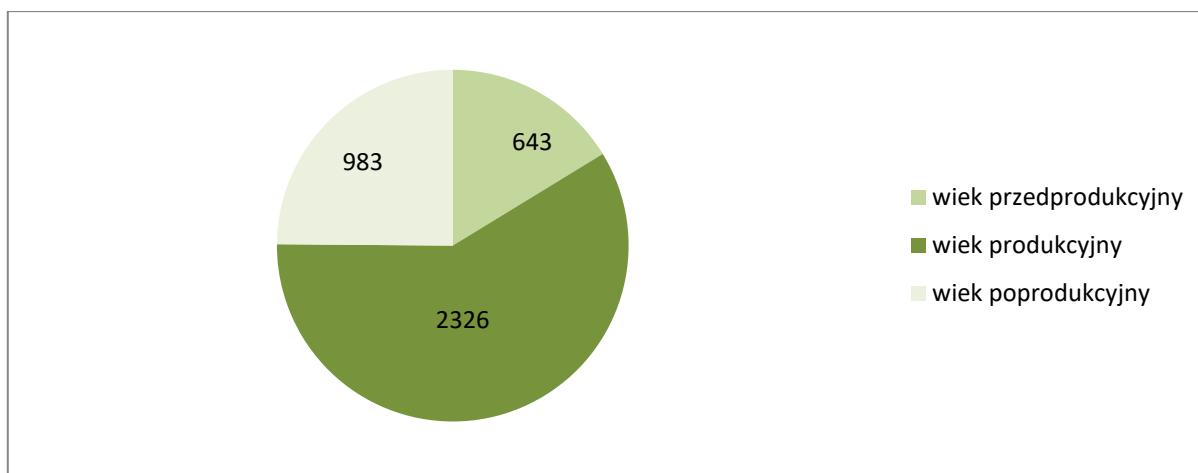

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W gminie Wojciechowice na koniec 2021 r. występowała niewielka różnica w liczbie kobiet (1965) i mężczyzn (1987) w stosunku do całkowitej liczby mieszkańców.

Poniżej zaprezentowano liczbę mieszkańców gminy Wojciechowice w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 31.12.2021 r.).

Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy Wojciechowice w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 31.12.2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Struktura wieku mieszkańców gminy w ujęciu procentowym przedstawia się następująco:

- wiek przedprodukcyjny: 16,27%,
- wiek produkcyjny: 58,86%,
- wiek poprodukcyjny: 24,87%.

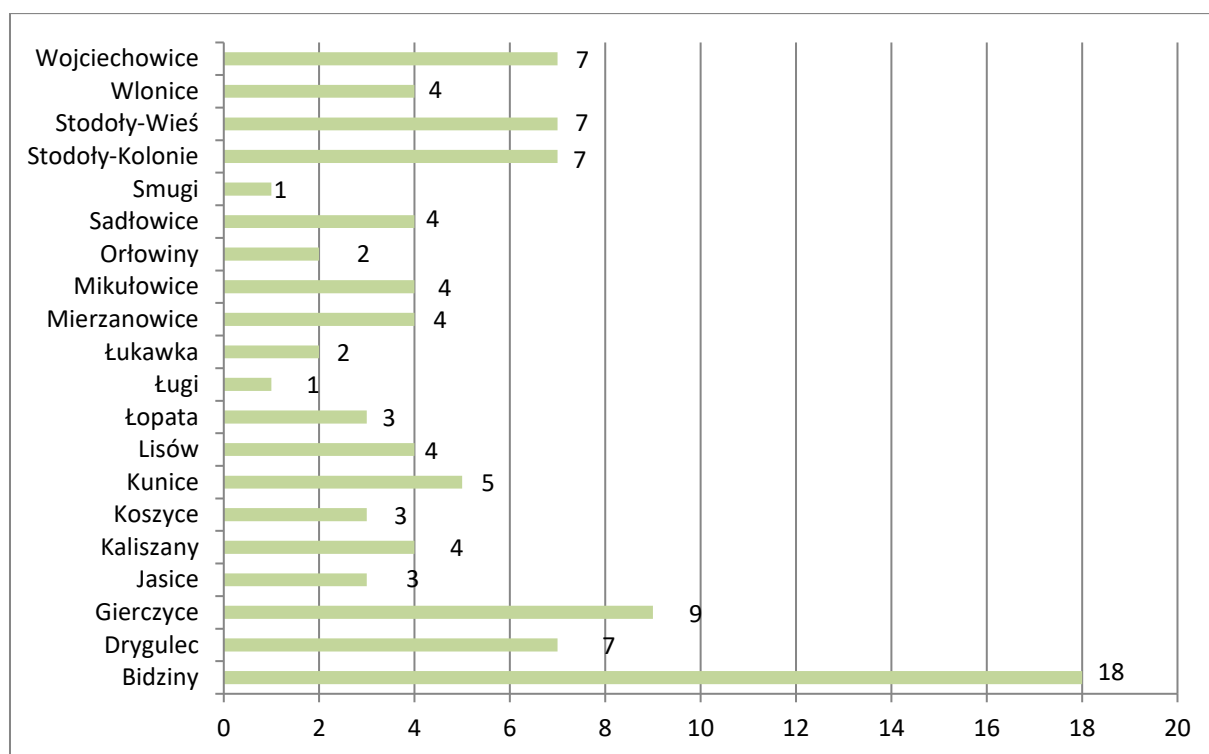
Powyższa struktura wskazuje, że współczynnik obciążenia osobami w wieku poprodukcyjnym (wskaźnik opisuje ile osób w wieku poprodukcyjnym przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym) dla gminy Wojciechowice wynosi 42,26%, co jest wartością wyższą niż współczynnik dla Polski (38,24%) i dla województwa świętokrzyskiego (39,68%) za 2021 r. Wskaźnik potwierdza, że społeczeństwo gminy Wojciechowice jest społeczeństwem starzejącym się.

Ponadto wskaźnik obciążenia demograficznego (wskaźnik opisuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym) dla gminy Wojciechowice wynosi 69,91%, co jest wartością nieznacznie wyższą niż współczynnik dla Polski (69,04%) i dla województwa świętokrzyskiego (69,3%) za 2021 r.

Pod względem administracyjnym gmina Wojciechowice składa się z 20 sołectw: Bidziny, Drygulec, Gierczyce, Jasice, Kaliszany, Koszyce, Kunice, Lisów, Łopata, Ługi, Łukawka, Mierzanowice, Mikułowice, Orłowiny, Sadłowice, Smugi, Stodoły-Kolonie, Stodoły-Wieś, Wlonice i Wojciechowice.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący udział liczby mieszkańców poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Wojciechowice.

Wykres 3 Udział liczby mieszkańców poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Wojciechowice (%)

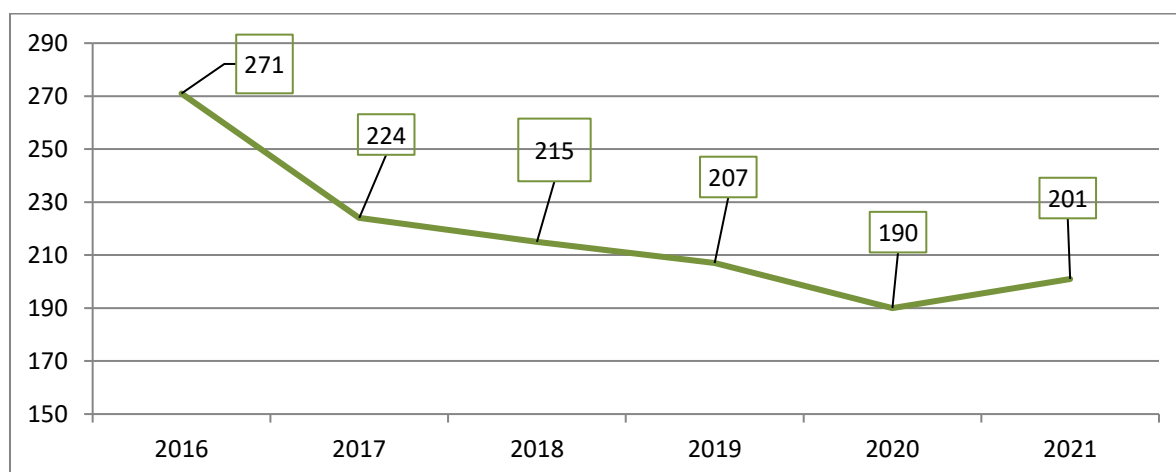
Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Wojciechowice za 2021 rok

Z powyższego wykresu wynika, że najbardziej zaludnione są jednostki zlokalizowane wzdłuż drogi krajowej nr 74 (Bidziny, Gierczyce).

Rynek pracy

Poniżej zaprezentowane dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

Wykres 4 Liczba bezrobotnych w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Liczba osób bezrobotnych w analizowanym okresie zmalała jednak w 2021 r. liczba ta wzrosła w stosunku do roku poprzedniego. Poniżej przedstawiono dane dotyczące bezrobocia w gminie Wojciechowice w porównaniu do innych gmin powiatu opatowskiego (stan na 31.12.2020 r.).

Tabela 3 Dane dotyczące bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego – stan na 31.12.2021 r.

GMINA	LICZBA BEZROBOTNYCH	UDZIAŁ LICZBY BEZROBOTNYCH W LICZBIE OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM (%)
Iwaniska	533	13,37%
Lipnik	346	11,17%
Tarłów	296	9,91%
Opatów	646	9,72%
Ożarów	590	9,56%
Wojciechowice	201	8,64%
Baćkowice	228	7,81%
Sadowie	175	7,73%

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wskaźnik procentowy udziału liczby osób bezrobotnych w ogólnej liczbie osób w wieku produkcyjnym w gminie Wojciechowice kształtuje się na 3 najniższym poziomie wśród wszystkich gmin powiatu opatowskiego.

Oświata i wychowanie

Infrastruktura

Na terenie gminy funkcjonują 4 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach.

Dla placówek w Gierczycach, Stodołach i Wojciechowicach organem prowadzącym jest Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci naszym dobrem” a dla placówki w Bidzinach Gmina Wojciechowice.

Zdjęcie 1 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 2 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Gierczycach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 3 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Stodołach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 4 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Wojciechowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Szkoły Podstawowe dysponują salami przedszkolnymi z dostępem do łazienek dostosowanych zgodnie z wymaganiami, salami lekcyjnymi wyposażonymi w nowoczesne pomoce dydaktyczne, pracownikami komputerowymi wyposażonymi w stanowiska komputerowe z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Obiekty posiadają także sekretariat, bibliotekę, pokój nauczycielski, stołówkę, świetlicę. Placówki oświatowe dysponują sprzętem komputerowym i narzędziami informatycznymi niezbędnymi do prowadzenia działalności edukacyjnej. Zauważalna jest jednak konieczność doposażenia i modernizacji placówek oraz zwiększenia ich komputeryzacji i cyfryzacji. Szkoły w Bidzinach, Stodołach i Wojciechowicach dysponują salami gimnastycznymi.

Finansowanie

Poniżej zaprezentowano wydatki z budżetu gminy Wojciechowice na oświatę i wychowanie w latach 2016-2021.

Tabela 4 Wydatki z budżetu gminy Wojciechowice na oświatę i wychowanie w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Wydatki na oświatę	3 516 311,14	4 155 613,96	5 089 934,53	4 715 624,45	5 040 445,75	5 274 241,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wydatki z budżetu gminy Wojciechowice na oświatę i wychowanie znacząco wzrosły w 2021 r. w porównaniu do 2016 r. Zmiany te spowodowane są zmniejszającą się liczbą uczniów, a co za tym idzie mniejszymi subwencjami z budżetu państwa. Niepokojącym zjawiskiem od kilku lat występującym w gminie Wojciechowice jest pogłębiający się niż demograficzny. Klasy w szkołach podstawowych są mało liczne, koszty zatrudnienia nauczycieli oraz bieżące koszty funkcjonowania szkół stale rosną. Ponadto bardzo duży problem (organizacyjny i finansowy) w małych wiejskich szkołach to edukacja dzieci z różnego rodzaju deficytami, w tym z niepełnosprawnością, których niestety z roku na rok jest coraz więcej. Organy prowadzące pozyskują środki finansowe na prowadzenie aktywnej polityki w zakresie podniesienia kompetencji uczniów na różnym etapie rozwoju.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Wojciechowice w 2021 r. nie funkcjonowały podmioty lecznicze, zarządzane przez gminę. Natomiast funkcjonują 2 podmioty niepubliczne zaspokajające potrzeby zdrowotne mieszkańców gminy Wojciechowice tj.:

- Ośrodek Zdrowia Stanisław Kołodziej, Marzena Malec-Chodorek Spółka Jawna,
- Prywatny Gabinet Stomatologiczny lekarz stomatolog Barbara Jasielska-Kołodziej.

Na terenie gminy znajduje się jeden punkt apteczny „ESCULAP” S.C w Wojciechowicach. Ośrodek Zdrowia działa w oparciu o coroczną umowę ze Świętokrzyskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia w zakresie świadczenia lekarza POZ, świadczenia pielęgniarki POZ i świadczenia pielęgniarki szkolnej. Wszystkie dzieci i młodzież szkolna objęte są podstawową opieką zdrowotną lekarską (obejmującą również szczepienia). Pacjenci wymagający specjalistycznego leczenia kierowani są do Opatowa. Poniżej przedstawiono dane dotyczące wskaźnika liczby zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021.

Tabela 5 Wskaźnik liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba zgonów	14,08	15,15	14,32	13,88	12,49	17,91

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Liczba zgonów nie jest determinowana zakresem oraz skalą opieki zdrowotnej w gminie Wojciechowice. Wzrost zgonów w 2021 r. powiązany jest z pandemią COVID-19.

Jednym z działań na rzecz poprawy stanu zdrowia mieszkańców gminy Wojciechowice jest rozszerzenie oferty konsultacji medycznych i badań specjalistycznych oraz promowanie zdrowego trybu życia zarówno wśród dzieci jak i osób dorosłych.

Opieka i pomoc społeczna

Na terenie gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach. Do zadań własnych gminy realizowanych przez GOPS w zakresie pomocy społecznej o charakterze obowiązkowym należą m.in.:

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych i na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującym matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki na dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej.

Zauważalna jest konieczność doposażenia instytucji.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie Wojciechowice w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w latach 2016-2020.

Tabela 6 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	104	83	81	75	66	57

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Obserwowany jest spadek wartości analizowanego wskaźnika podobnie jak w przypadku liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci oraz ogólnej liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej zgodnie z danymi w poniższych tabelach.

Tabela 7 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci	181	169	161	141	121	103

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 8 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	429	341	331	304	267	228

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Trend spowodowany jest skuteczną działalnością Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowicach i wzrostem zamożności społeczeństwa.

Kultura i sport

Kultura

Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach jest samorządową instytucją kultury, wpisana do rejestru instytucji kultury. Biblioteka służy mieszkańcom gminy upowszechniając i promując czytelnictwo. Obejmuje swą działalnością obszar gminy Wojciechowice.

Zdjęcie 5 Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Sieć bibliotek tworzą - Gminna biblioteka Publiczna w Wojciechowicach i Filia Biblioteczna w Bidzinach. Zadania podstawowe:

- gromadzenie, opracowywanie i przechowywanie materiałów bibliotecznych, zakup nowości czytelniczych z uwzględnieniem poszczególnych grup czytelniczych,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych,
- ocena posiadanych zbiorów pod kątem ich przydatności w środowisku i dokonywanie niezbędnych selekcji,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,

- przygotowanie i rozliczenie wniosku o udzielenie dotacji na zakup nowości wydawniczych ze środków Biblioteki Narodowej,
- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z działalnością biblioteki,
- dbałość o stan lokalu i estetyczny wygląd,
- prowadzenie statystyki dziennej, miesięcznej i rocznej.

Ważną funkcję ośrodka kulturalnego pełnią szkoły. W ciągu roku organizowane są na terenie szkół różne uroczystości i spotkania dla mieszkańców gminy. Tematyka dotyczy tradycji obchodzenia świąt, historii regionu, obchodów wielu wydarzeń, ważnych dla mieszkańców gminy. Szkoły organizują szereg imprez, zawodów sportowych i wycieczek. Aktywność kulturalna ma miejsce również w ośrodku kultury w Wojciechowicach, świetlicach i klubach wiejskich. Poniżej przedstawiono zdjęcia obiektów ośrodka kultury, świetlic i klubów wiejskich oraz remiz OSP.

Zdjęcie 6 Ośrodek Kultury, remiza OSP w Wojciechowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 7 Wiejski Klub Kultury w Mikułowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 8 Wiejski Klub Kultury we Wlonicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 9 Świetlica wiejska, remiza OSP w Drygulcu

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 10 Świetlica wiejska, remiza OSP w Bidzinach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 11 Świetlica wiejska, remiza OSP w Lisowie

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 12 Świetlica wiejska, remiza OSP w Gierczycach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 13 Świetlica wiejska, remiza OSP w Kaliszanach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 14 Świetlica wiejska w Sadłowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 15 Świetlica wiejska w Koszycach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 16 Świetlica wiejska w Orłowinach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 17 Remiza OSP w Łopacie

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Sport i rekreacja

W skład infrastruktury sportowo-rekreacyjnej na terenie gminy Wojciechowice wchodzi obiekt kulturalno-rekreacyjno-sportowy w Wojciechowicach i znajdująca się przy nim siłownia zewnętrzna wraz z placem zabaw dla dzieci, boiska przyszkolne przy szkołach podstawowych, sala gimnastyczna w szkołach w Bidzinach, Stodołach i Wojciechowicach. Widoczna jest potrzeba tworzenia nowych placów zabaw, miejsc rekreacji i wypoczynku, boisk sportowych. Na terenie gminy działa Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego "ESTER" w Wojciechowicach, które uczestniczy w rozgrywkach prowadzonych przez Świętokrzyski Związek Piłki Nożnej. Przez teren gminy Wojciechowice na trasie Wlonice-Bidziny-Jasice-Mikułowice-Wojciechowice-Drygulec przebiega zielony szlak rowerowy im. Witolda Gombrowicza. Przez teren gminy Wojciechowice przebiega 13 km ww. szlaku.

Organizacje pozarządowe

Społeczność gminna wykazuje coraz większe zainteresowanie działalnością w organizacjach pozarządowych. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Wojciechowice.

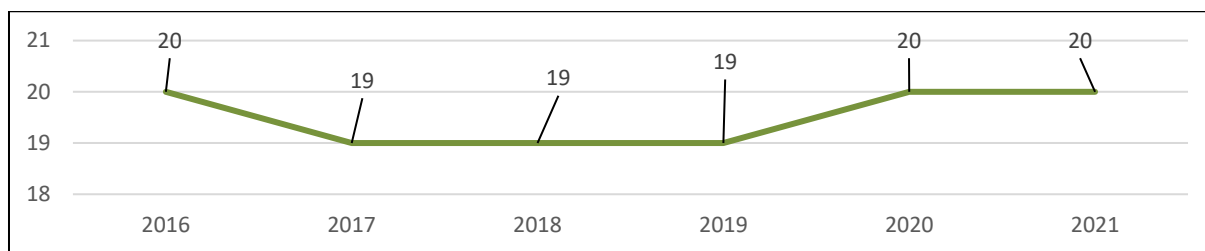
Tabela 9 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców	4,86	4,68	4,69	4,74	5,02	5,06

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Zauważalny jest rosnąca tendencja w analizowanym okresie, co spowodowane jest malejącą liczbą mieszkańców. Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych kształtuje się od 2016 r. na podobnym poziomie, co pokazuje poniższy wykres.

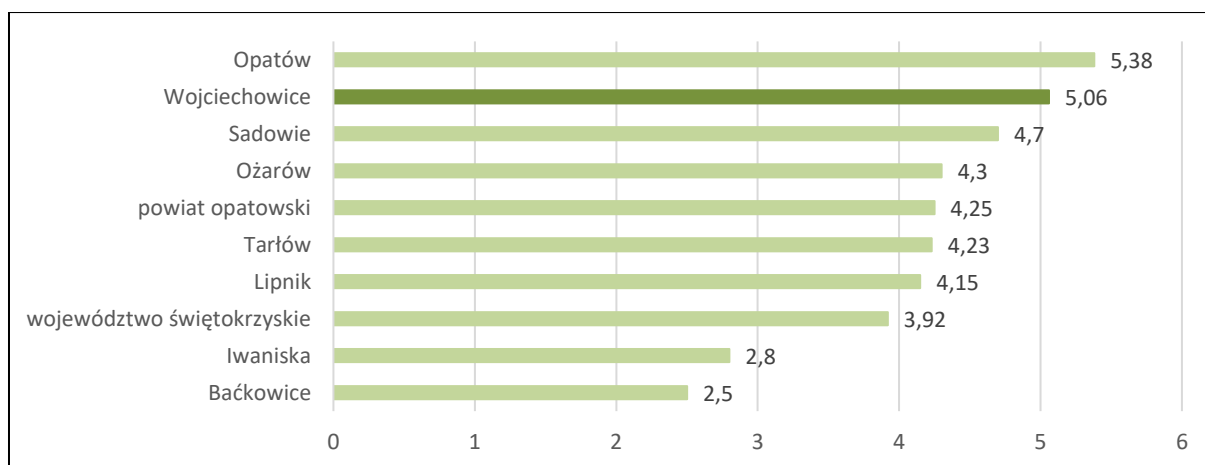
Wykres 5 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Poniżej przedstawiono porównanie analizowanego wskaźnika dla gminy Wojciechowice z innymi gminami powiatu opatowskiego, powiatem opatowskim i województwem świętokrzyskim.

Wykres 6 Wskaźnik fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa świętokrzyskiego, powiatu opatowskiego i gmin wchodzących w jego skład (2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Z powyższego wykresu wynika, że gmina Wojciechowice charakteryzuje się 2 najwyższym wskaźnikiem wśród gmin powiatu opatowskiego i wskaźnikiem wyższym niż dla powiatu opatowskiego i dla województwa świętokrzyskiego.

Na terenie gminy działają m.in.:

- Stowarzyszenie Gminnego Klubu Sportowego w Wojciechowicach,
- Koła Gospodyń Wiejskich w Bidzinach, Drygulcu, Gierczycach, Koszycach, Mierzanowicach, Mikułowicach, Sadłowicach i Wojciechowicach,
- Ochotnicze Straże Pożarne w Bidzinach, Drygulcu, Gierczycach, Kaliszanach, Lisowie, Łopacie, Mierzanowicach, Mikułowicach, Stodołach, Wlonicach i Wojciechowicach,
- Stowarzyszenie na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci Naszym Dobrem”.

Gmina Wojciechowice rokrocznie opracowuje i przyjmuje do realizacji Roczny Program współpracy Gminy Wojciechowice z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zauważalna jest potrzeba tworzenia jeszcze lepszych warunków dla organizacji pozarządowych, tworzenia oddolnych inicjatyw.

Problemy społeczne

W gminie Wojciechowice można zaobserwować typowe problemy społeczne dla gmin o podobnej charakterystyce – mowa tu w szczególności o uzależnieniach, ubóstwie, bezrobociu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności, wykluczeniu społecznym czy małej aktywności osób starszych. Część z problemów społecznych jest rozwiązywana lub łagodzona poprzez działalności GOPS w Wojciechowicach. Gmina posiada Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wojciechowice na lata 2022-2025. Zauważalna jest potrzeba m.in. działalności antyuzależnieniowej i zwalczającej zjawiska patologiczne, przeciwdziałającej wykluczeniu społecznemu czy aktywizacji osób starszych i opieki nad nimi.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Wojciechowice odpowiada Komisariat Policji w Ożarowie oraz ochotnicze straże pożarne. W 2021 roku w gminie Wojciechowice stwierdzono szacunkowo 63 przestępstwa. Oznacza to, że na każdych 1000 mieszkańców odnotowano 15,78 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa świętokrzyskiego (18,46) i średniej dla całej Polski (21,51). Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw dla wszystkich przestępstw ogółem w gminie Wojciechowice wynosi 84,60% i jest większy niż wskaźnik wykrywalności dla województwa świętokrzyskiego (77,50%) oraz znacznie większy od wskaźnika dla całej Polski (71,20%). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy Wojciechowice najwięcej stwierdzono przestępstw o charakterze kryminalnym – 8,5 (wykrywalność 77%) oraz przeciwko mieniu – 7,47 (wykrywalność 77%). W dalszej kolejności odnotowano o charakterze gospodarczym – 4,07 (88%), przestępstwa drogowe - 2,48 (98%) oraz przeciwko życiu i zdrowiu - 0,31 (81%).

Na terenie działania Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej w 2021 roku w gminie Wojciechowice miało miejsce 27 pożarów i 26 miejscowych zdarzeń. Istnieje potrzeba wyposażenia ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy.

Na bezpieczeństwo publiczne wpływ ma również stan infrastruktury publicznej, w szczególności dróg. Zauważalna jest potrzeba modernizacji i budowy chodników, parkingów, przejść dla pieszych, oświetlenia dróg i właściwego ich oznakowania.

Dostęp do usług publicznych

Celem Ustawy z dnia 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020r. poz. 1062) jest poprawa warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby. Zgodnie z Ustawą sektor publiczny jest zobowiązany do zapewnienia co najmniej minimalnej dostępności, która zagwarantuje dostępność podmiotu publicznego. Podmiot publiczny zapewnia dostępność przez stosowanie uniwersalnego projektowania nowych rozwiązań lub racjonalnych usprawnień w usuwaniu istniejących barier. Minimalne wymagania obejmują zapewnienie w instytucjach publicznych:

- dostępności architektonicznej – zarówno korytarze, jak i klatki schodowe powinny być wolne od barier i zapewniać możliwość poruszania się po nich m.in. osób na wózku, osób korzystających z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osób starszych, a także osób z wózkami dziecięcymi, mających różne problemy z poruszaniem się (windy, schody, korytarze, ciągi pieszce w budynku),
- dostępności cyfrowej – została kompleksowo uregulowana w ustawie o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,

- dostępności informacyjno-komunikacyjnej – zapewnienie informacji na temat tego, jakie zadania wykonuje dany podmiot w postaci nagrania w polskim języku migowym dla osób niesłyszących, informacji w tekście łatwym do czytania (ETR) - m.in dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, czy pliku odczytywalnego maszynowo, dzięki któremu taką informację może udzielić osoba niewidoma – dostępność w tym zakresie to także umożliwienie komunikacji z podmiotem w taki sposób, jaki jest dogodny dla osoby ze szczególnymi potrzebami np. poprzez SMS czy przy użyciu usługi tłumaczenia migowego online.

W instytucjach publicznych w gminie Wojciechowice coraz większą uwagę przykładą się do dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej usług publicznych. Dotyczy to infrastruktury budynków publicznych, udogodnień, które mogą ułatwić komunikację osobom ze szczególnymi potrzebami i narzędzi informatycznych ułatwiających korzystanie ze stron internetowych. W Gminie brak jest jednak m.in. platformy elektronicznej, dzięki której można załatwiać sprawy w Urzędzie Gminy Wojciechowice przez internet bez konieczności fizycznej obecności w Urzędzie. Widoczna jest również potrzeba cyfryzacji placówek oświatowych.

Zarządzanie kryzysowe

Urząd Gminy w Wojciechowicach posiada opracowany Gminny Plan Zarządzania Kryzysowego, który jest realizacją zapisów ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy Wojciechowice jest Wójt Gminy. Organem pomocniczym Wójta w zapewnieniu wykonywania zadań zarządzania kryzysowego jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego (GZZK). W gminie Wojciechowice funkcjonuje Teleinformatyczny System SISMS służy do bezpośredniego ostrzegania i informowania mieszkańców poprzez wysyłanie wiadomości na telefony komórkowe. Mieszkańcy gminy Wojciechowice mogą otrzymywać bezpłatne wiadomości sms informacjami m.in. o wichurach, gwałtownych burzach, powodziach, katastrofach, awariach infrastruktury elektroenergetycznej, gazowej i wodno-kanalizacyjnej, imprezach kulturalnych i sportowych, bezpłatnych badaniach lekarskich, programach zdrowotnych, edukacji szkolnej i przedszkolnej. Dla zapewnienia odpowiedniego zabezpieczenia w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych zauważa się potrzebę rozwoju współpracy międzygminnej.

DIAGNOZA

Do głównych atutów gminy w sferze społecznej należy zaliczyć rozwiniętą sieć szkół publicznych, malejące bezrobocie jedno z najniższych w powiecie, stosunkowo wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego mimo występujących problemów społecznych, spadek liczby osób korzystających z opieki społecznej, opiekę zdrowotną w skali adekwatnej do potrzeb mieszkańców, rozwiniętą bazę kulturalną (ośrodek kultury, świetlice i kluby wiejskiej, działalność kulturalna szkół, funkcjonowanie Biblioteki Publicznej w Wojciechowicach), bazę sportowo-rekreacyjną adekwatną do potrzeb mieszkańców oraz aktywność mieszkańców w organizacjach pozarządowych jedną z najwyższych w powiecie.

Jako niezadowalającą należy ocenić sytuację demograficzną gminy (malejąca liczba mieszkańców, ujemne saldo migracji, starzejące się społeczeństwo), wzrastające wydatki na oświatę i wychowanie obciążające budżet gminny, występujące problemy społeczne (w szczególności w Wojciechowicach, Bidzinach i Gierczycach) oraz niski poziom cyfryzacji usług publicznych.

1.2 Sytuacja gospodarcza

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji gospodarczej gminy Wojciechowice. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące podstawowych wskaźników obrazujących siłę gospodarczą gminy. Opisano charakter gospodarczy gminy, podejmowane działania w celu pozyskiwania inwestorów oraz scharakteryzowano główne podmioty gospodarcze z terenu gminy.

Charakter gospodarczy gminy

Gmina Wojciechowice jest gminą rolniczą. Użytki rolne zajmują 8 145 ha, natomiast lasy i grunty leśne stanowią 201 ha. Grunty zabudowane i zurbanizowane, pod wodami oraz pozostałe grunty i nieużytki stanowią 300 ha. Wskaźnik lesistości dla gminy Wojciechowice wynosi 2,3% i jest niższy niż wskaźnik lesistości dla powiatu opatowskiego, który kształtuje się na poziomie 15,6% i dużo niższy niż dla województwa świętokrzyskiego, który wynosi 28,2%. Użytki rolne stanowią blisko 95% % powierzchni gminy. Największą powierzchnię użytków rolnych zajmujących powierzchnię stanowią grunty orne, sady, łąki i pastwiska. Istnieją warunki dla wzrostu towarowości i specjalizacji gospodarstw rolnych, rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego. Jednym z kluczowych kierunków rozwoju gospodarczego gminy jest m.in. wykorzystywanie lokalnego potencjału rolniczego, promocja ekologicznego rolnictwa, prowadzenie doradztwa w zakresie działalności gospodarczej oraz tworzenie warunków dla rozwoju agroturystyki.

Ponad 95%% spośród zarejestrowanych podmiotów stanowią mikroprzedsiębiorstwa. Przemysł, jako dział gospodarki w gminie Wojciechowice nie zajmuje znaczącej pozycji. Brak jest na omawianym terenie znaczącej liczby średnich i dużych przedsiębiorstw. Większość firm zarejestrowanych w gminie ma charakter rodzinny i zatrudnia do 9 pracowników, jednak tworzą one miejsca pracy dla niewielkiej liczby ogółu zatrudnionych.

Działalność gospodarcza w gminie

Charakterystyka przedsiębiorstw

W formie tabelarycznej zaprezentowano rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów z gminy Wojciechowice zarejestrowanych w rejestrze REGON w latach 2018-2021.

Tabela 10 Rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Wojciechowice w latach 2018-2021

SEKCJA PKD	2018	2019	2020	2021
A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23	21	21	21
B: Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0
C: Przetwórstwo przemysłowe	24	22	21	30
D: Wytwarzania i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	0
E: Dostawa wody, gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	1	1
F: Budownictwo	16	18	22	21
G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	55	55	54	54
H: Transport i gospodarka magazynowa	32	35	36	37
I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6	7	9	9
J: Informacja i komunikacja	6	6	5	4

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030

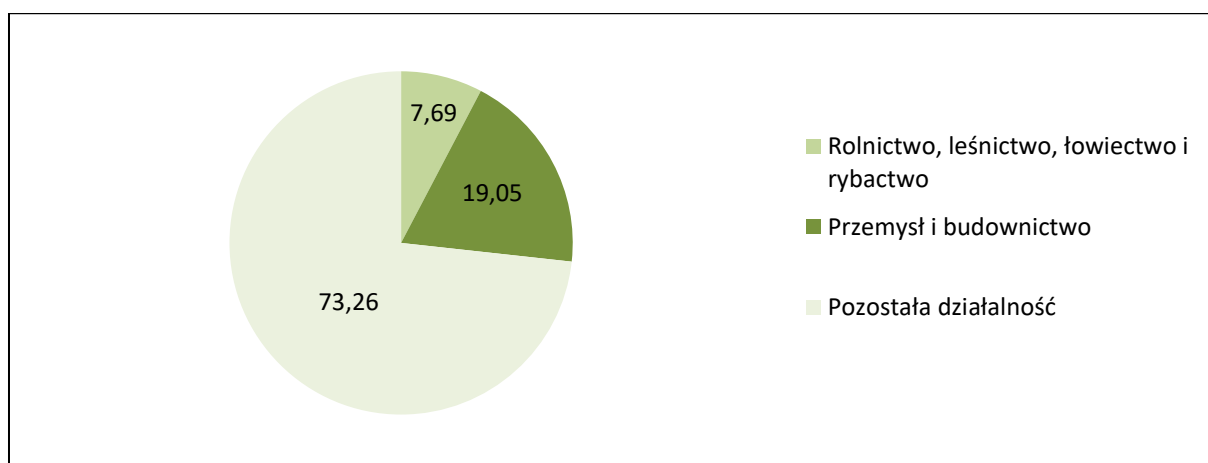
K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6	6	6	6
L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3	3	3	3
M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	13	13	14	13
N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	4	7	8
O: Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13	13	13	13
P: Edukacja	4	5	5	6
Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	5	6	6	6
R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	3	3	4
S i T: Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	31	34	36	36
U: Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Z powyższych danych wynika, że w obrazie gospodarczym gminy dominuje działalność z sekcji A, C, F, G, H oraz S i T.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący udział podmiotów gospodarczy z sektora rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, przemysłu i budownictwa oraz pozostałej działalności w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Wojciechowice.

Wykres 7 Podmioty sektorów gospodarczych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2021 r. (%)

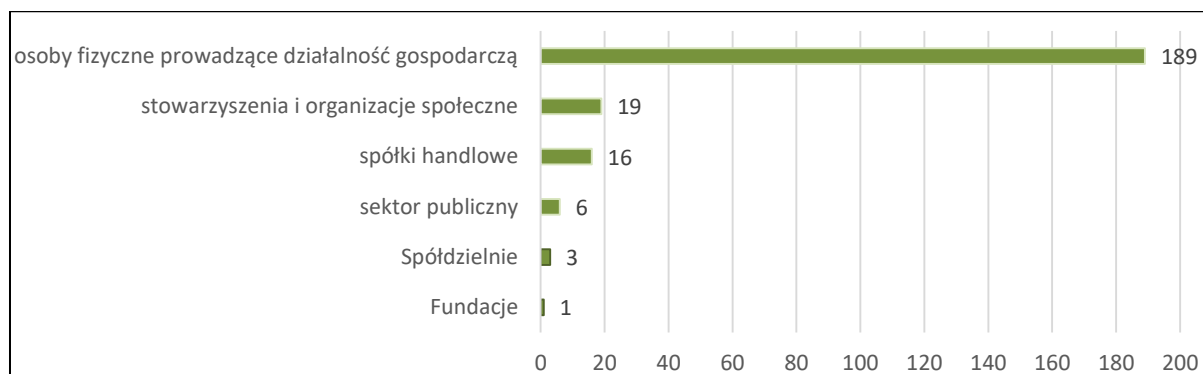

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wykres ten pokazuje, że zdecydowaną większość udziału w profilu gospodarczym gminy stanowi działalność inna niż przemysł i budownictwa oraz rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Poniżej zaprezentowano liczbę podmiotów gospodarczych w gminie Wojciechowice w podziale na sektory własnościowe w 2021 r.

Wykres 8 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Wojciechowice (2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Powyższy wykres wyraźnie wskazuje, że gospodarka w gminie Wojciechowice oparta jest w szczególności o osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wskaźniki siły gospodarczej gminy

Poniżej przedstawiono podstawowe wskaźniki opisujące siłę gospodarczą gminy Wojciechowice.

Tabela 11 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	54	56	60	62	65	69

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 12 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	36	37	41	43	45	48

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

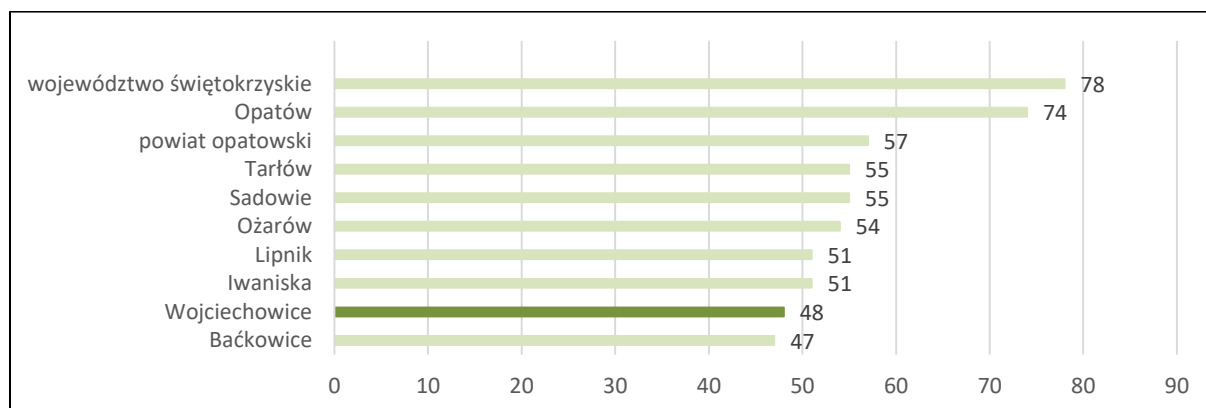
	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	146	152	167	171	180	189

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane w powyższych tabelach jednoznacznie wskazują na rosnącą liczbę podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą również w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na przestrzeni lat 2016-2021. Na rozwój podmiotów gospodarczych w gminie ma również wpływ dostępność środków od zewnętrznych źródeł finansowania na ich powstanie i rozwój. Poniżej przedstawiono jak wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców kształtuje się dla gminy

Wojciechowice na tle innych gmin powiatu opatowskiego, średniej dla powiatu opatowskiego i województwa świętokrzyskiego.

Wykres 9 Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa świętokrzyskiego, powiatu opatowskiego i gmin wchodzących w jego skład

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Powyższy wykres wykazuje, że analizowany wskaźnik dla gminy Wojciechowice – pomimo wzrostu przedsiębiorczości na przestrzeni ostatnich lat – jest znacząco niższy niż dla powiatu opatowskiego a w szczególności dla województwa świętokrzyskiego i jest jednym z najniższych wśród gmin powiatu opatowskiego.

Główne podmioty gospodarcze

Do największych pracodawców na terenie gminy należą:

- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Bidzinach,
- PPHU „GES” Sp. z o.o. w Bidzinach,
- „Ośrodek Zdrowia” w Wojciechowicach NZOZ,
- Omya Sp. z o.o. Oddział Jasice,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych w Stodołach,
- Andrzej Ostrowski P.P.H.U „ANGE”,
- Wiesław Barszcz Firma – Handlowa,
- Produkcja Serów Mariusz Małkiewicz – „DZIEDZIC”,
- Maciej Małkiewicz „MEGAWITA”,
- Zbigniew Sendrowicz PHU „ZBIGHAL”,
- Magdalena Kordek KWASZARNIA „PODGAJCZE”,
- TRANS-BID S.C. Adam Czajkowski Wojciech Marchewka,
- Dariusz Wywiura F.H.U. DARBET,
- „AKADEMIA POMYSŁU” – Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bidzinach,
- PCO Serwis Sp. z o.o.,
- PUH „SKAR” K. KARWOWSKI Spółka Jawna,
- REHSIP Sp. z o. o. sp. komandytowa,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „METAROL” Sp. z o.o.

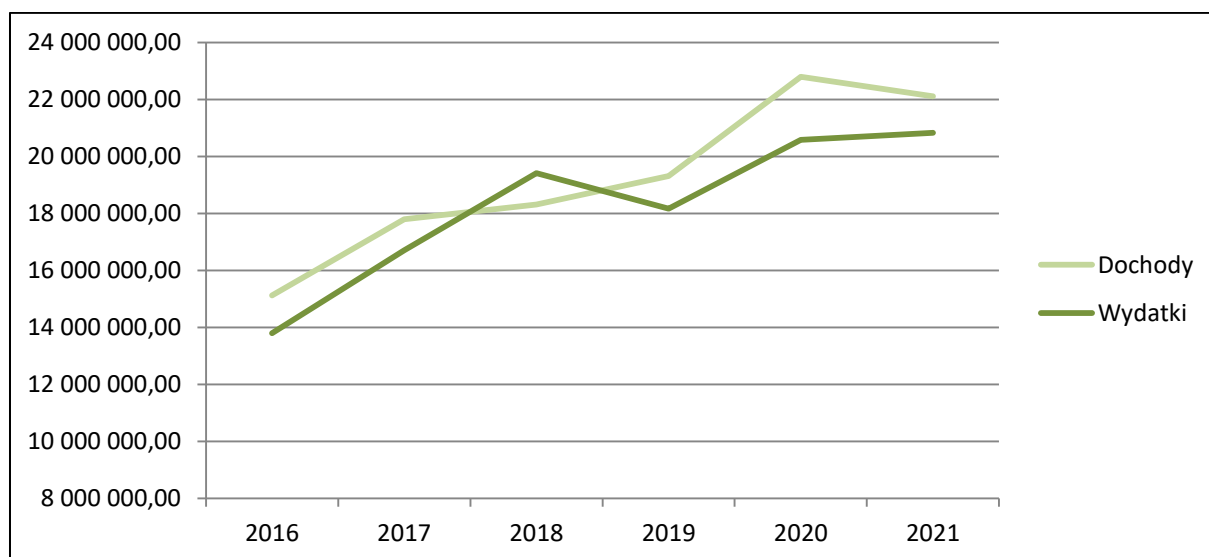
Ponadto należy wymienić również gminne jednostki organizacyjne: Urząd Gminy Wojciechowice, publiczne szkoły podstawowe, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowicach i Bibliotekę Publiczną w Wojciechowicach. W przestrzeni gminy widoczne brak jest zakładów zajmujących się działalnością mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko naturalne (np. zakłady chemiczne, utylizacja azbestu, przetwarzanie odpadów). Widoczna jest potrzeba pozyskiwania inwestorów

(zarówno krajowych jak i zagranicznych), co może nastąpić m.in. w efekcie tworzenia profesjonalnej oferty inwestycyjnej gminy, wyznaczania terenów inwestycyjnych i wprowadzania zachęt formalno-prawnych dla inwestorów.

Finanse publiczne

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wysokości dochodów i wydatków gminy Wojciechowice w latach 2016-2021.

Wykres 10 Dochody i wydatki ogółem gminy Wojciechowice w latach 2016-2021 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wykres wskazuje, że jedynie w 2018 r. dochody gminy Wojciechowice były niższe niż wydatki z budżetu. Od 2019 r. widać wyraźnie większą przewagę dochodów na wydatkami.

Poniżej przedstawiono wskaźnik dochodów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2016-2021 oraz porównanie wartości za 2021 r. w stosunku do pozostałych gmin powiatu opatowskiego.

Tabela 14 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Dochody na 1 mieszkańca (zł)	3 668,62	4 347,57	4 523,48	4 783,71	5 695,89	5 577,56

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W powyższej tabeli zaobserwować można ciągły wzrost wysokości dochodów gminy Wojciechowice w przeliczeniu na 1 mieszkańca w okresie 2016-2020. W 2021 r. wskaźnik jest nieznacznie niższy niż roku poprzedzającym.

Tabela 15 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Wojciechowice w 2021 w porównaniu do gmin powiatu opatowskiego

GMINA	DOCHODY GMINY W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA (zł)
Ożarów	6 965,02
Baćkowice	6 947,19
Lipnik	6 070,44
Iwaniska	6 058,35

Sadowie	5 693,29
Wojciechowice	5 577,56
Tartów	5 245,86
Opatów	4 902,31

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Analizowany wskaźnik plasuje gminę Wojciechowice na 6 miejscu spośród wszystkich gmin powiatu opatowskiego.

DIAGNOZA

Do głównych atutów gminy w sferze gospodarczej należy zaliczyć zauważalny wzrost przedsiębiorczości w gminie, brak zakładów oddziałujących negatywnie na środowisko, warunki do rozwoju agroturystyki i rolnictwa ekologicznego oraz korzystną sytuację finansową gminy.

Jako niezadowalające należy ocenić brak dużych zakładów pracy na terenie gminy, wskaźnik zamożności gminy jeden z najniższych w powiecie, rozdrobnienie gospodarstw rolnych stanowiące barierę w rozwoju rolnictwa, wskaźnik przedsiębiorczości jeden z najniższych w gminie.

1.3 Sytuacja przestrzenna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji przestrzennej gminy Wojciechowice. Opisano lokalizację gminy pod kątem komunikacyjnym i przedstawiającym charakter rolniczo-przemysłowy gminy. Następnie przedstawiono kwestie gospodarki odpadami, infrastruktury technicznej, środowiska naturalnego, dóbr kulturowych i zagospodarowania przestrzennego.

Lokalizacja

Gmina Wojciechowice zlokalizowana jest we wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie opatowskim.

Rysunek 1 Lokalizacja gminy Wojciechowice na planie województwa świętokrzyskiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina Wojciechowice zlokalizowana jest w centralnej części powiatu opatowskiego. Sąsiaduje z gminami Opatów, Ożarów i Lipnik z terenu powiatu opatowskiego i gminami Ćmielów z powiatu ostrowieckiego oraz Wilczyce z powiatu sandomierskiego.

Rysunek 2 Lokalizacja gminy Wojciechowice na planie powiatu opatowskiego

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono materiał zdjęciowy przedstawiający charakter gminy Wojciechowice.

Zdjęcie 18 Zdjęcia terenów gminy Wojciechowice

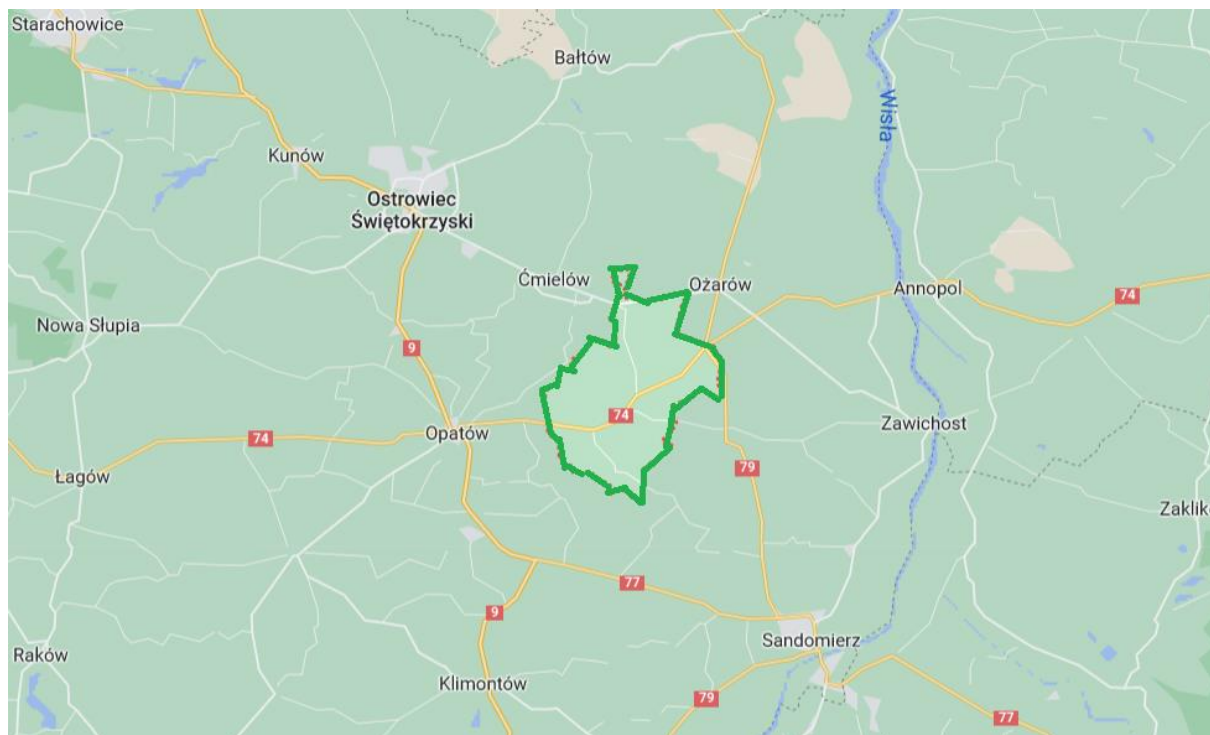

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wojciechowice.com.pl

Gmina pod względem krajobrazu ma charakter rolniczy – typowymi krajobrazami są pola, lasy oraz wsie i miejscowości o luźnej zabudowie.

Poniżej przedstawiono położenie komunikacyjne gminy Wojciechowice.

Rysunek 3 Położenie komunikacyjne gminy Wojciechowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.google.pl/maps

Przez gminę Wojciechowice przebiega droga krajowa nr 74 i 79. Pozostałą część dróg stanowią drogi gminne, powiatowe i wewnętrzne.

System drogowy odgrywa najistotniejszą rolę w obsłudze komunikacyjnej mieszkańców gminy. Sieć dróg o układzie promienistym jest dobrze rozwinięta i zapewnia dobre połączenia zarówno z ośrodkami zewnętrznymi jak i ze wszystkimi sołectwami w gminie, ośrodkami miejskimi wyższego rzędu tj. Kielcami, Ostrowcem Świętokrzyskim i Lublinem.

Drogi i infrastruktura towarzysząca wymagają przebudowy do pełnych parametrów wymaganych dla danej kategorii dróg. Podstawowy układ komunikacyjny gminy stanowią drogi powiatowe i lokalne gminne. Ponadto w gminie występuje sieć dróg wewnętrznych gospodarczych stanowiących dojazd do pól.

Środowisko naturalne

Gleby

Gleby gminy Wojciechowice mają wysoką klasę. Tworzą je prawie w całości (93%) lessy głębokie i średnie Wyżyny Sandomiersko-Opatowskiej, w tym:

- czarnoziemy zdegradowane o miąższości poziomu próchnicznego co najmniej 35 cm, I i II klasy bonitacyjnej,
- gleby brunatne właściwe o różnej grubości warstwy próchnicznej, klasy II, IIIa i IVa,
- czarnoziemy właściwe, wytworzone na lessach, klasy I.

Płaskodenne i nieckowate doliny lessowe wypełniają często gleby deluwialne – czarnoziemy nabyte i gleby brunatne deluwialne, powstałe ze spływających ze zboczy części gleb, wzbogaconych glebami organicznymi, typu murszowego, mułowo-torfowego, glejowego, i mad pyłowych. Taka struktura i jakość gleb sprawia, że na terenie gminy ziemie wykorzystywane są głównie jako grunty orne (73%), a w dolinach rzecznych jako łąki i pastwiska (5,3 %). Gleby o najniższej bonitacji prawie w całości leżą w

sołectwach północnych: Drygulec, Smugi, Ługi. Kompleks leśny „Uroczysko Lisów” ma gleby o wysokiej bonitacji, natomiast lasy północne leżą na gruntach słabych (V i VI klasa).

Wody

Wody powierzchniowe

Gmina Wojciechowice leży w lewobrzeżnym dorzeczu Wisły, w obrębie trzech zlewni 11 rzędu:

- od południa w zlewni Opatówki,
- od wschodu w zlewni kanału Ożarów-Wisła,
- od centrum i północnego zachodu w zlewni Kamiennej, z jej dopływem rzeczką Przepaść.

Granice wododziałów przebiegają wzdłuż linii kolejowej Ostrowiec-Sandomierz, między zlewnią Kamiennej, a zlewnią kanału Ożarów-Wisła. Na południu od miejscowości Balbinów, przez Kolonię Lisów do miejscowości Łopata oraz między Kolonią Wlonice a wsią Kunice przebiega wododział między Kamienną a Opatówką. Wojciechowice mają bardzo zróżnicowaną sieć rzeczną, ale żaden ciek, jak i rzeczka Przepaść nie mają większego znaczenia dla gospodarki wodnej gminy. Cieki wodne przyczyniły się do bardzo znacznego ukształtowania rzeźby terenu i urozmaicenia krajobrazu. Znaczniejsza sieć cieków występuje w środkowej części gminy: ciek od Nowej Wsi, ciek od Gierczyc, zwany też Wojciechówką, ciek od Podgrochocic i ciek od Podłukawki, tworzą główny nurt Przepaści. Sieć rzeczna Gminy jest wzbogacana siecią rowów melioracyjnych. Powierzchnia zmeliorowanych gruntów wynosi ok. 695,9 ha, a długość rowów melioracyjnych 37,8 km. Na terenie gminy brak jest znaczących zbiorników wodnych. Niewielkie zbiorniki wodne występują w Podgajczu (sołectwo Drygulec), Jasicach (zbiorniki stabilizacyjne oczyszczalni ścieków) oraz małe oczka wodne śródpolne w sołectwach: Kunice, Gierczyce, Bidziny, Łopata. Poniżej przedstawiono informacje o jednolitych częściach wód powierzchniowych (JCWP) w gminie Wojciechowice.

A) PLRW2000623169 „Czyżówka” (RZGW w Krakowie):

- status: naturalna część wód
- stan ogólny: zły
- przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
- działania podstawowe przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju:
 - modernizacja oczyszczalni ścieków Ożarów,
 - regularny wywóz nieczystości płynnych,
 - kontrola postępowania ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata,
 - budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Ożarów,
- działania uzupełniające przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju: monitoring badawczy wód;

B) PLRW20006231489 „Potok Lisowski” RZGW w Krakowie):

- status: naturalna część wód
- stan ogólny: zły
- przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
- działania podstawowe przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju:
 - budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących
 - regularny wywóz nieczystości płynnych
 - kontrola postępowania ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata

- budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
 - działania uzupełniające przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju: monitoring badawczy wód;
- C) PLRW20001023499 „Kamienna od Przepaści do ujścia” (RZGW w Warszawie):
- status: naturalna część wód
 - stan ogólny: zły
 - przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
 - działania podstawowe przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju:
 - kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata,
 - kontrola postępowania w zakresie oczyszczania ścieków przez przedsiębiorstwa z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata,
 - budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Bałtów,
 - budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Ostrowiec Świętokrzyski,
 - budowa nowych zbiorników bezodpływowych oraz remont istniejących,
 - budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków,
 - regularny wywóz nieczystości płynnych,
 - działania uzupełniające przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju: przegląd pozwoleń wodnoprawnych;
- D) PLRW20006234949 „Przepaść” (RZGW w Warszawie):
- status: naturalna część wód
 - stan ogólny: zły
 - przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
 - działania podstawowe przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju:
 - kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata,
 - budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Ostrowiec Świętokrzyski,
 - objęcie obszaru szczególnie narażonego na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych ustanowionego Rozporządzeniem nr ... Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie programem działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych,
 - regularny wywóz nieczystości płynnych,
 - działania uzupełniające przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju: monitoring badawczy wód;
- E) PLRW2000623146 „Opatówka do Żychawy” (RZGW w Warszawie):
- status: naturalna część wód
 - stan ogólny: zły
 - przypisane cele środowiskowe: dobry stan ekologiczny, dobry stan chemiczny
 - działania podstawowe przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju:
 - modernizacja oczyszczalni ścieków,
 - regularny wywóz nieczystości płynnych,
 - kontrola postępowania w zakresie gromadzenia ścieków przez użytkowników prywatnych i przedsiębiorców oraz oczyszczania ścieków przez użytkowników prywatnych z częstotliwością co najmniej raz na 3 lata,
 - budowa sieci kanalizacyjnej w aglomeracji Opatów,

- działania uzupełniające przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju: monitoring badawczy wód;

Stan wszystkich JCWP w gminie Wojciechowice oceniony został jako zły. Celem środowiskowym dla nich jest osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego. Ma to zostać poprzez szereg działań wskazanych powyżej.

Zagospodarowanie wód

Przeprowadzone melioracje odwadniające zmniejszają możliwości naturalnej retencji wody na terenach podmokłych oraz na terenach leśnych. Zdolność retencji wody oraz przeciwdziałania powodzi posiadają zbiorniki w Jasicach i Bidzinach. Istnieje potrzeba budowy nowych zbiorników i modernizacji systemów melioracyjnych.

Wody podziemne

Obszar gminy Wojciechowice położony jest w zlewni Środkowej Wisły (w obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie) i Górnej Wisły (w obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie). Gmina Wojciechowice leży w granicach jednolitej części wód podziemnych:

- JCWPd PLGW2000117 (przypisane do RZGW w Krakowie),
- JCWPd PLGW2000102 (przypisane do RZGW w Warszawie),

Poniżej przedstawiono dane dot. ww. JCWPd, cele środowiskowe przypisane do nich oraz działania niezbędne do osiągnięcia tych celów.

Tabela 16 Opis Jednolitych Części Wód Podziemnych na terenie gminy Wojciechowice

Kod JCWPd	Numer JCWPd	Stan ogólny JCWPd	Przypisane cele środowiskowe	Działania przypisane w Programie wodno-środowiskowym kraju
PLGW2000117	117	dobry	dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia (działanie ciągłe); przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych.
PLGW2000102	102	słaby	dobry stan ilościowy, dobry stan chemiczny	Działania podstawowe: przegląd pozwoleń wodnoprawnych związanych z poborem wód podziemnych; coroczne raportowanie pomiarów ilości eksploatowanych wód podziemnych przez właściciela/użytkownika ujęcia. Działania uzupełniające: identyfikacja występowania przyczyn pojedynczych stwierdzonych zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego; prowadzenie monitoringu lokalnego wokół ujęć wód podziemnych o poborze przekraczającym 1000m ³ /d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu wodno-środowiskowego kraju

Stan wód podziemnych gminy Wojciechowice należy ocenić jako dobry lub słaby w zależności od JCWPd. Na terenie gminy znajduje się Główny Zbiornik Wód Podziemnych (udokumentowany) Wierzbica-Ostrowiec nr 420.

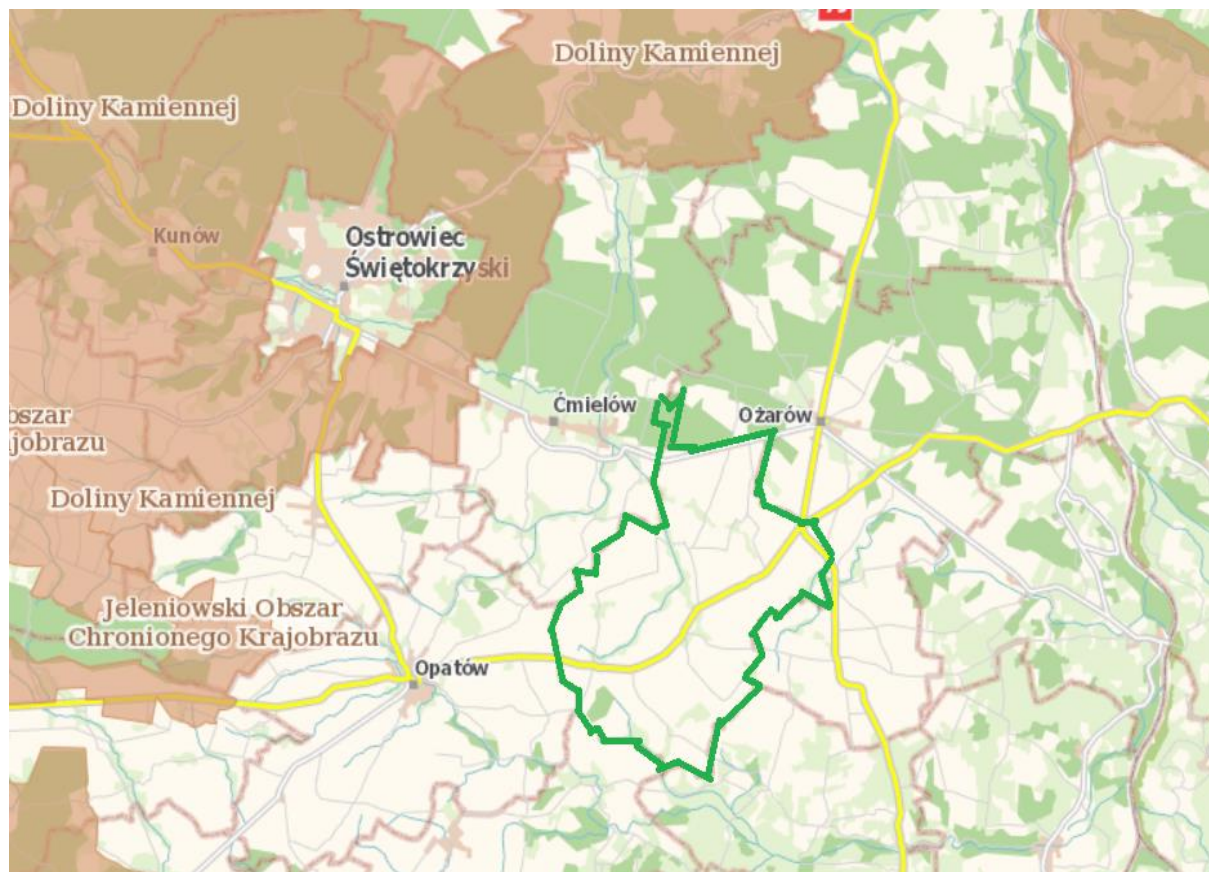
Formy ochrony

Na formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody składają się parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Gmina Wojciechowice znajduje się poza obszarami chronionymi w europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 i krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL. Gmina nie leży w obrębie obszarów chronionego krajobrazu, parków krajobrazowych, parków narodowych czy rezerwatów. W gminie znajduje się 19 obiektów objętych ochroną w formie pomników przyrody ożywionej. Istnieje potrzeba inwentaryzacji przyrodniczej.

Poniżej przedstawiono lokalizację gminy względem różnych form ochrony przyrody.

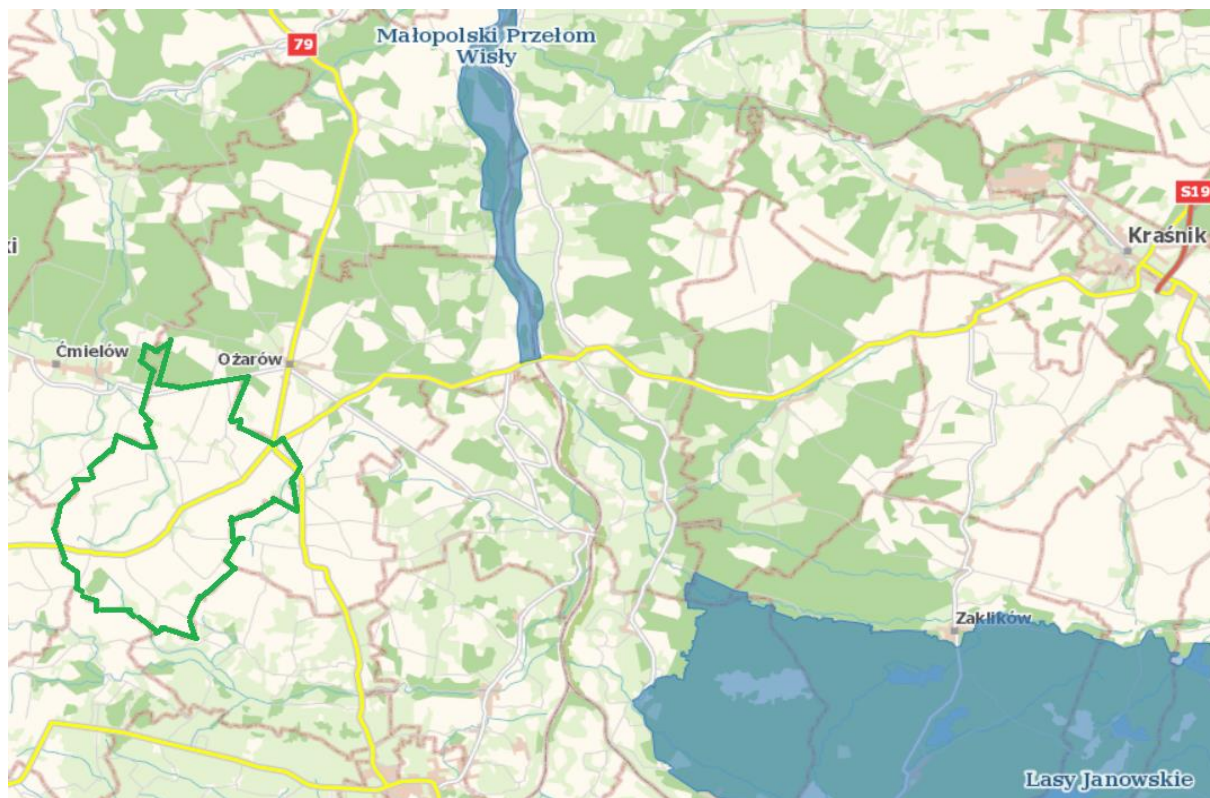
Rysunek 4 Położenie gminy Wojciechowice względem obszarów chronionego krajobrazu

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

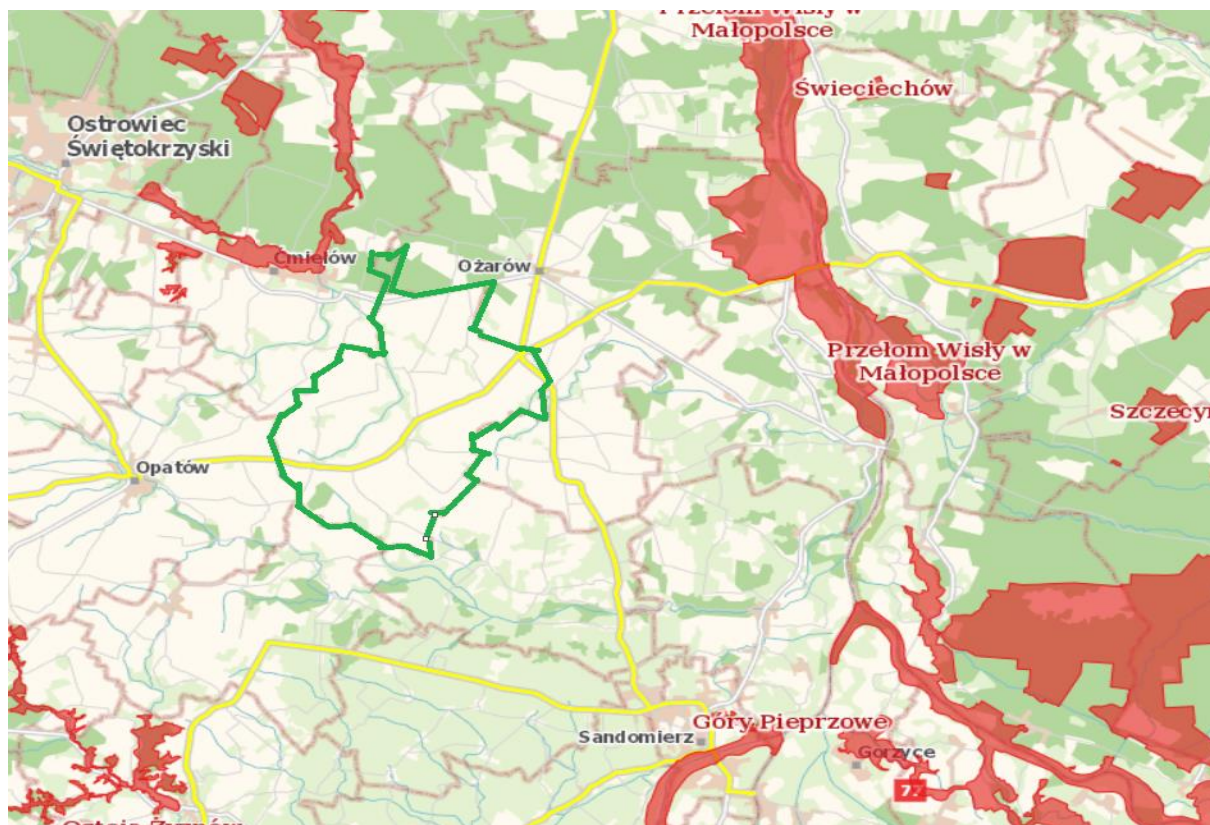
Najbliższy obszar chronionego krajobrazu „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej” znajduje się ok. 8 km od granic gminy.

Rysunek 5 Położenie gminy Wojciechowice względem obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Rysunek 6 Położenie gminy Wojciechowice względem specjalnych obszarów ochrony siedlisk NATURA 2000

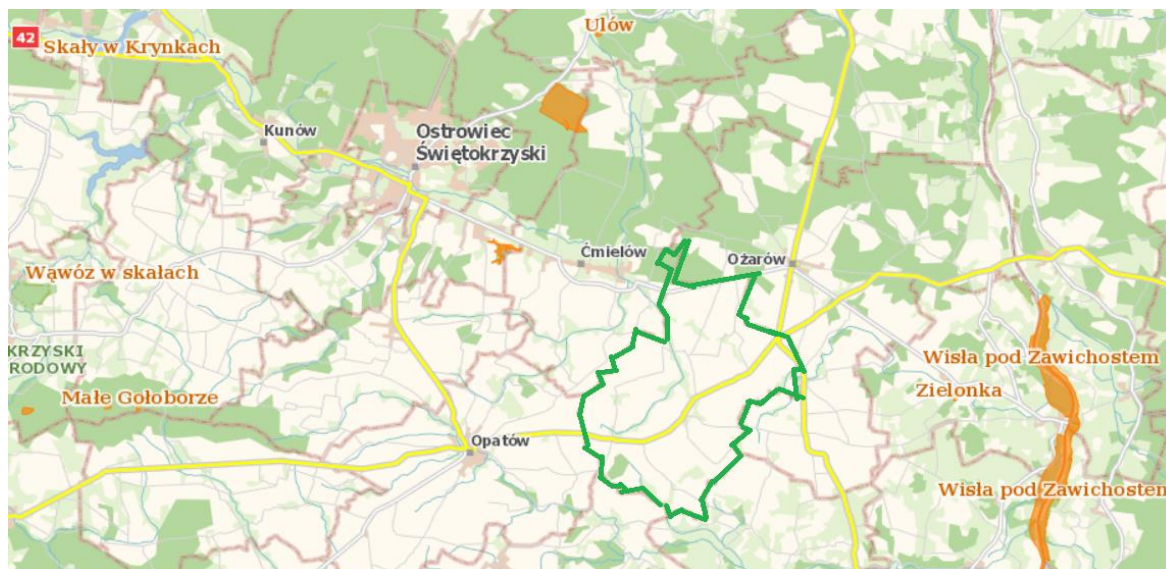

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Specjalny obszar ochrony siedlisk Natura 2000 „Przełom Wisły w Małopolsce” (PLH060045) leży ok. 2 km na północy zachód od granic gminy a obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 „Małopolski Przełom Wisły”(PLB 140006) leży ok. 20 km na północny wschód od granic gminy.

Najbliżej położony rezerwat przyrody „Lisiny Bodzechowskie” znajduje się w gminie Ćmielów i Ostrowiec Świętokrzyski około 10 km od zachodniej granicy gminy a rezerwat „Krzemionki Opatowskie” w ww. gminach ok. 15 km od północnych granic gminy.

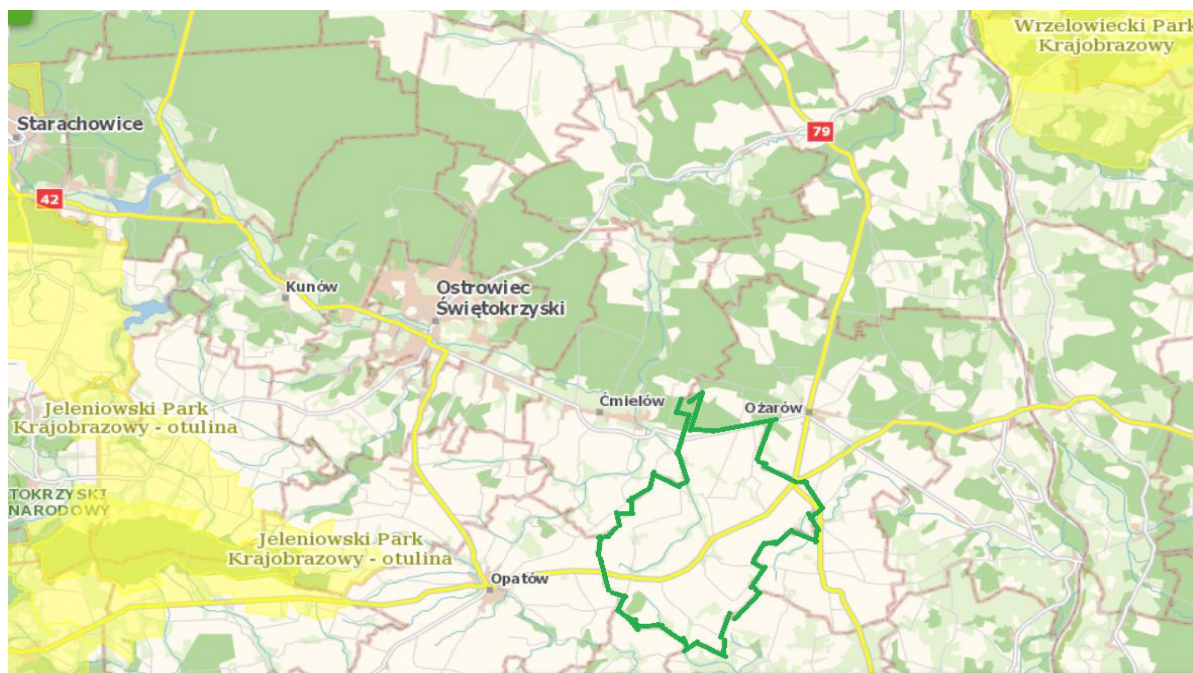
Rysunek 7 Położenie gminy Wojciechowice względem rezerwatów przyrody

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Najbliżej położony park krajobrazowy „Jeleniogórski Park Krajobrazowy – otulina” znajduje się ok. 8 km od zachodniej granicy gminy.

Rysunek 8 Położenie gminy Wojciechowice względem parków krajobrazowych

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

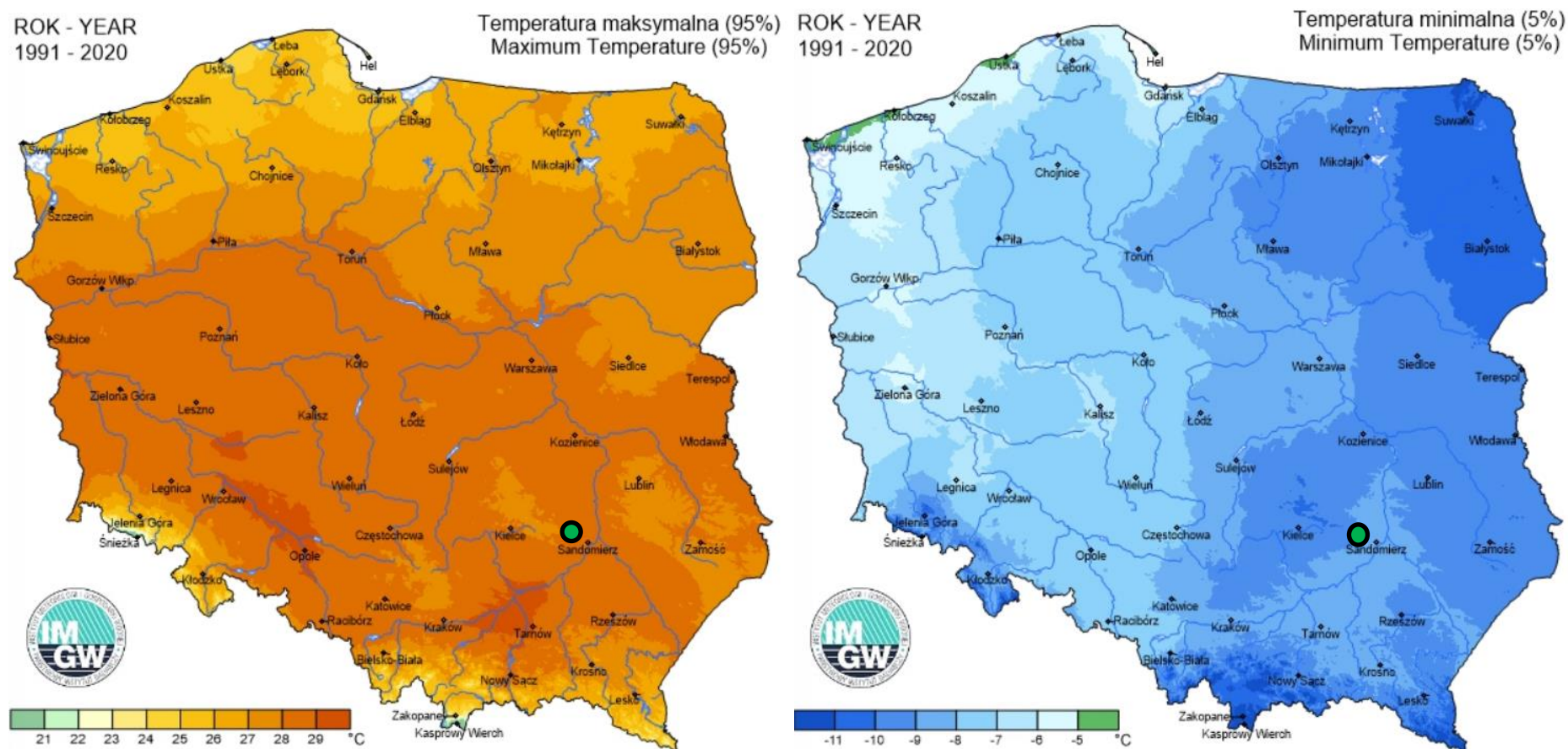
Powietrze

Największym zanieczyszczeniem powietrza na terenie gminy jest niska emisja. Problemem jest spalanie w domowych piecach paliw niskiej jakości, a także odpadów, w tym tworzyw sztucznych, gumy i tekstyliów. Sytuacja ta nasila się szczególnie w sezonie grzewczym i powoduje wyraźne okresowe pogorszenia stanu sanitarnego powietrza na terenach zasiedlonych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Problemem jest również niska efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej. Kolejnym znaczącym źródłem zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy jest transport drogowy.

Warunki pogodowe

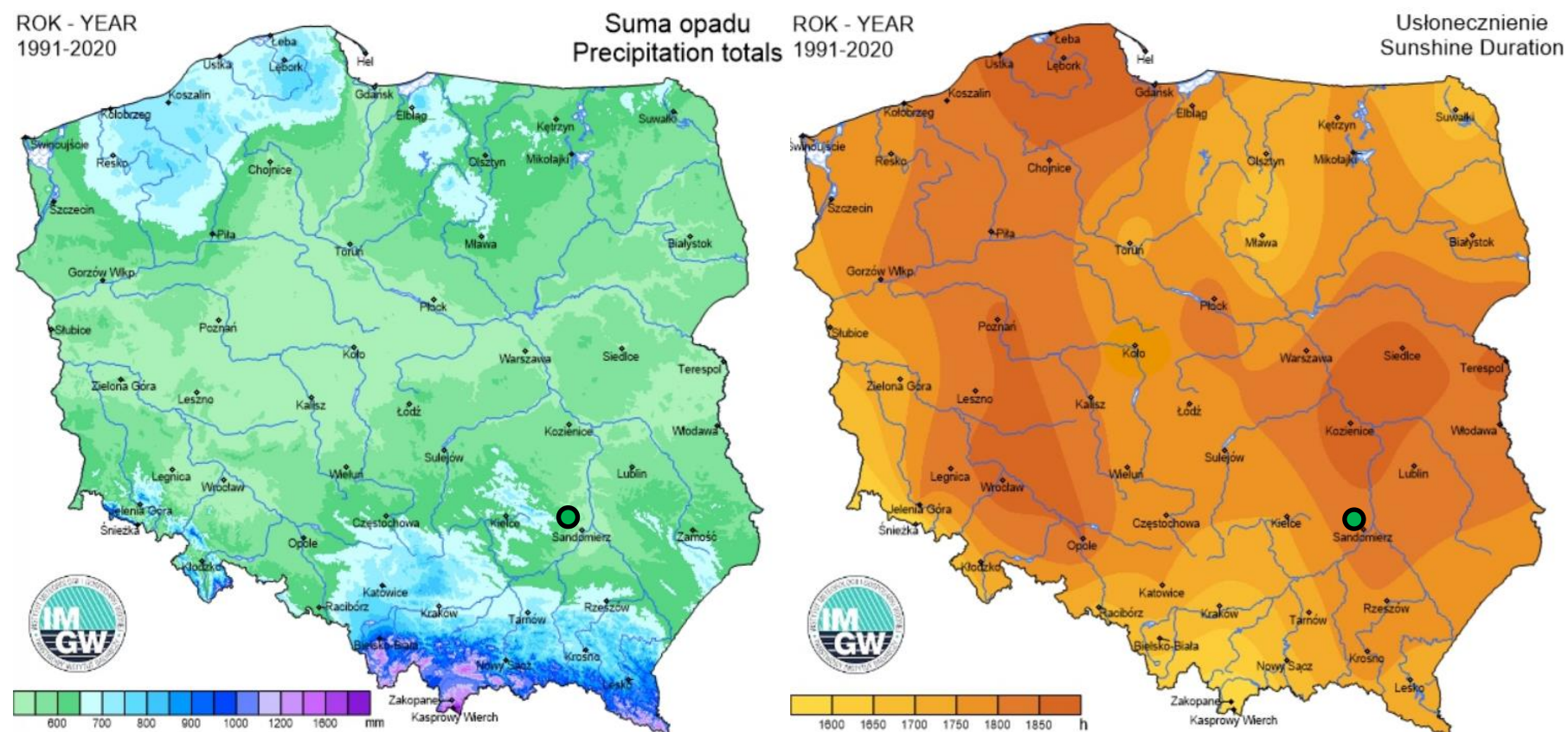
Poniżej zaprezentowano graficznie dane dla wielolecia 1991-2020 r. i zaznaczono lokalizację gminy Wojciechowice.

Rysunek 9 Ekstremalne temperatury maksymalne i minimalne w Polsce w latach 1991-2020 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

Rysunek 10 Ekstremalne sumy opadów i ekstremalne usłonecznienie w Polsce w latach 1991-2020 r.

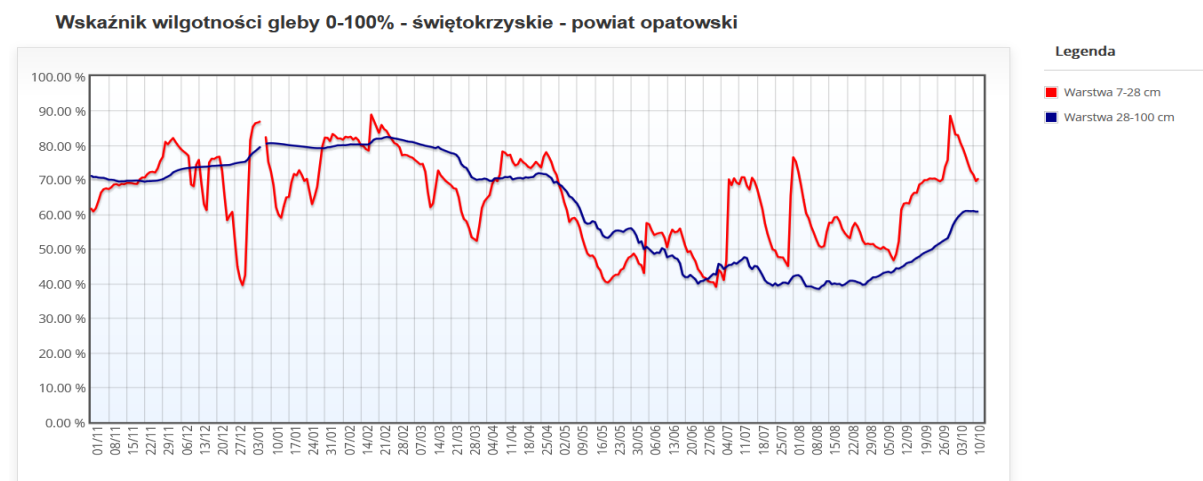

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

W gminie Wojciechowice nie odnotowuje się ekstremalnych wartości temperatury, usłonecznienia i opadów w odniesieniu do wskaźników ogólnopolskich.

Jednym z istotnych zagrożeń klimatycznych dla gminy Wojciechowice jest występowanie susz. Na poniższym wykresie przedstawiono wskaźnik wilgotności gleby dla powiatu opatowskiego w okresie 11.2021 – 10.2022 r.

Wykres 11 Wskaźnik wilgotności gleby 0-100% dla powiatu opatowskiego

Źródło: www.agrometeo.imgw.pl

Na powyższym wykresie widać, że wskaźnik wilgotności gleby w analizowanym okresie był minimalnie niższy niż 40% w okresie 06-08.2022 r., co mogło wskazywać na deficyt wody w strefie korzeniowej. Wartości wskaźnika rokrocznie prezentują podobne wartości. W gminie są zbiorniki retencyjne mogące niwelować skutki suszy.

Dobra kulturowe

Gmina Wojciechowice, zwłaszcza rejon mierzanowicki, zaśląnął z wielu odkryć archeologicznych, które pozwoliły na wyodrębnienie spośród wielu kultur ceramiki sznurowej, kultury mierzanowickiej, nawiązującej wyraźnie poprzez formy naczyń oraz wyroby krzemienne do kultur neolitycznych. Gmina posiada bogate zasoby dóbr kulturowych, zabytków czy obszarów zabytkowych. Wśród charakterystycznych i szczególnie istotnych dla identyfikacji kulturowej gminy są następujące obiekty (wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych według Rejestru Zabytków Województwa Świętokrzyskiego objęte ochroną konserwatorską):

- park dworski w Jasicach,
- zbiorowa mogiła żołnierzy II wojny światowej w Drygulcu,
- park podworski z aleją dojazdową w Gierczycach z XIX w.,
- zespół dworsko-parkowy w Kaliszanach,
- park podworski w Mierzanowicach z XIX w.,
- park podworski w Wojciechowicach z XVIII w.,
- kościół parafialny pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Wojciechowicach z 1362 r.,
- kościół parafialny pw. św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Stodołach z XVII w.,
- kościół parafialny pw. św. Mikołaja Biskupa w Gierczycach z 1708 r.,
- kościół parafialny pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Bidzinach z 1730 r.,
- cmentarze parafialne w Bidzinach, Gierczycach, Stodołach i Wojciechowicach, cmentarz polsko-katolicki w Stodołach Wsi oraz choleryczny w Gierczycach.

Poniżej zaprezentowano zdjęcia poszczególnych obiektów z terenu gminy Wojciechowice o dużej wartości kulturowej.

Zdjęcie 19 Cmentarze w gminie Wojciechowice

Gierczyce

Gierczyce

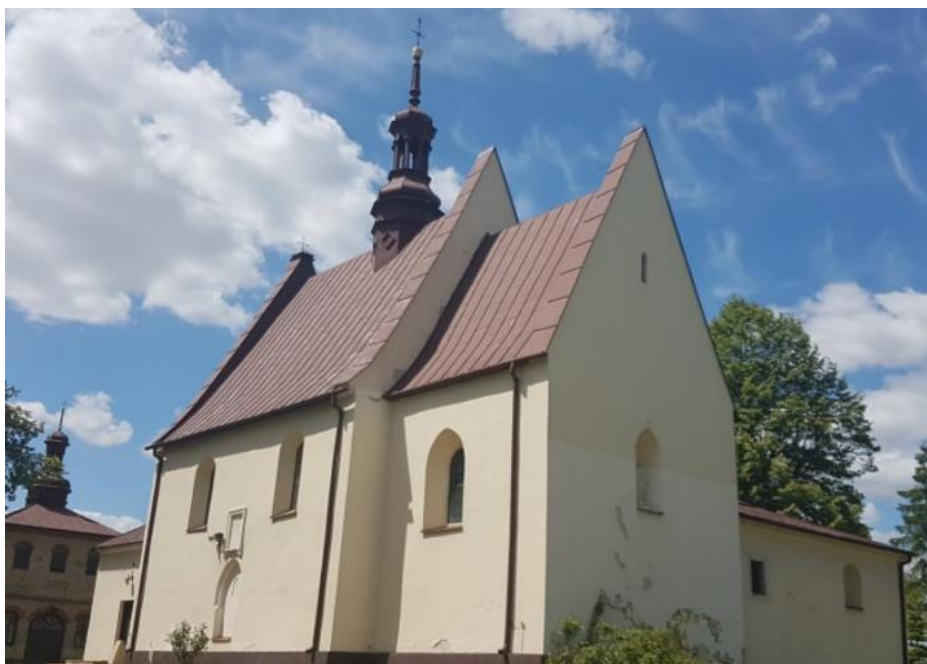
Bidziny

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Wojciechowice

Zdjęcie 20 Kościół w Wojciechowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 21 Kościół w Stodołach

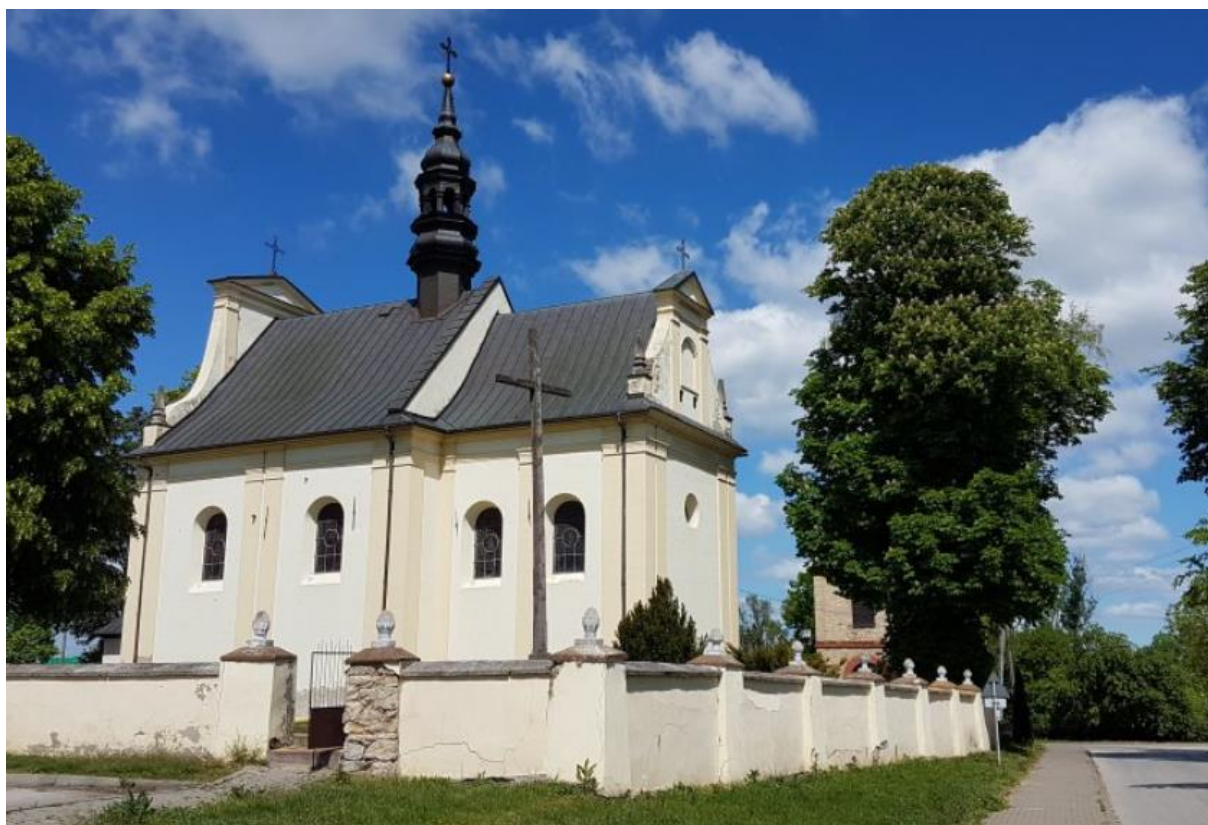
Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 22 Kościół w Gierczycach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 23 Kościół w Bidzinach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 24 Park dworski z aleją dojazdową w Gierczycach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 25 Zespół dworsko-parkowy w Kaliszanach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Zdjęcie 26 Park dworski w Mierzanowicach

Źródło: www.wojciechowice.com.pl

Na terenie gminy Wojciechowice występują również liczne obiekty kultu religijnego o charakterze zabytków nie objęte ochroną konserwatorską tj.: przydrożne kapliczki, figury i krzyże. Część zabytków na terenie gminy Wojciechowice znajduje się w złym stanie materialnym i wymaga przeprowadzenia prac konserwatorsko-remontowych. Zabytki, których właścicielami są osoby prywatne są przez nie zabezpieczane we własnym zakresie (właściciele zabytków mają możliwości zyskania dofinansowania na renowację od Świętokrzyskiego Konserwatora Zabytków). Zauważalna jest potrzeba odpowiedniego oznakowania, eksponowania i promowania obiektów o dużym znaczeniu kulturowym i turystycznym oraz budowa tożsamości lokalnej mieszkańców m.in. w oparciu o posiadane zasoby dóbr kulturowych.

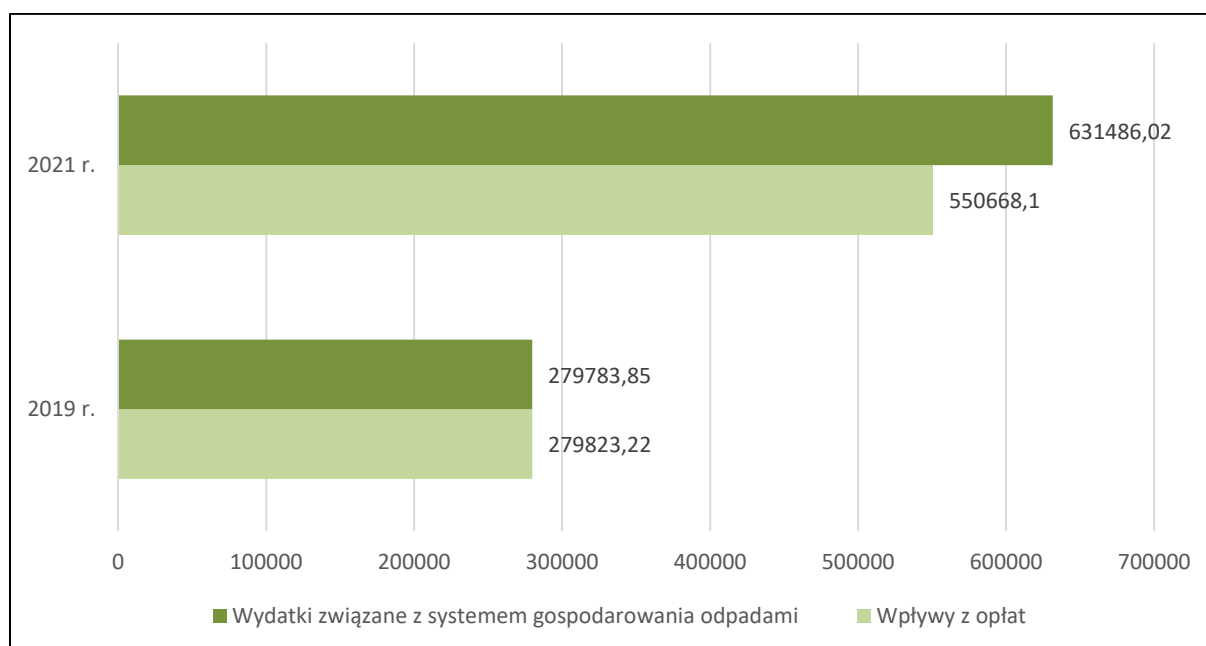
Gospodarka odpadami

Usługę polegającą na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych świadczy wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny. W przypadku odpadów zbieranych selektywnie obowiązuje odbiór odpadów z podziałem na 5 frakcji: papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady oraz odpady resztkowe. Na terenie gminy nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.

Drugi filar selektywnej zbiórki odpadów komunalnych stanowi punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych działający na terenie gminy Wojciechowice. PSZOK znajduje się w Bidzinach. PSZOK przyjmuje odpady komunalne wytworzone w gospodarstwach domowych przez mieszkańców gminy Wojciechowice. Widoczna jest potrzeba modernizacji PSZOK w Bidzinach.

Głównym kosztem funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi poniesionym przez Gminę Wojciechowice jest koszt odbioru, odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, czyli koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Wojciechowice. Poniżej przedstawiono ww. porównanie wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatków związanych z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi (obsługa PSZOK, obsługa informatyczna systemu komputerowego, wydatki administracyjne, wynagrodzenie wraz z pochodnymi) w gminie Wojciechowice w latach 2019-2021.

Wykres 12 Wpływy i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w gminie Wojciechowice w latach 2019-2021 (w zł)

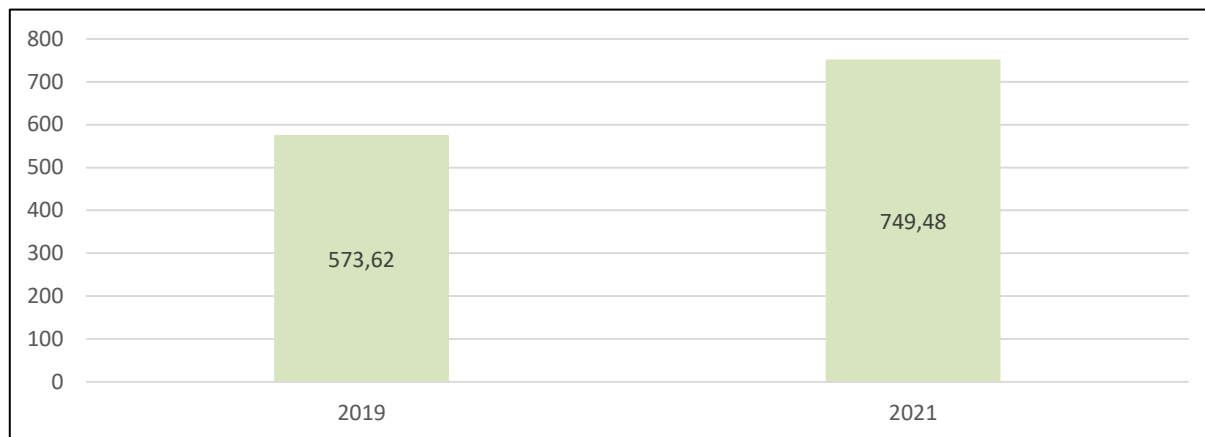

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wojciechowice za 2019 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wojciechowice za 2021 r.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w gminie Wojciechowice w 2021 r. kształtowały się na wyższym poziomie niż wpływy.

Poniżej zaprezentowano łączny ładunek odebranych odpadów komunalnych w gminie Wojciechowice w latach 2019 i 2021.

Wykres 13 Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w gminie Wojciechowice w latach 2019 i 2021 (Mg)

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wojciechowice za 2019 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wojciechowice za 2021 r.

Masa odebranych odpadów komunalnych w 2021 r. wzrosła w stosunku do 2019 r. o ponad 175 Mg. Widoczna jest potrzeba zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców z zakresie gospodarki odpadami, co w przyszłości może przełożyć się na zwiększenie poziomu recyklingu odpadów czy zmniejszenie liczby nielegalnych wysypisk śmieci.

Infrastruktura techniczna

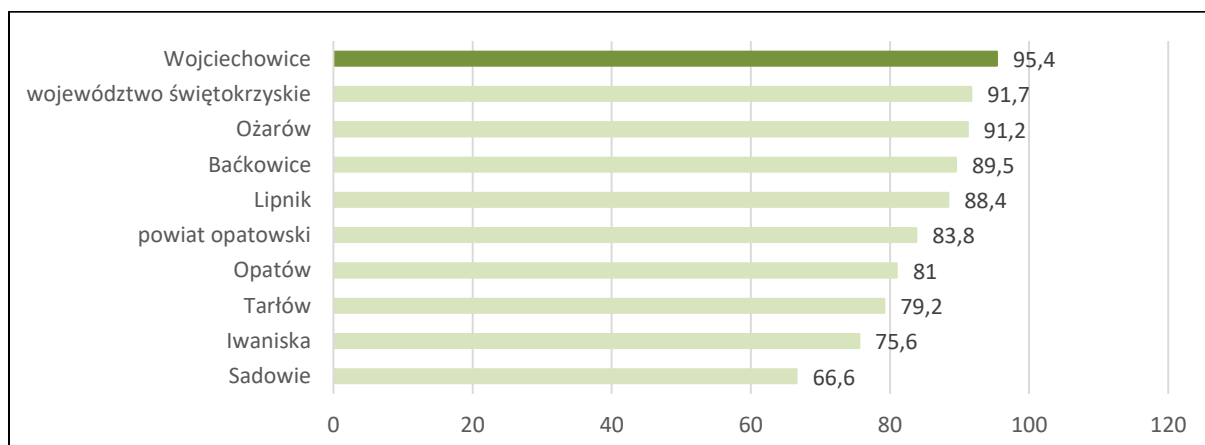
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Gmina w zakresie zaopatrzenia w wodę korzysta z wodociągu grupowego „Gierczyce” (z wyjątkiem miejscowości Wlonice zaopatrywanej w wodę z wodociągu grupowego „Śmiłów eksploatowanego na terenie sąsiedniej gminy Ożarów). Wodociąg „Gierczyce” zasilany jest z ujęcia wody podziemnej zlokalizowanego w Gierczycach. W gminie są zbiorniki retencyjne mogące niwelować skutki suszy: w Jasicach i Bidzinach.

Wskaźnik mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej w gminie Wojciechowice wynosi 95,4%. Wszystkie sołectwa położone na obszarze gminy zaopatrywane są w wodę z istniejących systemów wodociągowych (wodociąg w większości wymagają modernizacji).

Długość sieci wodociągowej (stan na grudzień 2021) wyniosła 155,6 km.

Wykres 14 Osoby korzystające z sieci wodociągowej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego (2021 r.)

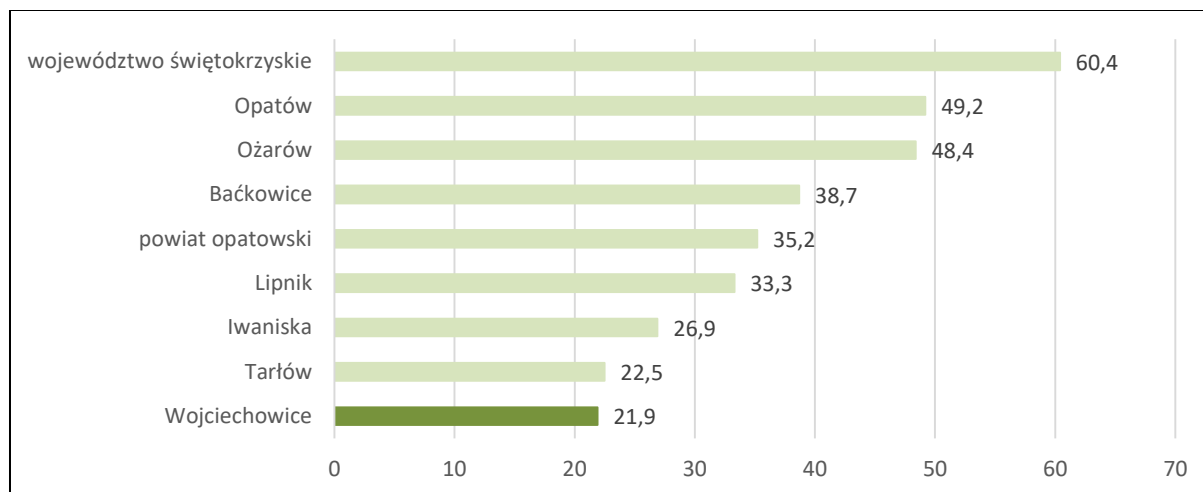

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dla gminy Wojciechowice odnotowano najwyższy wskaźnik spośród wszystkich gmin powiatu opatowskiego i wyższy niż dla województwa świętokrzyskiego.

Na terenie gminy Wojciechowice długość sieci kanalizacji liczy 28,1 km. Mieszkańcy odprowadzają ścieki również do szamb asenizacyjnych i przydomowych oczyszczalni ścieków. W gminie funkcjonuje oczyszczalnia ścieków w Jasicach o przepływie średniodobowym 200m³/d.

Wykres 15 Osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego (2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dla gminy Wojciechowice odnotowano najniższy wskaźnik spośród wszystkich gmin powiatu opatowskiego. Na terenie gminy Wojciechowice funkcjonuje 48 przydomowych oczyszczalni ścieków. Obserwuje się inwestycje w przydomowe oczyszczalnie ścieków (m.in. dzięki współfinansowaniu inwestycji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach oraz środków unijnych). Niski stopień skanalizowania jest jednym z głównych problemów przestrzennych gminy.

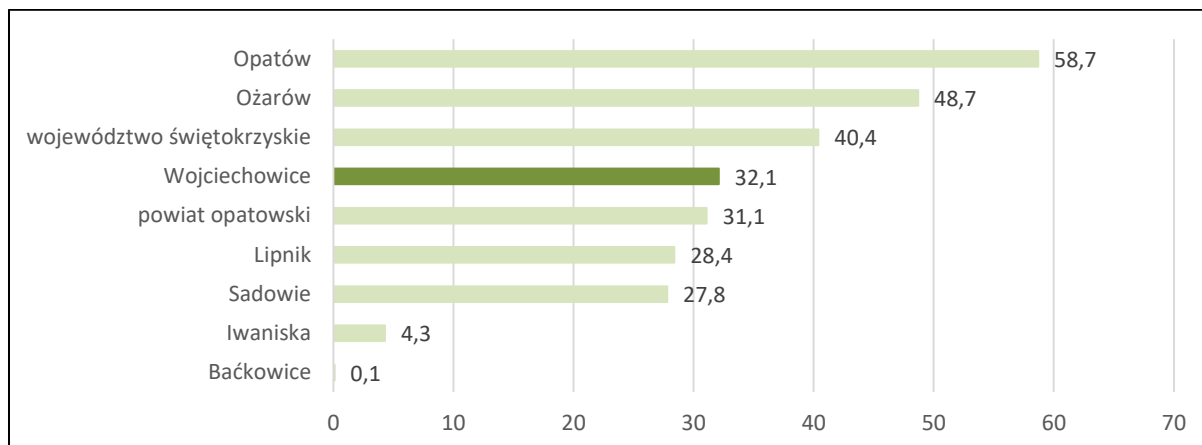
Zaopatrzenie w ciepło

Na obszarze gminy Wojciechowice nie ma zorganizowanych systemów ciepłowniczych. W siedliskach zagrodowych i zabudowie mieszkaniowej dominuje ogrzewanie piecowe. Część budynków mieszkalnych posiada instalacje centralnego ogrzewania zasilane z własnych kotłowni opalanych paliwem. Większe źródła ciepła istnieją w budynkach użyteczności publicznej.

Sieć gazowa

Na terenie gminy Wojciechowice jest sieć gazowa o długości 129,26 km. Poniżej zaprezentowano porównanie gmin powiatu opatowskiego, powiatu opatowskiego i województwa świętokrzyskiego pod kątem % mieszkańców korzystających z sieci gazowej w 2021 r.

Wykres 16 Osoby korzystające z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego (2021 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dla gminy Wojciechowice odnotowano 3 najwyższy wskaźnik wśród gmin powiatu opatowskiego. Wartość wskaźnika jest też wyższa niż średni wskaźnik dla powiatu opatowskiego i niższy niż dla województwa świętokrzyskiego.

Sieć elektroenergetyczna

Przez środkową część gminy przebiega dwutorowa linia napowietrzna 110kV relacji Sandomierz-Ostrowiec Świętokrzyski i Gerlachów-Ożarów Miasto oraz relacji Sandomirze-Ostrowiec i Ożarów Miasto-Ostrowiec. Od okolic miejscowości Stodoły Kolonie w kierunku Głównego Punktu Zasilającego Ożarów Miasto przebiega dwutorowa linia napowietrzna 110kV relacji Gerlachów-Ożarów Miasto i Ożarów Miasto-Ostrowiec. Stacje transformatorowe są głównym źródłem zasilania odbiorców bytowo-komunalnych i sieci oświetleniowej. Wszystkie stacje transformatorowe są stacjami napowietrznymi. Obszar gminy obsługiwany jest w zakresie elektroenergetyki przez PGE Dystrybucja S.A., Oddział Rzeszów, Rejon Energetyczny Staszów. Sieci SN przebiegające przez teren gminy wyprowadzone są z istniejącego GPZ 110/15kV Opatów i GPZ 110/15kV Ożarów. Gmina Wojciechowice zasilana jest w układzie normalnym ze stacji 110/115kV Ożarów. Na terenie gminy znajduje się łącznie 65 stacji transformatorowych SN/nN. Sieć elektroenergetyczna mimo obecnego dobrego stanu technicznego jest sukcesywnie modernizowana i rozbudowywana.

Występują jeszcze miejscowości, w których odbiorcy otrzymują energię elektryczną o zaniżonych parametrach napięciowych, które wymagają reelektryfikacji tj. dobudowy stacji transformatorowych, sieci średniego i niskiego napięcia w celu poprawy warunków zasilania.

Infrastruktura teleinformatyczna

Dostępność mieszkańców gminy Wojciechowice do infrastruktury telekomunikacyjnej systematycznie się poprawia. Sieć przewodowa telekomunikacyjna obejmuje teren całej gminy. Dzieje się tak za sprawą rozwoju telefonii komórkowej. Praktycznie cały obszar gminy objęty jest zasięgiem wszystkich funkcjonujących w Polsce operatorów sieci komórkowej. Rozwija się również rynek usług informatycznych, tj. transmisja danych i dostęp do sieci internetowej choć wciąż widoczne są braki w tym zakresie. Dalszy rozwój społeczeństwa informacyjnego na terenie gminy będzie uzależniony od ograniczenia bariery ekonomicznej w dostępie do Internetu oraz od efektywnego informatyzowania administracji publicznej na poziomie gminy. Procesowi temu powinny towarzyszyć działania związane z uświadamianiem i edukacją mieszkańców jak korzystać z usług i technologii informatycznych, zwłaszcza w grupie wiekowej osób 50+.

Zagospodarowanie przestrzenne

Obecnie na terenie gminy Wojciechowice obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojciechowice (zmienione Uchwałą nr XX/98/16 Rady Gminy Wojciechowice z dnia 15.06.2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojciechowice). Gmina Wojciechowice posiada plan zagospodarowania przestrzennego dla:

- obrębu Smugi na działkach ewidencyjnych numer 40/7, 39/5, 40/8, 39/6, 40/4 i 39/4 (przyjęty Uchwałą nr XLV/231/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28.06.2018 r.),
- sołectwa Stodoły Kolonie na działkach 117/3, 117/4 i części działki 115/6 (przyjęty Uchwałą nr XV/65/2004 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 06.04.2004 r.),
- miejscowości Jasice na działkach 276 i 245 (przyjęty Uchwałą nr XV/91/96 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 23/02/1996 r.).

Kwestie rewitalizacji przestrzeni publicznej porusza Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018-2023 przyjęty Uchwałą nr XLII/218/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z 28.03.2018 r.

DIAGNOZA

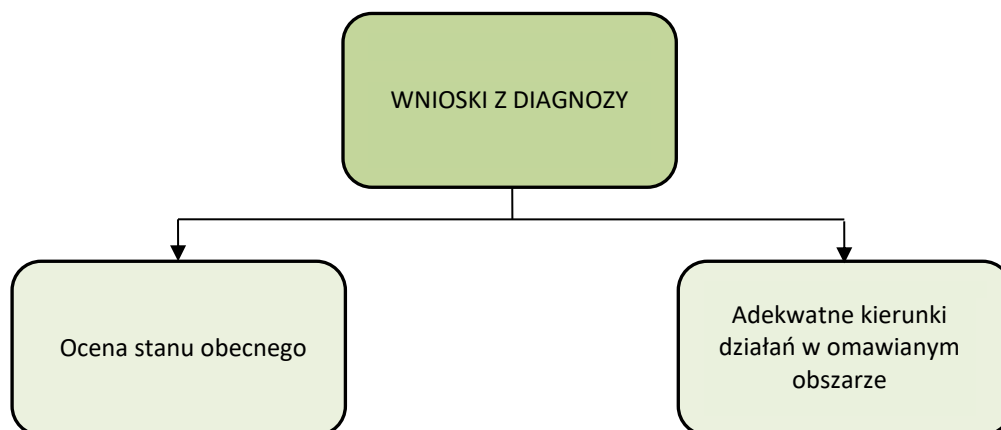
Do głównych atutów gminy zalicza się dobre skomunikowanie z dużymi ośrodkami miejskimi (Kielcami, Ostrowcem Świętokrzyskim, Sandomierzem), stopień zwodociągowania gminy najwyższy w powiecie, istniejące rozwiązania retencyjne, bogate zasoby kulturowe jak na tak małą gminę, uregulowaną gospodarkę odpadami, istnienie sieci gazowej, dobry stan i parametry sieci elektroenergetycznej oraz obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego i program rewitalizacji.

Jako niezadowalające należy wskazać stan dróg gminnych wymagający modernizacji, brak obszarów o dużej wartości przyrodniczej, brak sieci ciepłowniczej, stopień skanalizowania gminy najniższy w powiecie, widoczne braki w dostępie do sieci szerokopasmowego internetu oraz zanieczyszczenie powietrza spowodowany głównie niską efektywnością energetyczną budynków i nieekologicznymi źródłami ciepła.

1.4 Wnioski z diagnozy

Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Wojciechowice w przedmiotowym punkcie zaprezentowano wnioski z ww. analiz. Wnioski zostały zdefiniowane w układzie przedstawionym poniżej.

Rysunek 11 Struktura wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Wojciechowice

Źródło: opracowanie własne

Poniżej zaprezentowano wnioski z diagnozy sytuacji w gminie Wojciechowice zgodnie z powyższym układem w podziale na sferę społeczną, gospodarczą i przestrzenną. Na zielono zaznaczono pozytywne oceny stanu obecnego.

Tabela 17 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej gminy Wojciechowice

SFERA SPOŁECZNA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Malejąca liczba mieszkańców	Zintensyfikowanie działań zachęcających do osiedlania się rodzin na terenie gminy, rozbudowa infrastruktury na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe
Starzejące się społeczeństwo	Prowadzenie działań zachęcających mieszkańców do zakładania rodzin i osiedlania się rodzin na terenie gminy
Zmniejszające się bezrobocie	Utrzymanie trendu, pozyskiwanie nowych inwestorów
Rozwinięta sieć szkół publicznych	Modernizacja i doposażenie placówek oświatowych, realizacja programów edukacyjnych
Wzrost wydatków na oświatę i wychowanie	Pozyskiwanie środków zewnętrznych, działania zmierzające do uzyskania wyższych subwencji z budżetu państwa
Opieka zdrowotna adekwatna do potrzeb gminy	Dalsza działalność Gminnego Ośrodka Zdrowia i punktu aptecznego, promowanie zdrowego trybu życia
Spadek liczby osób korzystających z opieki społecznej	Utrzymanie skutecznej działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wojciechowicach
Aktywna działalność mieszkańców w organizacjach pozarządowych	Dalsza aktywizacja mieszkańców w kwestii społeczeństwa obywatelskiego, współpraca Gminy i sołectw z organizacjami pozarządowymi
Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – stosunkowo mała liczba stwierdzonych przestępstw	Utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa, poprawa stanu infrastruktury publicznej wpływającej na bezpieczeństwo mieszkańców, doposażenie ochotniczych straży pożarnych
Rozwinięta baza kulturalna (ośrodek kultury, świetlice i kluby wiejskie, Biblioteka Publiczna, działalność szkół)	Utrzymanie stanu obiektów kulturowych, realizacja programów grantowych w obszarze kultury
Baza sportowa oparta o boiska przyszkolne	Rozbudowa bazy sportowo-rekreacyjnej m.in. o boiska piłkarskie, strefy aktywności (np. siłownie zewnętrzne, place zabaw, małe boiska), miejsca rekreacji na terenie gminy
Występujące problemy społeczne	Realizacja programów zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych, rewitalizacja przestrzeni publicznej zgodnie z Programem Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018-2023
Niewystarczający poziom cyfryzacji usług publicznych	Komputeryzacja szkół podstawowych, cyfryzacja działalności Urzędu Gminy Wojciechowice
Zarządzeni kryzysowe wdrożone w gminie	Nawiązanie współpracy międzygminnej na rzecz zapewnienia odpowiedniego zarządzania w sytuacjach kryzysowych

Źródło: opracowanie własne

Tabela 18 Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej gminy Wojciechowice

SFERA GOSPODARCZA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Wzrost przedsiębiorczości w gminie	Dalsze działania mające na wspieranie prowadzenia działalności gospodarczej w gminie
Rozdrobnienie gospodarstw rolnych	Podejmowania działań w celu zwiększenia odsetka osób prowadzących działalność gospodarczą niezwiązaną bezpośrednio z rolnictwem
Wskaźnik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą w stosunku do ogółu mieszkańców gminy jeden z najniższych w powiecie	Podejmowanie działań przyjaznych prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie gminy, aktywizacja przedsiębiorcza mieszkańców
Dochody gminy niższe niż wydatki z budżetu	Kontynuacja racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi
Brak dużych zakładów pracy	Podejmowanie działań w celu pozyskania inwestorów, przygotowanie oferty inwestycyjnej
Brak zakładów oddziałujących negatywnie na środowisko	Monitoring działalności gospodarczej pod kątem oddziaływania na środowisko

Źródło: opracowanie własne

Tabela 19 Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej gminy Wojciechowice

SFERA PRZESTRZENNA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Dogodne połączenie komunikacyjne względem dużych ośrodków miejskich	Modernizacja dróg, zapewnienie transportu zbiorowego z dużymi ośrodkami miejskimi
Jakość dróg wymagająca poprawy	Modernizacja istniejących dróg gminnych i dróg dojazdowych do pól
Istnienie zbiorników retencyjnych	Utrzymanie obecnych zbiorników, budowa nowych zbiorników
Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i powietrza	Ograniczenie tzw. „niskiej emisji” poprzez wymianę indywidualnych źródeł ciepła na mniej emisyjne (wdrażanie programów wymiany źródeł ciepła, edukacja ekologiczna mieszkańców)
Zasoby kulturowe o stosunkowo wysokiej atrakcyjności turystycznej	Pielęgnowanie i promocja zasobów kulturowych jako lokalnych zabytków
Brak systemu ciepłowniczego	Wymiana indywidualnych źródeł ciepła na nisko emisyjne
Istnienie sieci gazowej	Modernizacja sieci
Stopień skanalizowania gminy jeden z najniższych w powiecie	Rozbudowa sieci kanalizacji, przydomowych oczyszczalni ścieków i rozwiązań asenizacyjnych
Stopień zwodociągowania gminy najwyższy w powiecie	Modernizacja sieci wodociągowej i jej ewentualna rozbudowa
System gospodarowania odpadami oparty na działalności PSZOK i na odbiorze odpadów przez podmiot zewnętrzny	Edukacja ekologiczna mieszkańców w celu odpowiedniego poziomu segregacji śmieci i recyklingu
Uchwalone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	Opracowanie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla całego obszaru gminy
Dobry stan i parametry sieci elektroenergetycznej	Bieżąca konserwacja sieci elektroenergetycznej, modernizacja sieci do wysokich parametrów
Braki w zasięgu sieci szerokopasmowego internetu	Rozbudowa sieci szerokopasmowego internetu

Źródło: opracowanie własne

Tak sformułowane wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Wojciechowice stanowiły podstawę do analizy SWOT i identyfikacji determinantów rozwoju gminy a następnie celów rozwojowych.

2 Określenie cech warunkujących rozwój gminy i społeczności lokalnej

2.1 Analiza SWOT

Pogłębiona analiza stanu i uwarunkowań rozwoju gminy Wojciechowice pozwala na dokonanie bilansu strategicznego gminy. Sporządzono go w oparciu o analizę SWOT, która polega na szczegółowym zestawieniu mocnych i słabych stron oraz określeniu szans i zagrożeń rozwoju gminy. Analiza została dokonana w podziale na 3 poniższe obszary:

- sfera społeczna,
- sfera gospodarcza,
- sfera przestrzenna.

Analiza SWOT – sfera społeczna

Poniżej analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze społecznej.

Tabela 20 Analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze społecznej

MOCNE STRONY GMINY	SŁABE STRONY GMINY
– działalność mieszkańców w organizacjach pozarządowych (lokalna grupa działania, koła gospodyń wiejskich itp.) – spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej – wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – zapewnione podstawowe usługi zdrowotne – zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych – rozbudowana baza kulturalna (ośrodek kultury, świetlice i kluby wiejskie, Biblioteka Publiczna, szkoły) – rozwinięta sieć szkół	– starzejące się społeczeństwo – spadek liczby mieszkańców – odpływ wykształconych i aktywnych zawodowo osób do większych ośrodków miejskich – występujące problemy społeczne – niewystarczający poziom cyfryzacji usług publicznych – wzrost wydatków na oświatę i wychowanie – uboga baza sportowo-rekreacyjna
SZANSE	ZAGROŻENIA
– możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych (w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027) na działania zwiększające przedsiębiorczość mieszkańców, rozwiązujące problemy społeczne, inwestycje gminne zwiększające atrakcyjność gminy zwłaszcza dla młodych ludzi, cyfryzację usług publicznych	– złe prognozy demograficzne (dalszy odpływ mieszkańców)

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy związane są przede wszystkim z aktywnością mieszkańców w organizacjach pozarządowych, spadkiem liczby osób korzystających z pomocy społecznej, wysokim poziomem bezpieczeństwa, usługami zdrowotnymi, widocznym trendem zmniejszania bezrobocia, rozwiniętą działalnością kulturalną na terenie gminy, rozwiniętą siecią szkół. Słabe strony dotyczą niekorzystnej sytuacji demograficznej, występowania problemów społecznych i poziomu cyfryzacji usług publicznych oraz bazy sportowo-rekreacyjnej. Jako szanse należy wskazać możliwość pozyskania dofinansowania a jako zagrożenie definiowane są niekorzystne prognozy demograficzne.

Analiza SWOT – sfera gospodarcza

Poniżej analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze gospodarczej.

Tabela 21 Analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze gospodarczej

MOCNE STRONY GMINY	SŁABE STRONY GMINY
– stabilna sytuacja finansowa gminy – widoczny wzrost przedsiębiorczości w gminie – brak dużych zakładów pracy oddziałujących negatywnie na środowisko – możliwość rozwoju agroturystyki i rolnictwa ekologicznego	– odpływ wykształconych i aktywnych zawodowo osób do większych ośrodków miejskich – ograniczenia w rozwoju rolnictwa stanowiącego do tej pory istotny filar gospodarki gminy – wskaźnik przedsiębiorczości jeden z najniższych w powiecie – zamożność mieszkańców jedna z najniższych w powiecie – brak dużych zakładów pracy
SZANSE	ZAGROŻENIA
– możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 – pozyskiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych	– złe prognozy demograficzne (dalszy odpływ siły roboczej) – niska rozpoznawalność turystyczna gminy – niestabilność przepisów prawa dotyczących inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy wiążą się przede wszystkim z dobrą sytuacją finansów gminy, widocznym wzrostem przedsiębiorczości w gminie, możliwościami rozwoju agroturystyki i rolnictwa ekologicznego oraz brakiem zakładów, które negatywnie oddziałują na środowisko naturalne. Szansą dla gminy w omawianej sferze są możliwości pozyskania dofinansowania zewnętrznego i inwestorów krajowych i zagranicznych. Jako słabe strony zdefiniowano niekorzystną sytuację demograficzną, niską zamożność mieszkańców oraz niską aktywność gospodarczą gminy. Zagrożenia to głównie niekorzystne prognozy demograficzne, brak wyróżnika turystycznego gminy i niestabilność przepisów prawa.

Analiza SWOT – sfera przestrzenna

Poniżej analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze przestrzennej.

Tabela 22 Analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze przestrzennej

MOCNE STRONY GMINY	SŁABE STRONY GMINY
– wysoki stopień zwodociągowanie gminy – uregulowana gospodarka odpadami – dobra dostępność komunikacyjna – istniejąca sieć gazowa – istniejąca oczyszczalnia ścieków – dobry stan sieci elektroenergetycznej – atrakcyjne zasoby kulturowe – istniejące rozwiązania retencyjne – brak zakładów (m.in. zakładów chemicznych, utylizacji azbestu czy zagospodarowania odpadów), które mogą znacząco wpływać na stan środowiska naturalnego – obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego	– słaba jakość dróg dojazdowych do pól – niski stopień skanalizowania gminy – brak systemu ciepłowniczego – zanieczyszczenie powietrza pochodzące głównie z indywidualnych źródeł ciepła – braki w zasięgu sieci szerokopasmowego internetu

SZANSE	ZAGROŻENIA
– perspektywy rozwoju dla odnawialnych źródeł energii – możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 na inwestycje komunalne i proinwestycyjne – pozyskiwanie inwestorów	– niska świadomość ekologiczna mieszkańców – brak środków finansowych na uregulowanie gospodarki ściekowej, poprawę jakości dróg dojazdowych do pól

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy dotyczą wysokiego stopnia zwodociągowania gminy, uregulowania gospodarki odpadami, dobrej dostępności komunikacyjnej, atrakcyjnych zasobów kulturowych, istniejącej sieci gazowej, funkcjonowania oczyszczalni ścieków i zbiorników retencyjnych, dobrego stanu sieci elektroenergetycznej oraz obowiązywania planów zagospodarowania przestrzennego. Jako szanse dla rozwoju gminy wskazano perspektywy wykorzystania OZE i możliwość pozyskania dofinansowania. Jako słabe strony zdefiniowano problem niskiej emisji, brak sieci ciepłowniczej, niski stopień skanalizowania gminy, braki w zasięgu sieci szerokopasmowego internetu i słabą jakość dróg dojazdowych do pól. Zagrożeniem dla rozwoju gminy może być niska świadomość ekologiczna mieszkańców oraz brak środków finansowych na inwestycje w infrastrukturę.

2.2 Identyfikacja potencjału rozwojowego gminy

Na podstawie powyższych analiz zidentyfikowano czynniki w największym stopniu mogące determinować rozwój gminy Wojciechowice. Wskazując na rozwój skupiono się przede wszystkim na rozwoju gospodarczym.

Gmina posiada **walory przyrodnicze i gospodarcze właściwe do rozwoju usług agroturystycznych**. Jednym z głównych trendów charakteryzujących współczesną turystykę jest rozwój turystyki alternatywnej, przyjaznej środowisku, wykorzystującej naturalne walory dziedzictwa kulturowego i różnorodności przyrodniczej. Funkcję taką pełni z pewnością agroturystyka, będąca jedną z form turystyki wiejskiej. W gminie Wojciechowice widoczne jest rozdrobnienie gospodarstw rolnych, co sprzyja rozwojowi tego typu usług. Walory przyrodnicze gminy również pozwalają na rozwój agroturystyki. Usługi agroturystyczne mogą stanowić jeden ze sposobów przejścia mieszkańców do działalności pozarolniczej. Podstawą do rozwoju turystyki mogą stanowić **atrakcyjne zasoby kulturowe**. Niezbędne wydają się dalsze prace nad ofertą inwestycyjną gminy. Największym hamulcem w rozwoju gminy mogą okazać się znaczące braki w infrastrukturze komunalnej (kanalizacja sanitarna) i niekorzystna sytuacja demograficzna gminy.

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

3 Wizja, misja i cele Strategii

W przedmiotowym punkcie opisano wizję Strategii i misję Gminy Wojciechowice oraz przedstawiono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań wraz z wskaźnikami osiągnięcia celów. Ponadto opisano zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

3.1 Wizja i misja

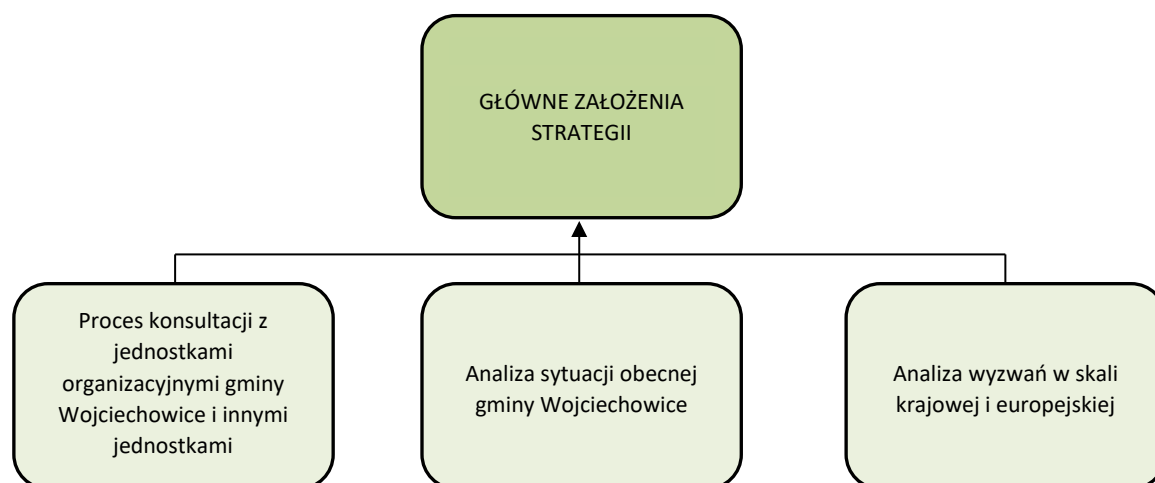
W przedmiotowym punkcie przedstawiono proces formułowania głównych założeń Strategii wraz ze wskazaniem podmiotów uczestniczących w tym procesie.

Główne założenia Strategii zostały opracowane w oparciu o analizy wskazane w niniejszej Strategii oraz w wyniku procesu konsultacji z jednostkami organizacyjnymi gminy Wojciechowice i innymi jednostkami. Poniżej wymieniono jednostki zaangażowane w proces definiowania najważniejszych założeń Strategii:

- Gmina Baćkowice,
- Gmina Iwaniska,
- Gmina Lipnik,
- Gmina Opatów,
- Gmina Ożarów,
- Gmina Sadowie,
- Gmina Tarłów,
- Powiat Opatowski,
- Województwo Świętokrzyskie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierczycach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Stodołach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wojciechowicach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wojciechowice,
- organizacje pozarządowe z terenu gminy Wojciechowice,
- mieszkańcy gminy,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Edukacji Gminy Wojciechowice „Dzieci naszym dobrem”,
- Lokalna Grupa Działania Powiatu Opatowskiego,
- Dyrektor Regionalny Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

Szeroki katalog podmiotów zaangażowanych w proces definiowania głównych założeń Strategii zagwarantował możliwość zebrania opinii z różnych środowisk. Poniżej zaprezentowano ścieżkę formułowania głównych założeń Strategii.

Rysunek 12 Proces formułowania głównych założeń Strategii

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono wizję i misję gminy.

Wizja

Wizja przyszłości gminy jest podstawą określenia głównych celów i programów działania w ramach strategii rozwoju. Wizja pełni funkcję swoistego stabilizatora działań, przez określenie ogólnych ram, zapewniających spójność celów i programów. Wizja wyraża generalne dążenia władz i społeczeństwa gminy w postaci obrazu jego przyszłości.

Rozbudowana treść pojęcia „wizja gminy” uwzględniać powinna:

- determinanty geograficzne,
- wyzwania cywilizacyjne,
- pryncypia ustrojowe,
- wewnętrzne różnicowania strukturalne,
- dynamikę przeobrażeń,
- oczekiwane efekty.

Determinanty geograficzne są najbardziej trwałym elementem wizji, wynikającym z konsekwencji położenia określonego cechami środowiska przyrodniczego i bezpośredniego sąsiedztwa z innymi gminami. Wizja przyszłości budowana w tym kontekście, ma na celu podniesienie znaczenia gminy i wykorzystania możliwości wynikających z relacji z otoczeniem.

Wyzwania cywilizacyjne mierzone są dystansem w poziomie rozwoju cywilizacyjnego, dotyczącym głównie potencjału intelektualnego, poziomu wykształcenia, stopnia postępu naukowo-technicznego i jego zastosowania w produkcji, rozwoju systemów komunikacji i telekomunikacji. Wizja wynikająca z tych uwarunkowań wyznaczać powinna realny kierunek dążeń do podniesienia poziomu życia.

Pryncypia ustrojowe, w tym ogólne postanowienia konstytucyjne i deklaracje polityczne, jak demokracja parlamentarna, pluralizm polityczny, tworzenie społeczeństwa obywatelskiego – konkretyzują się w postaci decentralizacji władzy i samorządności terytorialnej. Pryncypia te w odniesieniu do konkretnej gminy określają mechanizm postępu i perspektywy otwarcia na przyszłość, wykorzystania aktywności i przedsiębiorczości społecznej.

Wewnętrzne różnicowania społeczne pozwalają na określenie stopnia jednorodności bądź różnicowania przestrzennego gminy, stwarzając w ten sposób możliwość interpretacji celów ogólnych i odmiennej ich hierarchizacji w odniesieniu do wyróżnionych obszarów. Kryteria różnicowania są z reguły odmienne dla poszczególnych sfer. W sferze społecznej wyróżnić można obszary koncentracji potencjału społecznego i gospodarczego oraz stanu posiadania z jednej strony, a obszary ubóstwa i regresu gospodarczego z drugiej strony. W sferze ekologicznej obszary o wybitnych walorach mogą kontrastować z obszarami degradacji środowiska. W sferze produkcyjnej wyróżnić można np. obszary nowoczesnej produkcji przemysłowej i rolniczej oraz obszary zacofane, wymagające restrukturyzacji i modernizacji. W infrastrukturze technicznej mogą to być obszary o dobrej dostępności i zasilaniu w różne media oraz tereny pozbawione odpowiedniego wyposażenia. Różnicowania przestrzenne wzbogacają wizję i nadają jej cech realności.

Dynamika przeobrażeń odgrywa istotną rolę w kształcie wizji gminy. Znajduje swój wyraz w tempie przeobrażeń, wyznaczanym napięciami między tendencjami do przyspieszenia zmian, a oporami statycznych struktur i przyzwyczajęń. Świadomość wchodzenia w nową fazę rozwoju uwarunkowana jest poczuciem tożsamości oraz stopniem aktywności i przedsiębiorczości społeczeństwa. Dynamice przeobrażeń określonej przez główne siły motoryczne gminy, towarzyszyć będzie zawsze

tendencja do stabilizacji i gwarancji niezbędnych zabezpieczeń w sferze społecznej, kulturowej i ekologicznej.

Reasumując, wizja gminy to docelowy odległy w czasie obraz gmin – cel, dla osiągnięcia którego podejmowane są starania władz, podmiotów gospodarczych, organizacji, instytucji i osób prywatnych – wszystkich sił i środowisk działających w gminie. Wizja przyszłości gminy jest równocześnie wyrazem wiary we własne siły i możliwości rozwoju, mających swe źródło w uświadomionych atutach i szansach, jakie są możliwe do wykorzystania w długiej perspektywie oraz słabościach i zagrożeniach, które należy przezwyciężyć lub przynajmniej złagodzić intensywność ich oddziaływania.

Na tej zasadzie sformułowano poniższą wizję gminy Wojciechowice:

Gmina Wojciechowice przyjazna mieszkańcom i rozwinięta gospodarczo, dzięki przedsiębiorczym i wykształconym mieszkańcom, czystemu środowisku oraz nowoczesnej i zmodernizowanej infrastrukturze.

Misja

Trafność budowy strategii rozwoju gminy w istotnym stopniu zależy od określenia jej misji i wizji, a następnie od możliwości sprecyzowania celów i kierunków rozwoju gminy. Misja bywa różnie tłumaczona i ujmowana przez różnych autorów: od ujęć bardzo ogólnych, zawierających syntetyczną formułę celów działania, do szczegółowych – akcentujących specyficzną rolę gminy i jej funkcje w otoczeniu.

Misję gminy należy formułować w kategoriach służenia społeczeństwu i pomnażania korzyści, jakie ono będzie odnosić w wyniku sprawnego i efektywnego działania gminy, opartego na wdrażanej strategii rozwoju.

Syntetycznie ujmując misja gminy to:

- przedmiot trwałych jej aspiracji,
- cel usystematyzowanych, długookresowych dążeń, wyznaczających i akcentujących jej społeczne funkcje i jej posłannictwo,
- najbardziej ogólnie sformułowany cel istnienia i działalności gminy.

Misja, to równocześnie forma samookreślenia gminy w zakresie takich elementów, jak:

- po co istnieje?
- do czego dąży?
- co ma zamiar osiągnąć?
- na jakim obszarze chce działać?
- czyje potrzeby zaspokajać?
- jakie potrzeby zaspakajając?

Gmina realizuje swoją misję poprzez zaspokojenie dążeń i potrzeb miejscowego społeczeństwa. Zaspakajanie tych potrzeb na społecznie akceptowanym poziomie stanowi konieczny warunek istnienia gminy, uzasadnia jego byt.

Misja określa zatem rolę jaką spełnia gmina na rzecz „swojego” społeczeństwa. Rolę nadzwyczajną tj. taką, którą nie jest w stanie pełnić żadna inna organizacja, instytucja, urząd itp. Misja określa zakres działań Gminy, kształtuje jej odbiór w społeczeństwie i otoczeniu zewnętrznym, co jest szczególnie istotne dla powodzenia realizacji danej strategii rozwoju. Sformułowanie misji pomaga koncentrować wysiłki na realizacji wspólnych kierunków działań, służy ogólnej racjonalności alokacji posiadanych zasobów i środków, czyni bardziej prawdopodobnym przyszły sukces gminy.

Na tej zasadzie sformułowano poniższą misję Gminy Wojciechowice:

Gmina Wojciechowice to gmina, której władze lokalne, podmioty gospodarcze, organizacje społeczne współpracują ze sobą dążąc do lepszego wykorzystania lokalnych zasobów, w celu podniesienia jej atrakcyjności, poziomu życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego, przy zachowaniu walorów przyrodniczych i wysokiej jakości życia mieszkańców.

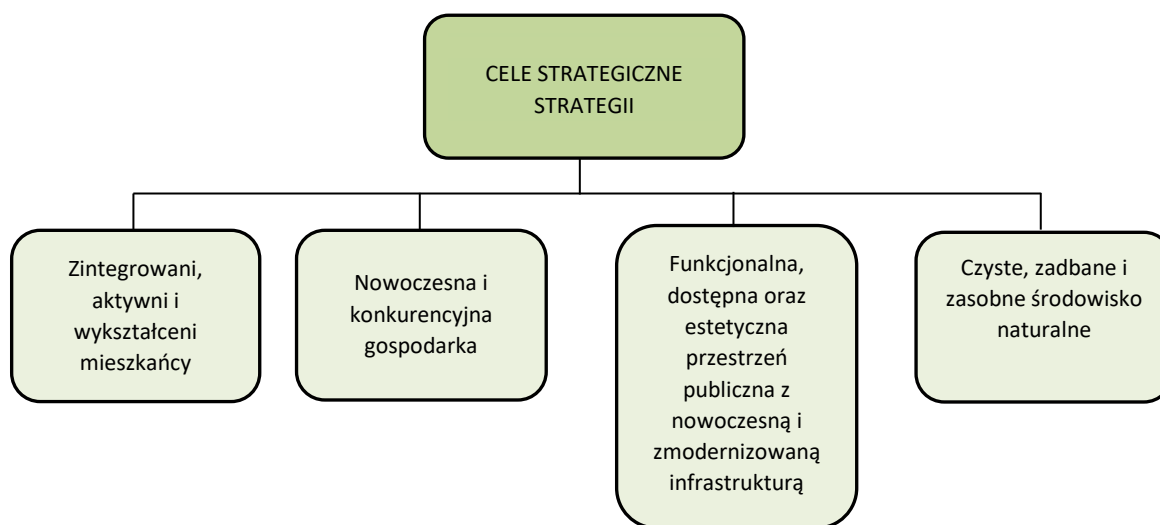
3.2 Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Osiągnięcie celów przyczyni się do zrealizowania wizji Strategii. Wszystkie działania podejmowane w perspektywie czasowej niniejszego dokumentu powinny być zgodne z określoną misją Strategii.

Jako cel nadrzędny Strategii określono wzrost poziomu życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego gminy Wojciechowice poprzez wykorzystanie lokalnych zasobów i walorów środowiskowych, gospodarczych i kapitału ludzkiego oraz dogodnego położenia komunikacyjnego, przy jednoczesnym wzmocnieniu atrakcyjności inwestycyjnej gminy w powiecie i regionie.

Poniżej w ujęciu graficznym zaprezentowano cele strategiczne Strategii. Następnie w układzie tabelarycznym przedstawiono również cele operacyjne i działania w ramach poszczególnych celów strategicznych. Cele zdefiniowano na podstawie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy sprecyzowanych w punkcie 1.4 niniejszej Strategii.

Rysunek 13 Cele strategiczne Strategii

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji celów

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI REALIZACJI CELÓW
1 Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępu do usług publicznych	1.1 Podwyższenie poziomu edukacji, zwiększenie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie	wsparcie edukacji oraz systematyczna aktualizacja programów edukacyjnych organizacja zajęć wyrównawczych dla uczniów poszerzenie oferty efektywnych działań edukacyjnych i zajęć pozalekcyjnych wspieranie edukacji pozaszkolnej zapewnienie odpowiedniej pomocy pedagogicznej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji organizacja zajęć edukacyjnych oraz kształcenia ustawicznego dla osób dorosłych pomoc stypendialna dla najzdolniejszych uczniów	liczba osób dorosłych doksztalających się liczba kursów i szkoleń zorganizowanych dla osób dorosłych liczba udzielonych stypendiów najzdolniejszym uczniom liczba godzin zorganizowanych zajęć wyrównawczych liczba uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych liczba godzin zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych liczba uczniów objętych specjalnym programem opieki pedagogicznej wskaźnik skolaryzacji struktura wykształcenia mieszkańców
	1.2 Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek oświatowych	doposażenie szkół w pomoce i materiały dydaktyczne komputeryzacja i cyfryzacja placówek oświatowych upowszechnianie kultury fizycznej wśród uczniów	liczba doposażonych szkół w materiały dydaktyczne liczba komputerów przypadających na jednego ucznia liczba komputerów z dostępem do Internetu przypadających na jednego ucznia
	1.3 Podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	pomoc dzieciom i młodzieży zagrożonym wykluczeniem społecznym aktywizacja osób bezrobotnych upowszechnianie wolontariatu promowanie aktywności i dalsze wspieranie rozwoju organizacji pozarządowych promowanie form współdziałania w zakresie opieki nad osobami starszymi oraz niepełnosprawnymi działania na rzecz integracji społeczności lokalnej promocja aktywności kobiet w życiu zawodowym i społecznym dalsze usuwanie barier architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym oraz rodzicom z dziećmi wsparcie dla osób dotkniętych przemocą tworzenie centrów integracji społecznej stworzenie gminnego programu aktywizacji osób starszych tworzenie jeszcze lepszych warunków do powstawania lokalnych inicjatyw edukacyjnych, podnoszących kwalifikacje lokalnej społeczności	liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu liczba osób starszych, którym zapewniono opiekę liczba inicjatyw realizowanych przez NGO lub we współpracy JST z NGO liczba zrealizowanych projektów mających na celu usuwanie barier architektonicznych utrudniających funkcjonowanie osobom niepełnosprawnym liczba osób dotkniętych przemocą objętych wsparciem stopa bezrobocia liczba bezrobotnych podejmujących zatrudnienie liczba osób korzystających z pomocy społecznej liczba osób żyjących w ubóstwie
	1.4 Rozwój usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych oraz promocja prozdrowotnego stylu życia	wspieranie i promocja badań profilaktycznych rozwój ochrony zdrowia w placówkach edukacyjnych promocja, kształtowanie i pobudzanie świadomości mieszkańców w zakresie zdrowego stylu życia i odżywiania propagowanie i wspieranie inicjatyw wykorzystujących infrastrukturę rekreacyjno-sportową w celu wypracowania zachowań prozdrowotnych profilaktyka antyuzależnieniowa/zdrowotna/programy profilaktyczne przeciwdziałanie uzależnieniom przeciwdziałanie pogłębianiu się zjawisk patologicznych poprawa dostępności do wysokiej jakości usług medycznych o charakterze ogólnym i specjalistycznym (np. rozszerzenie oferty konsultacji medycznych i badań specjalistycznych) kształtowanie, pobudzanie świadomości oraz wsparcie osób wykluczonych społecznie	ilość akcji promujących profilaktykę i ochronę zdrowia liczba udzielonych porad lekarskich w skali roku ilość lekarzy działających na terenie gminy ilość przeprowadzonych badań profilaktycznych liczba zrealizowanych projektów z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu liczba przeprowadzonych akcji profilaktycznych, prozdrowotnych
	1.5 Wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu	zwiększenie jakości funkcjonowania obiektów kultury opracowanie i rozbudowa programów kultury weekendowej i jej popularyzacja organizacja dodatkowych zajęć i kół zainteresowań w dziedzinie kultury i tożsamości regionalnej tworzenie warunków oraz działania na rzecz wzbogacenia oferty sposobów spędzania wolnego czasu przez mieszkańców gminy	liczba wydarzeń kulturalnych organizowanych rocznie na terenie gminy liczba osób uczestniczących w imprezach kulturalnych organizowanych na terenie gminy ilość programów kultury weekendowej liczba uczestników programów weekendowych ilość nowopowstałych kół zainteresowań
	1.6 Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego	doposażanie jednostek zajmujących się utrzymaniem bezpieczeństwa na terenie gminy (zakup samochodów i wyposażenia dla jednostek OSP) poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym budowa systemu monitoringu wizyjnego rozwój współpracy międzygminnej na rzecz podnoszenia poziomu bezpieczeństwa i odpowiedniego zabezpieczenia w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych	liczba przestępstw liczba doposażonych jednostek zajmujących się utrzymaniem bezpieczeństwa na terenie gminy liczba wypadków drogowych liczba zainstalowanych kamer w systemie monitoringu wizyjnego liczba wdrożonych projektów mających na celu poprawę poziomu bezpieczeństwa publicznego

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030

2. Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa	2.1 Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy	• aktywne wspieranie rozwoju i konkurencyjności lokalnych przedsiębiorców • wsparcie unowocześniania procesów produkcyjnych i usług wysokospecjalistycznych • wspieranie doradztwa w zakresie zakładania i prowadzenia własnych działalności gospodarczej • wspieranie równości szans na rynku pracy • aktywizacja zawodowa kobiet • organizacja kursów przekwalifikujących • doradztwo zawodowe • wykorzystanie nowoczesnych form szkoleniowych (np. e-learningu) • efektywne wykorzystanie środków z Unii Europejskiej na rozwój przedsiębiorczości	• liczba nowoutworzonych przedsiębiorstw • liczba przedsiębiorstw wdrażających nowe technologie produkcyjne • liczba udzielonych porad w zakresie zakładania i prowadzenie własnej działalności gospodarczej • struktura bezrobotnych według płci • stopa bezrobocia • liczba bezrobotnych kobiet podejmujących zatrudnienie • liczba osób biorących udział w kursach przekwalifikujących • liczba osób znajdujących zatrudnienie w branży zgodnej z kierunkiem wykształcenia • liczba zorganizowanych szkoleń przy wykorzystaniu techniki e-learningu • wartość pozyskanych środków z Unii Europejskiej przez przedsiębiorców
	2.2 Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy	• wyznaczanie terenów pod inwestycje oraz ich uzbrajanie • tworzenie i wdrażanie systemów wsparcia lokalnej przedsiębiorczości • tworzenie preferencyjnych warunków przyciągających inwestorów zewnętrznych • aktywne poszukiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych zainteresowanych prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie gminy • stworzenie, promocja i upowszechnianie profesjonalnej i konkurencyjnej oferty inwestycyjnej gminy	• powierzchnia terenów przeznaczonych pod inwestycje • powierzchnia terenów uzbrojonych • liczba nowych podmiotów gospodarczych, które podjęły działalność na terenie gminy • liczba przeprowadzonych akcji promujących atrakcyjność gospodarczą gminy
	2.3 Podejmowanie działań na rzecz restrukturyzacji rolnictwa oraz zwiększania opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji i integracji produkcji rolnej	• tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności, towarowości i specjalizacji gospodarstw rolnych • rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego pozwalający na wykorzystanie lokalnego potencjału surowcowego • wzmacnianie systemu doradztwa rolniczego oraz promowanie i wspieranie inicjatyw współpracy rolników i mieszkańców (spółdzielnie, grupy producenckie, powiazania kooperacyjne) • wspieranie rozwoju i promocja ekologicznego rolnictwa • wspieranie edukacji rolników na temat opłacalności produkcji rolnej oraz nowoczesnego rolnictwa • wyposażanie obszarów wiejskich w infrastrukturę drogową, komunalną, społeczną i energetyczną • promowanie specjalizacji w produkcji rolnej • pomoc w zakresie pozyskiwania środków na modernizację gospodarstw rolnych	• liczba zmodernizowanych gospodarstw rolnych • liczba gospodarstw rolnych posiadających certyfikat gospodarstwa ekologicznego • liczba nowych grup producenckich • liczba gospodarstw zrzeszonych w grupach producenckich • liczba gospodarstw rolnych / grup producenckich w klastrach rolno-spożywczych • liczba przeprowadzonych akcji promujących ekologiczne rolnictwo • liczba przeprowadzonych akcji promujących specjalizacje w produkcji rolnej • wartość pozyskanych środków zewnętrznych na modernizację gospodarstw rolnych
	2.4 Aktywizacja i promocja pozarolniczych form działalności gospodarczej	• tworzenie warunków do podejmowania działalności gospodarczej i tworzenia pozarolniczych miejsc pracy • promowanie przedsiębiorczych postaw na etapie edukacji szkolnej • promocja i wspieranie podejmowania oraz prowadzenia pozarolniczych form działalności gospodarczej • wspieranie działalności gospodarstw ekologicznych, sprzedających produkty bezpośrednio z gospodarstwa • pomoc w zakresie pozyskiwania środków na modernizację gospodarstw lub podejmowanie pozarolniczych form działalności	• liczba osób podejmujących własną działalność gospodarczą • liczba rolników podejmujących pozarolnicze formy działalności • liczba przeprowadzonych akcji promujących przedsiębiorcze postawy na etapie edukacji szkolnej • liczba przeprowadzonych akcji promujących podejmowania oraz prowadzenia pozarolniczych form działalności gospodarczej • wartość pozyskanych środków zewnętrznych na modernizację gospodarstw lub podejmowanie pozarolniczych form działalności
	2.5 Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki	• współpraca z gminami ościennymi w zakresie stworzenia kompleksowej oferty agroturystycznej • wspieranie organizacji szkoleń dla mieszkańców w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności agroturystycznej • promocja agroturystyki jako nowej formy działalności gospodarczej • promocja produktów lokalnych • odpowiednie zagospodarowanie i wyeksponowanie atrakcji turystycznych • promocja walorów przyrodniczych występujących na terenie gminy • pomoc w pozyskiwaniu funduszy na podejmowanie działalności w sferze agroturystyki	• liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych • liczba zmodernizowanych gospodarstw agroturystycznych • liczba przekształconych gospodarstw rolnych na gospodarstwa agroturystyczne • liczba zorganizowanych szkoleń w zakresie podejmowania i prowadzenia działalności agroturystycznej • liczba przeprowadzonych akcji promujących atrakcje turystyczne gminy (liczba wydanych broszur, ulotek, map, liczba osób odwiedzających strony internetowe poświęcone gminnym atrakcjom turystycznym) • wartość pozyskanych środków zewnętrznych na działalność w sferze turystyki
	2.6 Wdrożenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gminy	• promocja na portalach społecznościowych, wykorzystanie nowych technologii komunikacyjnych dla promocji gminy • stworzenie bazy danych miejsc noclegowych i punktów gastronomicznych • wydawanie broszur, ulotek i map promujących atrakcyjność gminy • skuteczna promocja gospodarcza gminy	• liczba wejść na strony internetowe i profile poświęcone gminie • liczba pozycji figurujących w bazie podmiotów sfery turystycznej • liczba wydanych broszur, ulotek i map promujących atrakcyjność gminy • liczba udzielonych porad przez centrum informacji gminnej

3 Kształtowanie przestrzeni gminy jako terenu funkcjonalnego i przyjaznego środowisku	3.1 Modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej i komunalnej	• budowa, rozbudowa i modernizacja dróg, zwiększanie przepustowości dróg, usprawnienie ruchu • rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej • budowa sieci kanalizacyjnej • wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków • modernizacja i rozbudowa systemu energooszczędnego oświetlenia drogowego • budowa i modernizacja chodników i parkingów	• długość wybudowanych dróg • długość utwardzonych dróg • długość wybudowanej/zmodernizowanej sieci wodociągowej • długość wybudowanych odcinków sieci kanalizacyjnej • wskaźnik zwodociągowania gminy • wskaźnik skanalizowania gminy • długość powstałej lub zmodernizowanej sieci energooszczędnego oświetlenia • długość wyremontowanych chodników • liczba nowoutworzonych miejsc parkingowych
	3.2 Estetyzacja, rewitalizacja i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych	• opracowywanie i aktualizacja studium uwarunkowań przestrzennych gminy oraz planu zagospodarowania przestrzennego gminy • rewitalizacja obszarów gminy tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze • przygotowanie i promocja terenów pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe • poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców gminy (oznakowanie dróg, skrzyżowań, znaki ograniczające prędkość, przebudowa istniejących wjazdów z dróg gminnych na drogi powiatowe, wojewódzkie i krajowe, budowa przystanków i przydrożnych zatok poprawiających bezpieczeństwo użytkowników) • rozwój i pielęgnacja zieleni na terenach rekreacyjnych i w centrach wsi • inwentaryzacja zasobów przyrodniczych	• liczba opracowanych, zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego • oraz studium uwarunkowań przestrzennych gminy • powierzchnia terenów zrewitalizowanych • ilość terenów przygotowanych pod inwestycje • powierzchnia terenów pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe i przemysłowe • ilość środków przeznaczonych na promocje terenów inwestycyjnych • liczba oznakowania poziomego dróg, skrzyżowań, znaków ograniczających prędkość, • przebudowanych wjazdów z dróg gminnych na drogi wyższego rzędu • liczba wybudowanych przystanków, przydrożnych zatok • powierzchnia terenów zielonych na terenach rekreacyjnych i w centrach wsi • podanych zabiegom pielęgnacji • liczba zinwentaryzowanych obiektów i zasobów przyrodniczych
	3.3 Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Społecznej	• rozbudowa i modernizacja obiektów oświatowych i kulturalnych • modernizacja i termomodernizacja obiektów oświatowych i kulturalnych oraz użyteczności publicznej • budowa obiektów sportowych • budowa i modernizacja i wyposażanie placów zabaw • rozwój infrastruktury turystycznej w miejscach atrakcyjnych turystycznie • poprawa dostępności do szerokopasmowego Internetu • urządzenie przestrzeni w centrach miejscowości na potrzeby ogólnodostępnych miejsc do rozwoju kultury, rekreacji i wypoczynku	• liczba wybudowanych/rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów oświatowych • liczba wybudowanych/rozbudowanych/zmodernizowanych obiektów kulturalnych • liczba zmodernizowanych/poddanych termomodernizacji obiektów oświatowych i kulturalnych • liczba wybudowanych sal gimnastycznych • liczba wybudowanych boisk szkolnych • liczba wybudowanych/zmodernizowanych i wyposażonych placów zabaw • liczba zmodernizowanych lub rozbudowanych miejsc zorganizowanego wypoczynku • liczba gospodarstw domowych podłączonych do szerokopasmowego Internetu • liczba urządzeń ogólnodostępnych do rozwoju kultury, rekreacji i wypoczynku
	3.4 Rozwój infrastruktury i dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych	• zwiększanie dostępności do łączy telekomunikacyjnych, w szczególności do szerokopasmowego Internetu • przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu • zwiększanie dostępności usług publicznych przy wykorzystaniu Internetu i innych nowoczesnych technologii • zapewnienie powszechnego dostępu do e-usług i e-administracji • budowa sieci bezpłatnego dostępu do Internetu	• długość wybudowanych sieci szerokopasmowych • liczba gospodarstw domowych podłączonych do szerokopasmowego Internetu • liczba osób objętych projektami związanymi z przeciwdziałaniem wykluczeniu cyfrowemu • liczba komputerów z dostępem do Internetu przekazanych osobom/rodzinom zagrożonych wykluczeniem cyfrowym • liczba usług publicznych dostępnych w formie elektronicznej • liczba mieszkańców korzystających z e-usług i e-administracji • liczba osób objętych bezpłatnym dostępem do Internetu
4 Czyste, zadbane i zasobne środowisko naturalne	4.1 Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego	• ochrona ważnych pod względem przyrodniczym obiektów i terenów • modernizacja systemów melioracyjnych, budowa zbiorników małej retencji • racjonalne wykorzystanie zasobów środowiskowych • inwentaryzacja i waloryzacja obszarów cennych przyrodniczo • tworzenie nowych form ochrony przyrody • odpowiednie oznakowanie pomników przyrody i innych cennych przyrodniczo obiektów i terenów	• długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej • liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków • długość zmodernizowanej melioracji • liczba oznakowanych pomników przyrody oraz innych cennych przyrodniczo obiektów i terenów • liczba zinwentaryzowanych cennych przyrodniczo obiektów • liczba nowoutworzonych form ochrony przyrody
	4.2 Zwiększanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	• instalacja/montaż systemów solarnych i fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej • montaż instalacji prosumenckich • budowa lamp hybrydowych • wspieranie działań zmierzających do zwiększenia wykorzystania odnawialnych źródeł energii • promocja wykorzystania alternatywnych źródeł energii	• liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji • liczba zainstalowanych systemów solarnych i fotowoltaicznych w budynkach użyteczności publicznej • liczba działań wspierających zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii • liczba zmodernizowanych systemów grzewczych • liczba akcji promujących wykorzystanie alternatywnych źródeł energii

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030

	4.3 Poprawa efektywności energetycznej budynków oraz gospodarka niskoemisyjna	termomodernizacja budynków użyteczności publicznej wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne (LED) modernizacja systemów grzewczych montaż pomp ciepła transport niskoemisyjny tworzenie infrastruktury rowerowej (budowa ścieżek rowerowych) wdrażanie planu gospodarki niskoemisyjnej	liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji liczba budynków użyteczności publicznej, w których wymieniono oprawy oświetleniowe na energooszczędne liczba budynków użyteczności publicznej, w których zmodernizowano systemy grzewcze liczba budynków użyteczności publicznej, w których zamontowano pompy ciepła liczba zakupionych nowych niskoemisyjnych środków transportu zbiorowego liczba kilometrów wybudowanych ścieżek rowerowych
	4.4 Rozwój systemu gospodarki odpadami	zbieranie o składowanie zebranych odpadów organizowanie efektywnego systemu zbiórki odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych zwiększenie udziału recyklingu wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów monitoring zagrożeń w zakresie nielegalnych wysypisk odpadów wsparcie procesów utylizacyjnych, w szczególności odpadów azbestowych upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów edukacja mieszkańców w zakresie odpowiedniego segregowania odpadów	liczba gospodarstw domowych prowadzących selektywną zbiórkę odpadów liczba podmiotów zajmujących się zbiórką odpadów liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci częstotliwość odbioru odpadów wielkogabarytowych i niebezpiecznych liczba akcji edukacyjnych w zakresie odpowiedniego segregowania odpadów wartość udzielonego wsparcia w zakresie utylizacji odpadów niebezpiecznych
	4.5 Wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska	przeprowadzanie działań na rzecz ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery zapobieganie tworzeniu nielegalnych wysypisk śmieci opracowanie i wdrażanie planu gospodarki niskoemisyjnej promocja i upowszechnianie zachowań skutkujących zmniejszeniem emisji zanieczyszczeń do środowiska podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	liczba przeprowadzonych działań na rzecz ograniczenia emisji do atmosfery liczba zlikwidowanych nielegalnych wysypisk śmieci liczba nałożonych kar za zanieczyszczanie środowiska liczba zrealizowanych zadań w ramach planu gospodarki niskoemisyjnej liczba wdrożonych programów mających na celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców
	4.6 Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia	wdrożenie kampanii promocyjnej oraz działań zmierzających do podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców wdrożenie w placówkach oświatowych zajęć z proekologicznych zachowań edukacja prozdrowotna promocja zdrowego, ekologicznego stylu życia organizacja zajęć terenowych dla uczniów w ekologicznych gospodarstwach rolnych organizacja akcji sprzątania świata organizacja akcji informacyjnych	liczba wdrożonych programów edukacyjnych zmierzających do podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców liczba przeprowadzonych akcji promujących ekologiczny styl życia liczba zorganizowanych zajęć terenowych dla uczniów w ekologicznych gospodarstwach rolnych liczba zorganizowanych akcji sprzątania świata

Źródło: opracowanie własne

3.3 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono dokumenty strategiczne, z którymi zgodność powinny wykazywać działania w ramach przedmiotowej Strategii. Dokumenty podzielono na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny. W zestawieniu ujęto obowiązujące dokumenty.

Tabela 24 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi w podziale na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny

POZIOM EUROPEJSKI	POZIOM KRAJOWY	POZIOM REGIONALNY	POZIOM LOKALNY
Instrument na rzecz odbudowy	Krajowy Plan Odbudowy	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Wojciechowice na lata 2022-2025
Wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS+, Funduszu Spójności, EFMR	Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojciechowice
Europejski Zielony Ład	Średniookresowa Strategia rozwoju kraju	Program regionalny Fundusze europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Wojciechowice
	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego	Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego na lata 2021-2030
	Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018-2023

Źródło: opracowanie własne

Działania realizowane w ramach Strategii powinny wykazywać zgodność z ww. dokumentami strategicznymi i dokumentami dotyczącymi programów finansowych. Efektem zachowania zgodności Strategii może być m.in. zwiększenie szans na pozyskanie zewnętrznych środków na realizację przedsięwzięć m.in. ze środków unijnych w perspektywie 2021-2027.

W ujęciu zgodności Strategii z innymi dokumentami na poziomie europejskim, Strategia powinna być zgodna w szczególności z dokumentami i instrumentami finansowymi dotyczącymi możliwości dofinansowania działań na terenie gminy, co w ujęciu krajowym sprowadza się zwłaszcza do Krajowego Programu Odbudowy i programów funduszy strukturalnych). Ponadto w ujęciu krajowym Strategia w szczególności powinna być zgodna z najważniejszymi strategiami rozwoju kraju.

Poziom lokalny

W ujęciu lokalnym kluczowe dla przedmiotowej Strategii są inne dokumenty strategiczne i sektorowe dotyczące bezpośrednio terenu gminy.

Program Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018-2023

Program został przyjęty Uchwałą nr XLII/2018/2018 Rady Gminy w Wojciechowicach z dnia 28.03.2018 r. w sprawie przyjęcia „Programu Rewitalizacji Gminy Wojciechowice na lata 2018-2023”. Jako obszar zdegradowany wyznaczono sołectwa gdzie zidentyfikowano najwięcej negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywne zjawiska gospodarcze, środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne i techniczne. Jako sołectwa gdzie występują liczne problemy zidentyfikowano Wojciechowice, Bidziny, Gierczyce i Łopatę. Program zakłada 7 celów szczegółowych:

- wyrównywanie szans edukacyjnych na podobszarach rewitalizacji m.in. poprzez modernizację infrastruktury edukacyjnej i sportowej,
- zwiększanie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości,
- zwiększenie liczby przedsięwzięć pro-ekologicznych,
- rozwój kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego,
- rozwój usług społeczno-zdrowotnych,
- rozwój społeczeństwa obywatelskiego,
- zwiększenie bezpieczeństwa oraz poprawa infrastruktury drogowej i sfery funkcjonalno-przestrzennej.

Strategia przewiduje szereg działań zgodnych z ww. celami Programu Rewitalizacji, m.in. przewiduje rozwój infrastruktury edukacyjnej i sportowej w gminie, rozwój przedsiębiorczości, dbałość o zasoby kulturowe gminy czy poprawę infrastruktury drogowej.

Gminny Program Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyk i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z uzależnienia od alkoholu, narkotyków, a także uzależnień behawioralnych poprzez prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Wojciechowice.

Strategia przewiduje działania związane ze zwalczaniem problemów społecznych występujących na terenie gminy, czyli również problemu alkoholizmu i narkomanii.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojciechowice

W Studium określono, że głównym celem polityki przestrzennej w gminie Wojciechowice jest stworzenie zrównoważonego społeczno-gospodarczego rozwoju gminy, który godziłby efektywne wykorzystanie zasobów gospodarczych, zwłaszcza wysokiej jakości gleb z jednoczesnym wdrażaniem zasad ekorozwoju oraz ochroną walorów przyrodniczych i kulturowych.

Cel ten ma zostać osiągnięty poprzez:

- główne cele będące zadaniami ponadlokalnymi:
 - rozwój terenów inwestycyjnych oraz podniesienie standardów technicznych istniejącej zabudowy i zagospodarowania terenu,
 - usprawnienie funkcjonowania układu komunikacyjnego, w szczególności poprzez realizację wariantu obejścia drogi krajowej nr 74 (do kategorii drogi ekspresowej) oraz przebudowa w parametrach klasy technicznej GP 1 / 2 drogi krajowej nr 79,
 - przebudowa i elektryfikacja linii kolejowej nr 25 Łódź Kaliska – Dębica,
- główne cele będące zadaniami lokalnymi:
 - realizacja „Programu Małej Retencji dla województwa świętokrzyskiego”,

- realizacja potrzeb inwestycyjno-budowlanych mieszkańców gminy z jednoczesną poprawą jakości środowiska przyrodniczego,
- podnoszenie ładu przestrzennego poprzez harmonijne powiązanie architektury z krajobrazem oraz ochroną walorów gminy,
- utrzymanie wysokiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej poprzez zapobieganie procesowi degradacji, w tym erozji wodnej gleb oraz sukcesywne wdrożenie ekologicznych metod produkcji rolnej,
- rozbudowa układu komunikacyjnego niższego rzędu (drogi gminne),
- wskazanie i promocja potencjalnych terenów inwestycyjnych w gminie a także wprowadzenie zachęt dla potencjalnych inwestorów, szczególnie poprzez oferty tworzące nowe miejsca pracy i służące powiązaniu rolnictwa z rynkami zbytu,
- opieka nad stanowiskami archeologicznymi, zabytkami i pomnikami przyrody,
- unowocześnienie i rozbudowa infrastruktury oświatowej i sportowej,
- modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej jako kompleksowego systemu wraz z budową przydomowych oczyszczalni ścieków,
- reelektryfikacji obszaru gminy oraz wprowadzenie działań powodujących odnowę i rozwój wsi,
- wspieranie lokalnych inicjatyw związanych z pozarolniczą działalnością gospodarczą oraz inicjowanie różnych form samoorganizacji społeczności lokalnych (zespoły producenckie, działalność kulturalna)

Cele strategiczne w omawianym obszarze określone w Studium to:

- kształtowanie tożsamości gminy w oparciu o potencjał kulturowy i gospodarczy,
- pobudzanie lokalnych inicjatyw dla potrzeb rozwoju społecznego i gospodarczego,
- poprawa jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem wymogów ochrony przyrody i wartości kulturowych.

Strategia przewiduje działania (w tym te określone jako priorytetowe) zgodne z ww. celami i działaniami wskazanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojciechowice.

Poziom regionalny

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+

W ujęciu regionalnym dokumentem strategicznym o podstawowym i nadrzędnym znaczeniu jest Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Przesądza ona o kierunkach prowadzonej przez samorząd województwa polityki województwa, a także przenoszący na poziom regionalny ustalenia dokumentów krajowych i unijnych i ustanawiający ramy do tworzenia bardziej szczegółowych dokumentów na poziomie regionu. Strategia wpisuje się w ramy czasowe przyszłej perspektywy programowania Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz przenosi na poziom regionalny zapisy dokumentów przyjętych przez rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Komisję Europejską.

Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ stanowi punkt odniesienia dla pozostałych regionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych i wykonawczych w województwie, w tym dla Strategii Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030. Pozostałe istotne dokumenty planistyczne o znaczeniu lokalnym dotyczą przede wszystkim zagospodarowania przestrzennego, współpracy międzygminnej. W Strategii przyjęto następujące cele strategiczne:

- Cel 1 „Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie”,
- Cel 2 „Przyjazny dla środowiska i czysty region”,

- Cel 3 „Wspólnota i bezpieczna przestrzeń, które łączą ludzi”,
- Cel 4 „Sprawne zarządzanie regionem”.

Strategia swoimi założeniami jest zgodna z ww. celami i działaniami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Przewiduje bowiem wspieranie działalności gospodarczej w gminie, realizację inwestycji drogowych zwiększających dostępność komunikacyjną i spójność terytorialną gminy i regionu, działania na rzecz środowiska naturalnego i stosowanie zasad ograniczających negatywny wpływ działalności człowieka na środowisko, zwiększenie dostępności usług publicznych Gminy Wojciechowice, edukację i ustawiczny rozwój dzieci, młodzieży i osób dorosłych oraz dbanie o lokalne zasoby kulturowe i środowiskowe wraz z promowaniem turystycznym gminy – te aspekty zostały ujęte również w działaniach w ramach ww. celów Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego

W Planie wskazano priorytety w kształtowaniu m.in. polityki regionalnej i w zagospodarowaniu przestrzennym. Do priorytetów, z którymi zgodna jest Strategia należy zaliczyć m.in. następujące wskazania:

- rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zwłaszcza na terenach posiadających najkorzystniejsze warunki pozyskania tej energii,
- poprawa efektywności energetycznej,
- kompleksowa rewitalizacja społeczno-gospodarcza i przestrzenna,
- rozwój stref przemysłowych, inkubatorów przedsiębiorczości oraz instytucji otoczenia biznesu,
- poprawa dostępności zewnętrznej i wewnętrznej drogą rozwoju infrastruktury komunikacyjnej (telekomunikacyjnej), transportowej (drogowej i kolejowej);
- tworzenie warunków dla rozwoju usług publicznych wyższego rzędu i edukacji,
- podnoszenie jakości oferty kulturalnej,
- wykorzystanie lokalnych potencjałów w tym dziedzictwa dawnej kultury przemysłowej, atrakcji geologicznych oraz zasobów leśnych i wodnych do rozwoju funkcji turystycznych,
- kompleksowe przygotowanie terenów, w tym uzupełnienie o niezbędną infrastrukturę, pod rozwój przedsiębiorczości bazującej na istniejących zasobach,
- wysoka dbałość o ład przestrzenny,
- pełna gazyfikacja i kanalizacja obszarów zabudowy zwartej,
- szeroki rozwój agroturystyki i rolnictwa ekologicznego,
- zwiększenie retencji wodnej.

Strategia przewiduje szereg działań (w tym wpisanych jako przedsięwzięcia priorytetowe), które są zgodne z ww. priorytetami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego na lata 2021-2030

W Strategii określono następujące cele strategiczne:

- cel 1 „Infrastruktura techniczna”,
- cel 2 „Przedsiębiorczość i inwestycje”,
- cel 3 „Promocja Powiatu”,
- cel 4 „Rozwój usług publicznych”,
- cel 5 „Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego”,
- cel 6 „Rozwój społeczeństwa demokratycznego”,
- cel 7 „Ambitny, proinwestycyjny, zrównoważony budżet Powiatu Opatowskiego”.

W ramach celów strategicznych Strategia wskazuje cele operacyjne wskazujące na rozwój systemu transportu drogowego i zbiorowego, ograniczenie niskiej emisji i wykorzystanie OZE, ochronę zasobów

przyrody, rozwój przedsiębiorczości rolnej, rozwój nowoczesnego rolnictwa i przedsiębiorczości, rewitalizację obiektów zabytkowych, wykorzystanie potencjału rolniczego do promocji, poprawę dostępności do infrastruktury i wysokiej jakości usług publicznych, rozwój rynku pracy i przeciwdziałanie bezrobociu, rozwój jakości kształcenia, aktywizację społeczną grup społecznych zagrożonych marginalizacją.

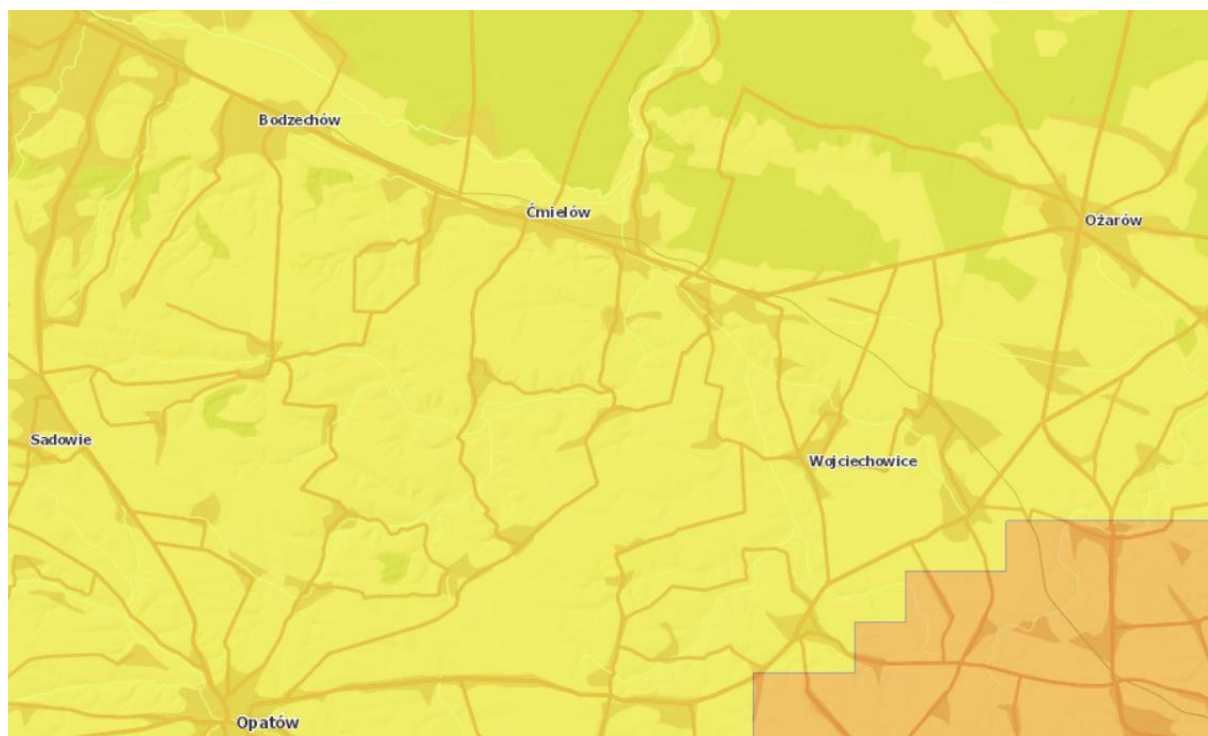
Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030 przewiduje rozwój gminy Wojciechowice również w ww. obszarach na swoim terenie, co wspólnie z działaniami określonymi w omawianej Strategii wpłynie na rozwój całego powiatu opatowskiego.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy

Plan Przeciwdziałania skutkom suszy przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz. U. 2021r. poz. 1615) jest najważniejszym dokumentem strategicznym w zakresie przeciwdziałania suszom. Poniżej przedstawiono w jakim stopniu tereny gminy Wojciechowice są zagrożone poszczególnymi rodzajami suszy (rolniczą, atmosferyczną, hydrologiczną i hydrogeologiczną). Stopnie zostały przypisane do poniższych kolorów:

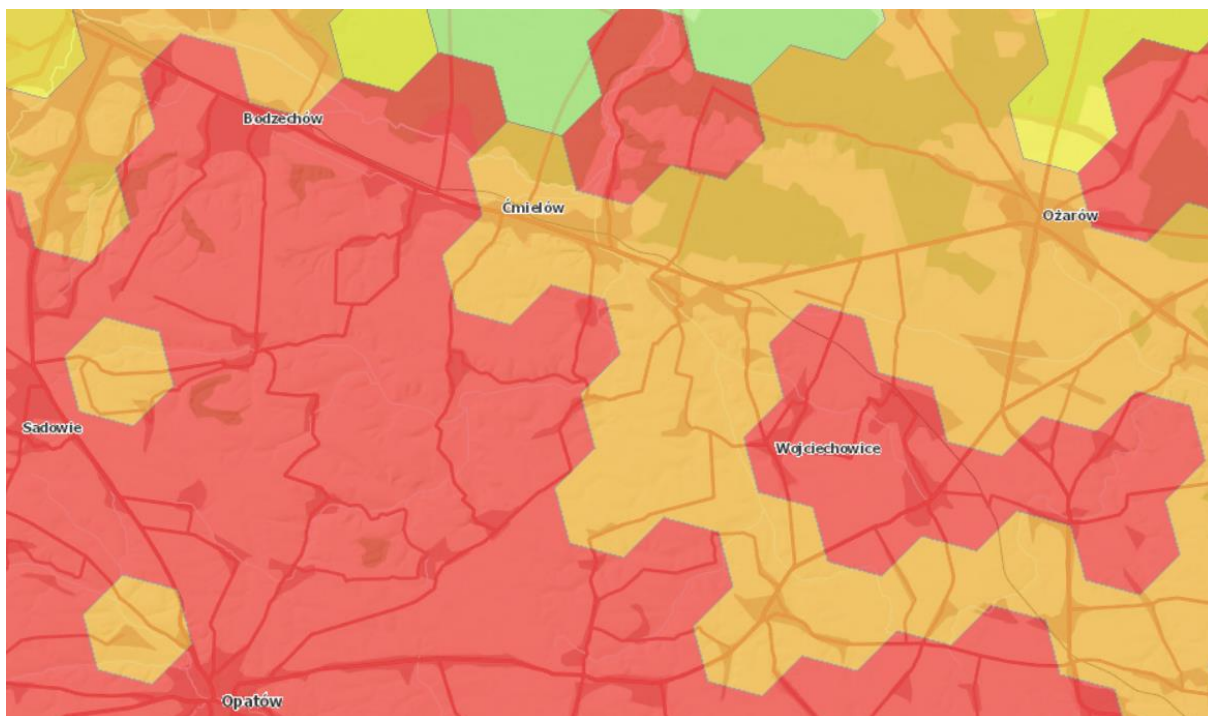
- klasa I – słabo zagrożone
- klasa II – umiarkowanie zagrożone
- klasa III – silnie zagrożone
- klasa IV – ekstremalnie zagrożone

Rysunek 14 Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną

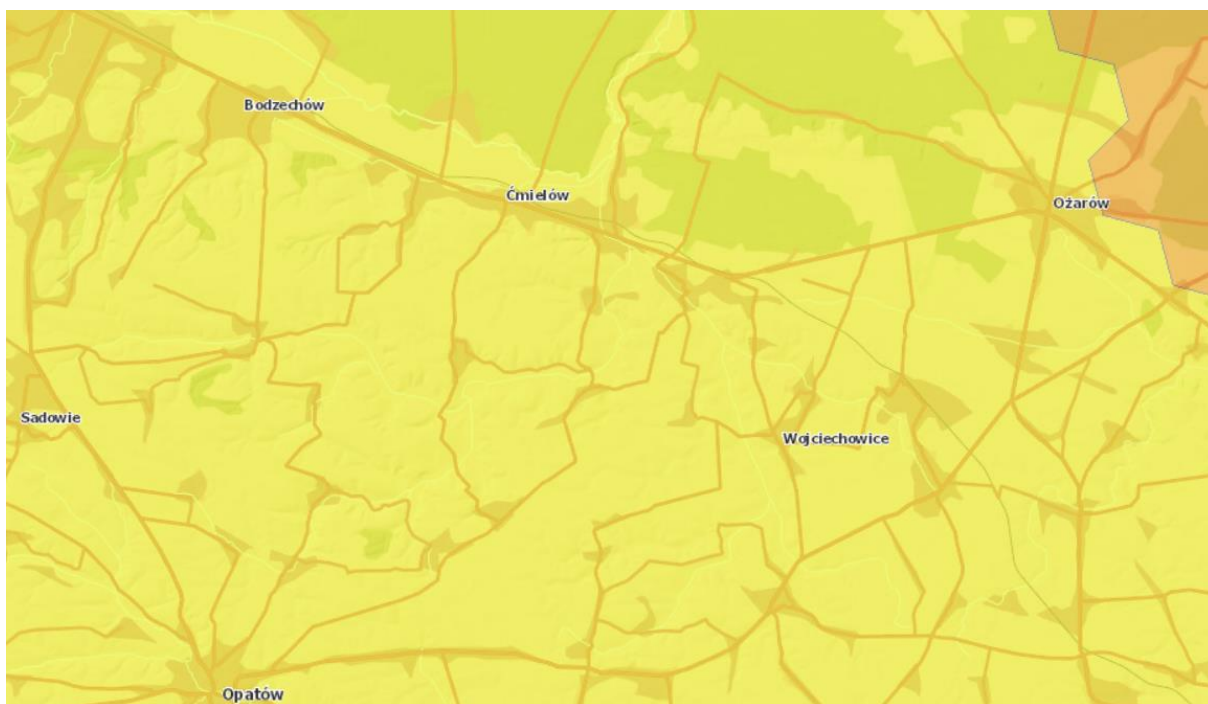
Źródło: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 15 Mapa zagrożenia suszą rolniczą

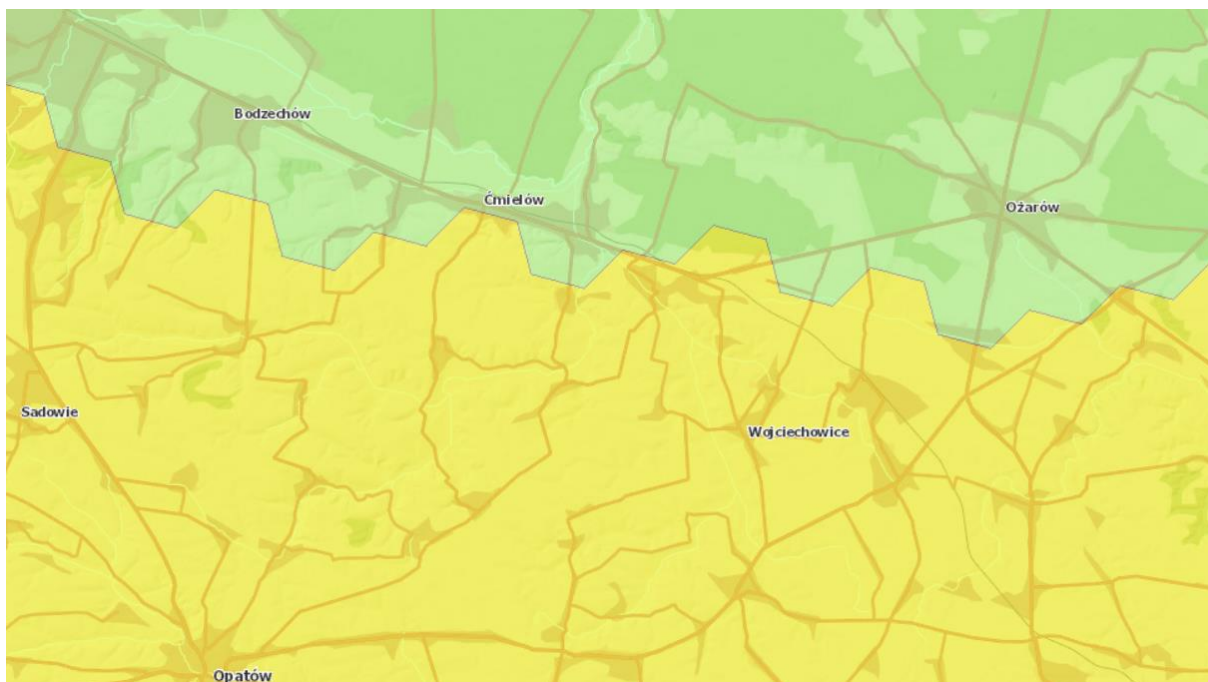
Źródło: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 16 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną

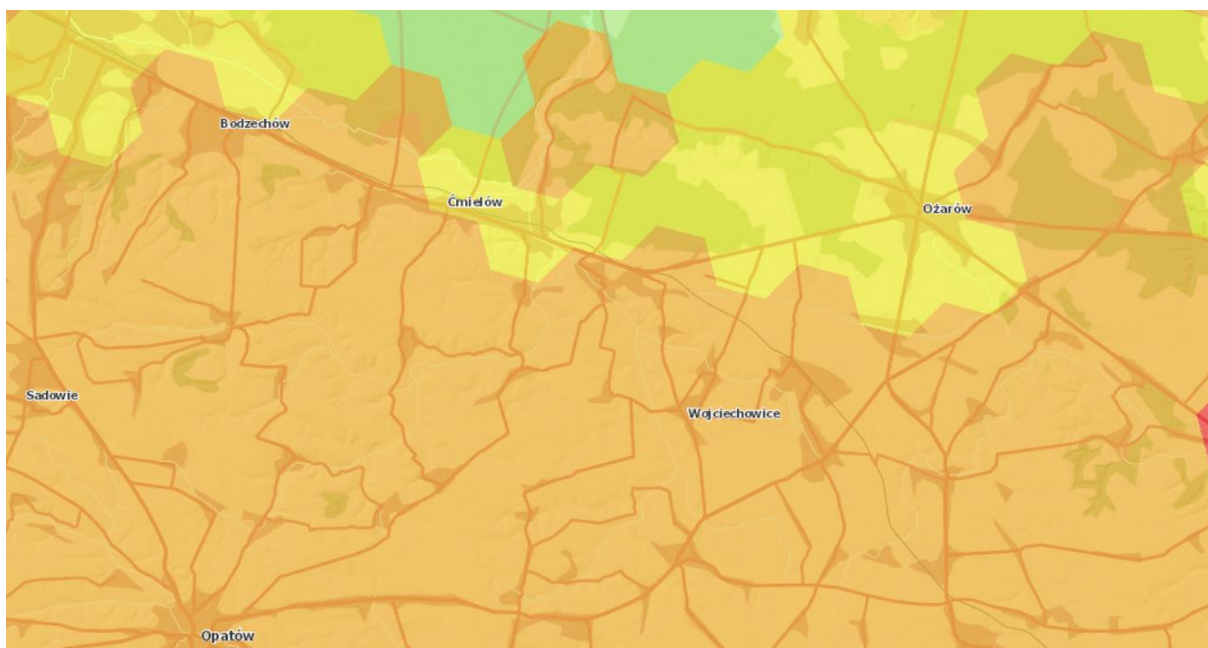
Źródło: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 17 Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną

Źródło: www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 18 Mapa łącznego zagrożenia suszą

Źródło: www.wody.isok.gov.pl

Powyższe mapy wskazują, że tereny gminy Wojciechowice są silnie zagrożone suszą rolniczą i przy szacowaniu łącznego zagrożenia suszą. W przypadku szusy atmosferycznej, hydrologicznej i hydrogeologicznej zagrożenie oszacowano jako umiarkowane.

W Planie w katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy wskazano:

- zwiększenie ilości i czasu retencji wód na gruntach rolnych, retencja i zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych,

- realizacja przedsięwzięć zmierzających do zwiększania lub odtwarzania naturalnej retencji,
- podpiętrzanie wód jezior dla przeciwdziałania skutkom suszy,
- analiza możliwości zwiększania retencji w zlewniach z zastosowaniem naturalnej i sztucznej retencji,
- budowa oraz przebudowa urządzeń melioracyjnych wodnych dla zwiększania retencji glebowej,
- wykorzystanie wód z systemów drenarskich do nawożenia i nawadniania upraw polowych,
- budowa lub przebudowa ujęć wód podziemnych do poboru na cele nawodnień rolniczych oraz budowa lub przebudowa wodooszczędnych systemów nawadniania wykorzystujących zasoby wód podziemnych,
- przeprowadzenie weryfikacji zasad gospodarowania wodą w zbiornikach retencyjnych,
- przegląd pozwoleń wodnoprawnych i pozwoleń zintegrowanych na obszarach o zasobach dyspozycyjnych o intensywnym i o bardzo intensywnym stopniu wykorzystania.

Przedmiotowa Strategia przewiduje w ramach celu operacyjnego 4.1 „Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego” m.in. budowę zbiorników małej retencji.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Istotne znaczenie – biorąc pod uwagę obecne i przyszłe zmiany klimatu – przy wdrażaniu Strategii ma jej zgodność z dokumentami dotyczącymi gospodarowania wodami, przeciwdziałania suszy i zarządzania ryzykiem powodziowym. Z uwagi na charakter gospodarczy gminy oraz jej położenie, silny nacisk powinien być położony na wsparcie działań mających na celu zwiększeniu retencji wodnej na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych, co powinno następować poprzez prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb, prowadzenie prac przeciwoerozyjnych, zalesianie, tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków, ochronę i odtwarzanie oczek wodnych i mokradeł, retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych.

W Planie jako jedno z działań mających przeciwdziałać zagrożeniu powodziowemu i skutkom występowania susz wskazano wszelkie działania związane z retencjonowaniem wód opadowych. W Planie wskazano, że retencjonowanie wody i zapewnienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego ma nastąpić m.in. przez zwiększenie naturalnej i sztucznej retencji dolin rzecznych z zachowaniem dobrego stanu ekologicznego terenu.

Przedmiotowa Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Planu – przewiduje utrzymanie istniejących rozwiązań retencyjnych.

Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym stanowi strategiczny dokument służący właściwemu zarządzaniu ryzykiem powodziowym. W Planie (przyjętym na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (PZRP; Dz. U. z 2016r. poz. 1841), zachowującym ważność zgodnie z art. 555 ust. 2 Ustawy z dnia 20 lipca 2017r. Prawo wodne) jako jedno z głównych działań przeciwdziałających zagrożeniu powodziowemu wskazano zbiorniki retencyjne. W dokumencie wskazuje się, że niewłaściwa gospodarka przestrzenna, w szczególności inwestowanie na terenach zagrożonych, w tym w obszarach zagrożenia powodziowego rzek oraz zbyt niska pojemność retencyjna naturalnych jak i sztucznych zbiorników, nie tylko w dolinach rzek, ogranicza skuteczne działania w sytuacjach nadmiaru lub deficytu wód powierzchniowych. Istnieje zatem ryzyko, że w przyszłości zjawiska te będą występować ze zwiększoną częstotliwością. Zwiększone prawdopodobieństwo występowania powodzi błyskawicznych, wywołanych silnymi opadami, mogących powodować zalewanie obszarów, może

wystąpić w szczególności na obszarach, na których nieodpowiednio prowadzona jest gospodarka przestrzenna.

Przedmiotowa Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Planu – przewiduje utrzymanie istniejących rozwiązań retencyjnych i budowę nowych oraz rozwiązania przeciwpowodziowe.

Zgodnie z danymi Informatycznego Systemu Ostry Kraj (www.hydrotal.isok.gov.pl) na terenie gminy Wojciechowice nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Poziom krajowy

Zgodność z Krajowym Programem Odbudowy czy programami operacyjnymi będzie wynikała z realizacji poszczególnych projektów w ramach programów. Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraj i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego – obejmuje swoim zakresem rozwój gospodarczy, społeczny i przestrzenny zgodny z kierunkami wskazanymi w ww. dokumentach.

Poziom europejski

Europejski Zielony Ład

Europejski zielony ład to pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie UE na drogę transformacji ekologicznej a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Pakiet inicjatyw wyznacza kierunki, w których zmierzać powinna Europa:

- świeże powietrze, czysta woda, zdrowe gleby i różnorodność biologiczna,
- energooszczędne budynki (nowe i wyremontowane),
- zdrowa i przystępna cenowo żywność,
- wzrost znaczenia transportu publicznego,
- czystsza energia i najnowsze ekologiczne innowacje technologiczne,
- przyszłościowe miejsca pracy i umiejętności niezbędne do transformacji,
- odporny przemysł.

Europejski Zielony Ład ma pomóc przekształcić UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę:

- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużycia zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Strategia przewiduje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy – pod tym kątem należy rozpatrywać zgodność Strategii z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu.

4 Założenia wdrożeniowe

W punkcie opisano założenia systemu realizacji Strategii, przewidywane koszty realizacji działań wpisanych do Strategii oraz potencjalne źródła ich finansowania.

4.1 Planowane przedsięwzięcia

Poniżej przedstawiono priorytetowe przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym w przyjętej perspektywie czasowej Strategii.

Tabela 25 Lista priorytetowych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym w ramach Strategii

L.P.	PRZEDSIĘWZIĘCIE
1.	Remont drogi gminnej Sadłowice-Studzianki
2.	Przebudowa dróg gminnych
3.	Budowa instalacji fotowoltaicznej na budynku Urzędu Gminy oraz gminnej oczyszczalni ścieków
4.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Bidzinach oraz budowa dwóch boisk wielofunkcyjnych w Gierczycach i Stodołach-Kolonie
5.	Budowa świetlice wiejskich w Kunicach, Jasicach i Łukawce oraz termomodernizacja świetlicy w Łopacie
6.	Budowa kanalizacji
7.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
8.	Remont i termomodernizacja remizy OSP Stodoły

Źródło: opracowanie własne

Priorytetowe przedsięwzięcia inwestycyjne dotyczą przede wszystkim gospodarki wodno-ściekowej, modernizacji obiektów ważnych dla społeczności lokalnych (świetlic wiejskich i sal) i modernizacji dróg gminnych.

4.2 Ramy finansowe i źródła finansowania

Ramy finansowe

Uwzględniając zakres Strategii i przyjętą perspektywę czasową na ogólne ramy finansowe Strategii składa się wiele elementów, w tym m.in.:

- wartość planowanych inwestycji,
- zmiany wartości pieniądza w czasie,
- zmiany wartości poszczególnych produktów rzutujących na wartość inwestycji,
- koszty administracyjne związane z wdrażaniem Strategii.

Zgodnie z wykazem planowanych inwestycji w latach 2023-2030 w gminie Wojciechowice wartość inwestycji wynosi ok. 23 mln zł.

Źródła finansowania

Jako główne źródła finansowania Strategii wskazuje się:

- budżet Gminy Wojciechowice,
- budżet Województwa Świętokrzyskiego,
- budżet Powiatu Opatowskiego,
- środki pochodzące z budżetu krajowego (w tym krajowe fundusze celowe np. Rządowy Fundusz Inicjatyw Lokalnych, Program inwestycji Strategicznych),
- środki prywatne,
- środki pochodzące z budżetu UE:
 - środki w ramach polityki spójności na lata 2021-2027, w tym program regionalny Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027 i krajowe programy operacyjne,
 - wspólna polityka rolna UE,
 - programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej,
 - Europejski Instrument na Rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności w ramach instrumentu NextGenerationEU,
 - programy Komisji Europejskiej,
- inne środki, m.in. Fundusze norweskie i EOG, WFOŚiGW, NFOŚiGW, RPO WŚ, fundusze międzynarodowych instytucji finansowych (EBI, EBOR, Bank Światowy itp.).

4.3 System realizacji Strategii

Poniżej opisano podmioty zaangażowane w realizację Strategii, podstawy prawne regulujące funkcjonowanie Strategii, sposób wdrażania Strategii oraz jej wskaźniki.

Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

W realizację Strategii zaangażowane będą instytucje publiczne z terenu gminy, podmioty finansujące i współfinansujące inwestycje wpisane do Strategii i te zgodne ze Strategią, organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa z terenu gminy oraz mieszkańcy.

Do instytucji publicznych z terenu gminy należy zaliczyć Gminę Wojciechowice i jej jednostki organizacyjne. Do organizacji pozarządowych należy zaliczyć Ochotnicze Straże Pożarne i Koła Gospodyń Wiejskich.

Jako podmioty finansujące i współfinansujące przedsięwzięcia w ramach Strategii należy zaliczyć m.in. Starostwo Powiatowe w Opatowie, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Urząd Wojewódzki w Kielcach, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Kielcach, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Centrum Projektów Europejskich, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Ośrodek Przetwarzania Informacji, Bank Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz przedsiębiorców.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono rolę poszczególnych rodzajów podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

Tabela 26 Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ STRATEGII	ROLA
Instytucje publiczne z terenu gminy	– stymulowanie podejmowania działań zgodnych ze Strategią, – monitoring realizacji Strategii, – współpraca z innymi podmiotami – aktualizacja Strategii – finansowanie i współfinansowanie działań – realizacja przedsięwzięć
Organizacje pozarządowe, fundacje w tym działające na terenie gminy Wojciechowice	– realizacja działań w szczególności w obszarze kultury, promocji gminy, aktywności fizycznej
Podmioty finansujące i współfinansujące przedsięwzięcia	– finansowanie i współfinansowanie przedsięwzięć
Przedsiębiorcy	– finansowanie i realizacja przedsięwzięć
Mieszkańcy	– udział w konsultacjach

Źródło: opracowanie własne

Najważniejszą rolę we wdrażaniu Strategii mają odgrywać instytucje publiczne z terenu gminy.

Regulacje prawne

Podstawowym aktem prawnym zobowiązującym samorządy gminne do prowadzenia polityki rozwoju jest Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. Nr 227 z dnia 11 grudnia 2006 roku, poz. 1658). Zgodnie z tą ustawą politykę rozwoju prowadzą:

- w skali kraju - Rada Ministrów,

- w skali regionu - samorząd województwa,
- w skali lokalnej - samorząd powiatowy i gminny (art. 3).

Polityką rozwoju jest, w rozumieniu art. 2 tej ustawy, zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej. Zgodnie z ustawą zakres przedmiotowy tych działań obejmować powinien w szczególności zagadnienia:

- ochrony środowiska,
- ochrony zdrowia,
- promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- rozwoju kultury, kultury fizycznej, sportu i turystyki,
- rozwoju miast i obszarów metropolitarnych,
- rozwoju obszarów wiejskich,
- rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym rozwoju sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii,
- rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego,
- rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa, kwalifikacji obywateli, jak również zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzeniu jego negatywnych skutków,
- stymulowania powstawania nowych miejsc pracy,
- tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej,
- wspierania i unowocześniania instytucji państwa,
- wspierania rozwoju przedsiębiorczości,
- wspierania wzrostu gospodarczego,
- zwiększania konkurencyjności gospodarki.

Zgodnie z art. 4 przedstawionej wyżej ustawy politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju przy pomocy programów operacyjnych.

Ustawodawca jedynie bardzo ogólnie określił przedmiot, funkcje i procedury tworzenia strategii rozwoju na szczeblach lokalnych, pozostawiając decyzje w tym zakresie samorządom powiatów i gmin, koncentrując się głównie na zadaniach Rady Ministrów i samorządów województw.

Zasady realizacji Strategii

System wdrażania, monitorowania i finansowania Strategii zawiera bezpośrednie odniesienie do procedur i zakresu odpowiedzialności za realizację zapisów strategicznych, dokonanie pomiaru i obserwacji postępów w realizacji Strategii. Dopełnieniem systemu jest określenie podmiotów odpowiedzialnych i zaangażowanych w jego wdrażanie, a także wskazanie możliwych źródeł finansowania realizacji Strategii. Strategia będzie wdrażana i monitorowana przez uzgodnione i wyznaczone do tego podmioty. Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny Strategii oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- Wójt Gminy:
 - odpowiada za wdrażanie Strategii,
 - wyznacza Koordynatora Strategii,
- Rada Gminy:
 - analizuje postępy wdrażania Strategii,

- akceptuje sprawozdania z realizacji Strategii,
 - analizuje i zatwierdza wnioski o aktualizację Strategii,
 - uwzględnia zadania zaplanowane do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych,
- Koordynator Strategii:
- pełni funkcje koordynacyjne wobec pozostałych podmiotów,
 - mobilizuje zasoby na rzecz realizacji działań zapisanych w Strategii,
 - upowszechnia założenia Strategii wśród mieszkańców gminy,
 - koordynuje przygotowanie okresowych sprawozdań z realizacji Strategii,
 - rekomenduje wprowadzenie zmian do Strategii,
 - inicjuje realizację kierunków działań,
- partnerzy realizacji Strategii tj. poszczególne komórki Urzędu Gminy Wojciechowice oraz jednostki organizacyjne Gminy:
- realizują poszczególne kierunki działań,
 - przekazują informację o stopniu realizacji zadań do Koordynatora Strategii oraz sporządzają statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania,
 - zgłaszają wnioski do zmian w Strategii.

Strategia jest dokumentem programującym rozwój gminy na kolejne lata. Wszystkie pozostałe plany i programy strategiczne są względem Strategii dokumentami wykonawczymi i powinny pozostać zgodne z jej zapisami, w celu zapewnienia spójności programowania rozwoju. Zgodność dokumentów wykonawczych powinna odnosić się do następujących elementów:

- zgodność na poziomie misji,
- zgodność na poziomie celów,
- zgodność na poziomie zaplanowanych efektów,
- zgodność na poziomie wytycznych i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Celem systemu monitorowania Strategii jest weryfikacja skuteczności działań określonych w ramach celów strategicznych ujętych w dokumencie. Monitoring pozwoli sprawdzić czy Strategia jest wdrażana zgodnie z planem. W celu przeprowadzenia monitoringu (w zależności od potrzeby Gminy może to być monitoring coroczny lub w innym odstępie czasowym) jednostki organizacyjne gminy oraz komórki urzędu odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań przekazują Koordynatorowi Strategii informację na temat napotkanych/potencjalnych trudności i problemów w realizacji zaplanowanych zadań.

Przegląd i aktualizacja

Przegląd Strategii może odbyć się corocznie, w połowie okresu obowiązywania Strategii lub w przypadku stwierdzenia konieczności jej aktualizacji. W przypadku chęci przeprowadzenia przeglądu strategicznego lub stwierdzenia przez jednostkę odpowiedzialną za monitoring Strategii konieczności wprowadzenia zmian w dokumencie, podjęte zostaną działania zmierzające do aktualizacji zapisów strategii:

- Wójt Gminy na sesji Rady Gminy przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego (aktualizacji Strategii),
- w oparciu o decyzję Rady Gminy Wójt we współpracy z Koordynatorem Strategii określa sposób przeprowadzenia aktualizacji (w oparciu o własne zasoby lub z udziałem konsultantów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii,

- w ramach procesu, weryfikacji i aktualizacji poddane mogą zostać:
 - zapisy zawarte w części diagnostycznej – poprzez odniesienie się do aktualnych danych statystycznych oraz wyników analiz, misja rozwoju gminy i jej aktualność w kontekście zmian zachodzących w zakresie zasobów gminy i jej otoczenia (powiatu, województwa, kraju),
 - cele strategiczne i operacyjne i ich adekwatność do zweryfikowanej misji rozwoju (w szczególności do domen strategicznego rozwoju),
 - kierunki działań,
- zaktualizowany dokument Strategii podlega konsultacjom a następnie zostaje przedstawiony Radzie Gminy.

Ewaluacja ex-ante

Po opracowaniu Strategii, a przed jej wdrażaniem przeprowadzona zostanie tzw. ewaluacja uprzednia (ex-ante), w zakresie następujących kryteriów:

- trafności – analizie poddane zostaną adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji zadań do zidentyfikowanych problemów, potrzeb i posiadanych zasobów,
- skuteczności – czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia poprzez zdefiniowane priorytety i działania,
- efektywności – ocena dotyczącej tego, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych,
- spójności wewnętrznej i zewnętrznej dokumentu.

Po przeprowadzonej ewaluacji ex-ante rekomenduje się Strategię do wdrożenia.

Ewaluacja ex-post

Po zakończeniu obowiązywania Strategii przewidziano opracowanie ewaluacji ex-post – sprawozdania/raportu końcowego z wdrażania założeń dokumentu, który będzie zawierał m.in. wykaz zrealizowanych działań i analizę efektywności wydatkowania środków finansowych.

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030 została opracowana przy udziale mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych z terenu gminy Wojciechowice. Zainteresowani mieszkańcy i podmioty mieli możliwość przedstawienia swoich uwag do treści Strategii w ramach konsultacji społecznych. Sprawia to, że Strategia w możliwie największym stopniu odpowiada na potrzeby lokalnej społeczności.

Główne założenia Strategii są oparte na wnioskach z analizy sfery społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Wojciechowice. Analizy te wykazały, że gmina Wojciechowice boryka się z problemami w każdej z analizowanych sfer i niezbędne są działania w celu ich rozwiązania. W Strategii zdefiniowano następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2023-2030 związane ze sferą społeczną, gospodarczą i przestrzenną:

- Cel strategiczny 1: Poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zwiększenie dostępu do usług publicznych
 - Cel operacyjny 1.1: Podwyższenie poziomu edukacji, zwiększenie kompetencji zawodowych i upowszechnianie uczenia się przez całe życie,
 - Cel operacyjny 1.2: Zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych poprzez modernizację i doposażenie placówek oświatowych,

- Cel operacyjny 1.3: Podejmowanie działań na rzecz integracji społeczności lokalnej i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu,
- Cel operacyjny 1.4: Rozwój usług społecznych, profilaktycznych i zdrowotnych oraz promocja prozdrowotnego stylu życia,
- Cel operacyjny 1.5: Wzrost tożsamości lokalnej poprzez ofertę kulturalną i aktywne spędzanie wolnego czasu,
- Cel operacyjny 1.6: Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- Cel strategiczny 2: Wzrost konkurencyjności gminy poprzez rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa:
 - Cel operacyjny 2.1: Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i poprawy sytuacji na lokalnym rynku pracy,
 - Cel operacyjny 2.2: Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy,
 - Cel operacyjny 2.3: Podejmowanie działań na rzecz restrukturyzacji rolnictwa oraz zwiększania opłacalności, racjonalizacji, specjalizacji i integracji produkcji rolnej,
 - Cel operacyjny 2.4: Aktywizacja i promocja pozarolniczych form działalności gospodarczej,
 - Cel operacyjny 2.5: Tworzenie korzystnych warunków do rozwoju agroturystyki i ekoturystyki,
 - Cel operacyjny 2.6: Wdrożenie nowoczesnego i efektywnego systemu promocji gminy;
- Cel strategiczny 3: Kształtowanie przestrzeni gminy jako terenu funkcjonalnego i przyjaznego środowisku:
 - Cel operacyjny 3.1: Modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej i komunalnej,
 - Cel operacyjny 3.2: Estetyzacja, rewitalizacja i funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni publicznych,
 - Cel operacyjny 3.3: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej,
 - Cel operacyjny 3.4: Rozwój infrastruktury i dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- Cel strategiczny 4: Czyste, zadbane i zasobne środowisko naturalne:
 - Cel operacyjny 4.1: Ochrona walorów i zasobów środowiska naturalnego,
 - Cel operacyjny 4.2: Zwiększanie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych,
 - Cel operacyjny 4.3: Poprawa efektywności energetycznej budynków oraz gospodarka niskoemisyjna,
 - Cel operacyjny 4.4: Rozwój systemu gospodarki odpadami,
 - Cel operacyjny 4.5: Wdrożenie systemu zapobiegania zanieczyszczeniom środowiska,
 - Cel operacyjny 4.6: Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców oraz upowszechnianie proekologicznego stylu życia.

Cele Strategii wykazują zgodność z szeregiem innych dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym. Przyjęto, że system wdrażania Strategii będzie oparty na Radzie Gminy Wojciechowice i na strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Wojciechowice. Strategia zawiera listę przedsięwzięć priorytetowych. Lista działań priorytetowych jest listą otwartą – każde nowo zidentyfikowane przedsięwzięcie, które zdaniem Gminy powinno być traktowane priorytetowo, może zostać wpisane na listę poprzez aktualizację treści Strategii. Należy zaznaczyć, że realizacja działań w ramach Strategii uwarunkowana jest w głównej mierze od pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych. Ponadto bieżący monitoring realizacji celów Strategii i jej bieżąca aktualizacja mają za zadanie sprawić, aby główne założenia Strategii mogły być kontynuowane w kolejnej perspektywie czasowej.

Spis tabel

Tabela 1 Liczba ludności w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	5
Tabela 2 Saldo migracji w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	5
Tabela 3 Dane dotyczące bezrobocia w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego – stan na 31.12.2021 r.	8
Tabela 4 Wydatki z budżetu gminy Wojciechowice na oświatę i wychowanie w latach 2016-2021	10
Tabela 5 Wskaźnik liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	10
Tabela 6 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	11
Tabela 7 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	12
Tabela 8 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	12
Tabela 9 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	17
Tabela 10 Rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Wojciechowice w latach 2018-2021	21
Tabela 11 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	23
Tabela 12 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	23
Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	23
Tabela 14 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	25
Tabela 15 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Wojciechowice w 2021 w porównaniu do gmin powiatu opatowskiego	25
Tabela 16 Opis Jednolitych Części Wód Podziemnych na terenie gminy Wojciechowice	31
Tabela 17 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej gminy Wojciechowice	48
Tabela 18 Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej gminy Wojciechowice	49
Tabela 19 Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej gminy Wojciechowice	49
Tabela 20 Analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze społecznej	50
Tabela 21 Analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze gospodarczej	51
Tabela 22 Analiza SWOT gminy Wojciechowice w sferze przestrzennej	51
Tabela 23 Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji celów	57
Tabela 24 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi w podziale na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny	61
Tabela 25 Lista priorytetowych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym w ramach Strategii	69
Tabela 26 Podmioty zaangażowane w realizację Strategii	71

Spis rysunków

Rysunek 1 Lokalizacja gminy Wojciechowice na planie województwa świętokrzyskiego	26
Rysunek 2 Lokalizacja gminy Wojciechowice na planie powiatu opatowskiego.....	27
Rysunek 3 Położenie komunikacyjne gminy Wojciechowice	28
Rysunek 4 Położenie gminy Wojciechowice względem obszarów chronionego krajobrazu	32
Rysunek 5 Położenie gminy Wojciechowice względem obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000.....	33
Rysunek 6 Położenie gminy Wojciechowice względem specjalnych obszarów ochrony siedlisk NATURA 2000	33
Rysunek 7 Położenie gminy Wojciechowice względem rezerwatów przyrody.....	34
Rysunek 8 Położenie gminy Wojciechowice względem parków krajobrazowych.....	34
Rysunek 9 Ekstremalne temperatury maksymalne i minimalne w Polsce w latach 1991-2020 r.	36
Rysunek 10 Ekstremalne sumy opadów i ekstremalne usłonecznienie w Polsce w latach 1991-2020 r.	37
Rysunek 11 Struktura wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Wojciechowice	47
Rysunek 12 Proces formułowania głównych założeń Strategii	53
Rysunek 13 Cele strategiczne Strategii.....	56
Rysunek 14 Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną.....	65
Rysunek 15 Mapa zagrożenia suszą rolniczą.....	66
Rysunek 16 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną.....	66
Rysunek 17 Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną.....	67
Rysunek 18 Mapa łącznego zagrożenia suszą	67

Spis wykresów

Wykres 1 Ludność gminy Wojciechowice w podziale na płeć w 2021 r.(%)	5
Wykres 2 Liczba mieszkańców gminy Wojciechowice w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 31.12.2021 r.).....	6
Wykres 3 Udział liczby mieszkańców poszczególnych sołectw w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Wojciechowice (%)	7
Wykres 4 Liczba bezrobotnych w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	7
Wykres 5 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Wojciechowice w latach 2016-2021	18
Wykres 6 Wskaźnik fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa świętokrzyskiego, powiatu opatowskiego i gmin wchodzących w jego skład (2021 r.).....	18
Wykres 7 Podmioty sektorów gospodarczych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w 2021 r. (%).....	22
Wykres 8 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Wojciechowice (2021 r.)	23
Wykres 9 Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa świętokrzyskiego, powiatu opatowskiego i gmin wchodzących w jego skład.....	24
Wykres 10 Dochody i wydatki ogółem gminy Wojciechowice w latach 2016-2021 (zł)	25
Wykres 11 Wskaźnik wilgotności gleby 0-100% dla powiatu opatowskiego	38

Wykres 12 Wpływy i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w gminie Wojciechowice w latach 2019-2021 (w zł)	43
Wykres 13 Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w gminie Wojciechowice w latach 2019 i 2021 (Mg)	44
Wykres 14 Osoby korzystające z sieci wodociągowej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego (2021 r.).....	44
Wykres 15 Osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego (2021 r.).....	45
Wykres 16 Osoby korzystające z sieci gazowej w % ogółu mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu opatowskiego (2021 r.)	46

Spis zdjęć

Zdjęcie 1 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Bidzinach	8
Zdjęcie 2 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Gierczycach	9
Zdjęcie 3 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Stodołach	9
Zdjęcie 4 Zdjęcie budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Wojciechowicach	9
Zdjęcie 5 Gminna Biblioteka Publiczna w Wojciechowicach.....	12
Zdjęcie 6 Ośrodek Kultury, remiza OSP w Wojciechowicach	13
Zdjęcie 7 Wiejski Klub Kultury w Mikułowicach	13
Zdjęcie 8 Wiejski Klub Kultury we Wlonicach.....	14
Zdjęcie 9 Świetlica wiejska, remiza OSP w Drygulcu	14
Zdjęcie 10 Świetlica wiejska, remiza OSP w Bidzinach	14
Zdjęcie 11 Świetlica wiejska, remiza OSP w Lisowie	15
Zdjęcie 12 Świetlica wiejska, remiza OSP w Gierczycach	15
Zdjęcie 13 Świetlica wiejska, remiza OSP w Kaliszanach.....	15
Zdjęcie 14 Świetlica wiejska w Sadłowicach.....	16
Zdjęcie 15 Świetlica wiejska w Koszycach	16
Zdjęcie 16 Świetlica wiejska w Orłowinach	16
Zdjęcie 17 Remiza OSP w Łopacie	17
Zdjęcie 18 Zdjęcia terenów gminy Wojciechowice	27
Zdjęcie 19 Cmentarze w gminie Wojciechowice	39
Zdjęcie 20 Kościół w Wojciechowicach	39
Zdjęcie 21 Kościół w Stodołach	40
Zdjęcie 22 Kościół w Gierczycach	40
Zdjęcie 23 Kościół w Bidzinach	41
Zdjęcie 24 Park dworski z aleją dojazdową w Gierczycach	41
Zdjęcie 25 Zespół dworsko-parkowy w Kaliszanach.....	42
Zdjęcie 26 Park dworski w Mierzanowicach.....	42

Bibliografia

1. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wojciechowice za 2019 r.
2. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Wojciechowice za 2021 r.
3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego
4. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
5. Plan przeciwdziałania skutkom suszy
6. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego
7. Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły
8. Program Regionalny Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
9. Strategia Rozwoju Gminy Wojciechowice na lata 2015-2022
10. Raport o stanie Gminy Wojciechowice za 2021 rok
11. Strategia Rozwoju Powiatu Opatowskiego na lata 2021-2030
12. Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+
13. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojciechowice
14. Średniookresowa Strategia rozwoju kraju
15. Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027
16. www.agrometeo.imgw.pl
17. www.bdl.stat.gov.pl
18. www.gov.pl
19. www.geoserwis.gdos.pl
20. www.google.pl/maps
21. www.gov.pl
22. www.rspo.gov.pl
23. www.wody.isok.gov.pl
24. www.wojciechowice.com.pl

Załączniki

Załącznik nr 1: Podsumowanie konsultacji projektu dokumentu